

**Uniwersytet
Przyrodniczo-
-Humanistyczny**
w Siedlcach

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach

ul. Konarskiego 2, 08-110 Siedlce

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Zoopsychologia z animaloterapią**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Zootechnika i rybactwo, Pedagogika, Psychologia

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ I STOPNIA*

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Zootechnika i rybactwo	156	80

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1	Pedagogika	26	13
2	Psychologia	14	7

*w ramach programu studiów realizowane są przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze 6 pkt. ECTS oraz język obcy I i język obcy II po 4 pkt, ECTS

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ II STOPNIA*

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Zootechnika i rybactwo	71	84

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1	Pedagogika	13	16

*w ramach programu studiów realizowane są przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych 6 pkt. ECTS

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent kierunku <i>Zoopsychologia z animaloterapią</i> posiada:		
Symbol	WIEDZA (student zna i rozumie:)	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6– kod składnika opisu PRK dla Szkolnictwa

		Wyższego
K_W01	podstawowe informacje z zakresu chemii, biochemii, biofizyki i zoologii;	P6S_WG_PO
K_W02	procesy fizjologiczne zachodzące u zwierząt oraz budowę anatomiczną i topografię poszczególnych narządów i układów u zwierząt. Potrafi scharakteryzować przyczyny ograniczenia ruchu u zwierząt;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W03	zakres procesów biologicznych, biochemicznych i behawioralnych zachodzących u zwierząt oraz skutków następstw zaburzających homeostazę organizmu;	P6S_WG_PO
K_W04	oprogramowanie służące do przesyłania, prezentowania i zabezpieczania informacji;	P6S_WK_PO
K_W05	mechanizm dziedziczenia cech u zwierząt, genetykę klasyczną, molekularną, metody hodowlane oraz ich wpływ na środowisko przyrodnicze i występujące zjawisko bioróżnorodności w świecie zwierzęcym;	P6S_WG_PO
K_W06	charakterystykę stanów fizjologicznych występujących w organizmie zwierzęcym oraz mechanizmy i skutki działania patogenów na ten organizm;	P6S_WG_PO
K_W07	gatunki i rasy zwierząt towarzyszących, gospodarskich, dzikich i ich potencjalne wykorzystanie w animaloterapii;	P6S_WG_PO
K_W08	potrzeby pokarmowe i zasady żywienia zwierząt kwalifikowanych do działań terapeutycznych oraz dzikożyjących w celu zapewnienia im właściwej kondycji. Zna techniki i technologie produkcji karm dla zwierząt;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W09	dobrostan poszczególnych gatunków i grup zwierząt. Potrafi określić skutki działania stresu na organizm zwierzęcy;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W10	zakres ekonomii i przedsiębiorczości, funkcjonowania gospodarki rynkowej oraz regulacji prawnych i ekonomicznych dotyczących działalności gospodarczej;	P6S_WK_PO P6S_WG_PO P6S_WK_Inz
K_W11	zagadnienia behawioralne zachodzące w interakcji człowiek-zwierzę, zwierzę-zwierzę oraz funkcjonowanie tych układów w środowisku; rozumie aspekt psychologiczny i społeczny pracy ze zwierzętami oraz wie jak przy pomocy niezbędnych technik przygotować zwierzę do współpracy z człowiekiem;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W12	biologię rozrodu zwierząt towarzyszących, gospodarskich i dzikich. Zna zasady i techniki wykorzystywane w rozrodzie zwierząt;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W13	czynniki warunkujące powstawanie schorzeń w zakresie układu szkieletowego, mięśniowego i nerwowego u zwierząt. Rozpoznaje najczęściej występujące choroby u zwierząt;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W14	metody statystyczne stosowane w gromadzeniu i analizie wyników badań behawioralnych oraz analiz ekonomicznych;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W15	proces uczenia się zwierząt oraz utrwalania prawidłowych zachowań. Zna metody zapobiegania zachowaniom agresywnym u zwierząt i utrwalania zachowań	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz

	pożądanych w animaloterapii;	
K_W16	sposób przeprowadzania testów i zasad szkolenia zwierząt z uwzględnieniem specyfiki zachowań związanych z gatunkiem, płcią, wiekiem i stanem fizjologicznym;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W17	znaczenie potrzeby ochrony bioróżnorodności świata zwierząt. Ma wiedzę na temat przyczyn i skutków naturalnych procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym;	P6S_WG_PO
K_W18	znaczenie użytkowania rekreacyjnego i terapeutycznego zwierząt dla człowieka. Rozumie oddziaływanie czynników środowiskowych wpływających modyfikująco na behavior zwierząt;	P6S_WG_PO
K_W19	zasady funkcjonowania systemów społeczno-gospodarczych dla podnoszenia efektywności wykorzystania zwierząt dzikich i udomowionych w kształtowaniu obszarów wiejskich. Zna organizacje gospodarstwa rolniczego i jego wpływ na rozwój obszarów wiejskich;	P6S_WG_PO
K_W20	obowiązujące procedury w zakresie systemów technicznych budynków oraz wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt z użyciem odpowiednich technik i narzędzi typowych dla studiowanego kierunku;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W21	typowe systemy i technologie inżynierskie w odniesieniu do studiowanego kierunku oraz ma wiedzę na temat możliwości ich wykorzystania do celów produkcyjnych, terapeutycznych i rekreacyjnych;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W22	sposób organizacji wystaw, pokazów, festynów w celu promowania działalności związanej ze studiowanym kierunkiem;	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W23	zakres organizacji, zarządzania, marketingu, w odniesieniu do studiowanego kierunku;	P6S_WK_PO
K_W24	psychopedagogiczne uwarunkowania funkcjonowania człowieka w odniesieniu do aspektów rozwojowych i potrzeb;	P6S_WG_PO
K_W25	podstawowe metody terapii osób o różnym stopniu niepełnosprawności;	P6S_WG_PO
K_W26	podstawy pedagogicznych aspektów komunikacji i psychoterapii niezbędnych w animaloterapii;	P6S_WG_PO
K_W27	metody wspomagające proces edukacji osób zdrowych i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem różnych gatunków zwierząt;	P6S_WK_PO P6S_WG_PO
K_W28	podstawowe pojęcia z zakresu rozwoju człowieka, możliwości występowania ograniczeń oraz korzyści płynące z działań terapeutycznych i integracyjnych z innymi osobami i zwierzętami;	P6S_WG_PO
K_W29	regulacje prawne z zakresu hodowli zwierząt gospodarskich, towarzyszących i dzikich. Ma wiedzę na temat bezpieczeństwa i organizacji pracy w roli zoopsychologa i opiekuna zwierząt;	P6S_WK_PO

K_W30	wymogi formalne ochrony i opatentowania prac oraz projektów autorskich i praw pokrewnych realizowanych w ramach studiowanego kierunku;	P6S_WK_PO
UMIEJĘTNOŚCI (student potrafi:)		
K_U01	dobierać odpowiednie technologie informacyjne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania danych, które wykorzystuje w pracy zawodowej do przygotowywania projektów oraz prac pisemnych i wystąpień również w języku obcym;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz P6S_UK_PO
K_U02	zastosować przepisy prawne i etyczne właściwe dla studiowanego kierunku;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U03	wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu behawioru zwierząt oraz typowe metody i techniki stosowane w studiowanej dyscyplinie;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U04	wykorzystać wiedzę z zakresu dobrostanu zwierząt w celu zapewnienia im optymalnych warunków utrzymania;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U05	prawidłowo interpretować przepisy prawne dotyczące ochrony zdrowia zwierząt oraz wykorzystywać je w działaniach na rzecz poprawy warunków utrzymania, hodowli i użytkowania zwierząt oraz w procesie szkolenia;	P6S_UW_PO
K_U06	pod okiem opiekuna wykonywać standardowe zadania badawcze i projektowe oraz właściwie interpretować ich wyniki w zakresie dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku studiów;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U07	posługiwać się podstawowymi przyrządami pomiarowymi i urządzeniami oraz prawidłowo interpretować uzyskane wyniki;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U08	modyfikować metody pracy w celu wypracowania najlepszych rozwiązań w szkoleniu zwierząt;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U09	wybrać i przygotować zwierzę do dalszej hodowli w zakresie jego predyspozycji terapeutycznych;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U10	postawić diagnozę psychosocjologiczną zwierząt oraz ocenić ich umiejętności adaptacji do pracy z człowiekiem zgodnie z jego potencjałem i możliwościami;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U11	dokonać oceny pomiarów parametrów dotyczących zdrowia zwierząt, właściwie wskazać źródło zagrożeń i ich skutki oraz zaproponować rozwiązanie problemu;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U12	zastosować odpowiednie receptury w żywieniu zwierząt towarzyszących, gospodarskich i dzikich kwalifikowanych do działań terapeutycznych;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U13	budować relację w grupie społecznej oraz pracować nad kształtowaniem prawidłowych postaw, reakcji i zachowań w odniesieniu do studiowanego kierunku;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U14	zaplanować, przeprowadzić i ocenić poprawność działań z zakresu zachowania i treningu zwierząt;	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U15	właściwie dobierać działania na rzecz poprawy środowiska życia ludzi i zwierząt;	P6S_UK_PO P6S_UW_PO
K_U16	wykorzystać metody i narzędzia z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, marketingu i przedsiębiorczości w działalności zoopsychologa;	P6S_UW_PO P6S_UK_PO

K_U17	prowadzić doradztwo w zakresie hodowli zwierząt towarzyszących, amatorskich, wybranych gatunków zwierząt dzikich i potrafi realizować proste projekty na poziomie inżynierskim;	P6S_UK_PO P6S_UW_Inz
K_U18	przeprowadzić analizę ekonomiczną podejmowanych działań;	P6S_UK_PO P6S_UW_Inz
K_U19	umiejętnie posługiwać się językiem obcym specjalistycznym z zakresu produkcji zwierzęcej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P6S_UK_PO
K_U20	pracować samodzielnie lub w zespole, współdziałać i wykonywać powierzone zadania, kierować i kontrolować efekty swojej pracy;	P6S_UO_PO
K_U21	zaplanować i zorganizować warsztat pracy na poziomie wykorzystania zwierząt do celów terapeutycznych, rekreacyjnych i hobbystycznych;	P6S_UO_PO
K_U22	stałe doskonalić się w pracy zawodowej oraz samodzielnie poszerzać i aktualizować wiedzę w zakresie studiowanej dyscypliny;	P6S_UU_PO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (student jest gotów do:)		
K_K01	do oceny posiadanej wiedzy, w tym wiedzy specjalistycznej z zakresu studiowanego kierunku;	P6S_KK_PO
K_K02	zasięgania opinii ekspertów w zakresie przeprowadzania zaplanowanych zadań z udziałem zwierząt i ludzi. Ma świadomość zagrożeń wynikających z pracy ze zwierzętami;	P6S_KO_PO
K_K03	porozumiewania się z różnymi podmiotami i wykorzystywania różnych technik komunikacji, ciągłego przekazywania wiedzy innym z oraz zaangażowania w życie społecznym;	P6S_KO_PO
K_K04	oceny hierarchii ważności celów realizowanych zadań oraz kreatywnej organizacji pracy;	P6S_KO_PO
K_K05	odpowiedzialności zawodowej, etycznej i społecznej w zakresie wykonywania obowiązków zoopsychologa lub opiekuna zwierząt;	P6S_KO_PO
K_K06	krytycznej oceny odbieranych treści, uznawania jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych występujących w obszarze pedagogiki i pedagogiki specjalnej;	P6S_KS_PO
K_K07	zawodowej odpowiedzialności za zwierzę i człowieka, współpracuje z podmiotami zewnętrznymi w celu ograniczenia występowania zagrożeń u zwierząt;	P6S_KR_PO
K_K08	wykonywania sumiennie i samodzielnie pracy zawodowej i wymaga tego od innych; wypracowania odpowiedzialności za prawidłowy dobrostan zwierząt oraz dbania o środowisko i bioróżnorodność;	P6S_KR_PO
K_K09	kreatywnego organizowania pracy w grupie, przyjmowania różnych ról i przekonywania innych do tworzenia racjonalnych rozwiązań, w tym wystaw, konkursów, pokazów z udziałem zwierząt;	P6S_KR_PO

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów drugiego stopnia absolwent kierunku <i>Zoopsychologia z animaloterapią</i> posiada:		
Symbol	WIEDZA (student zna i rozumie:)	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 – kod składnika opisu PRK dla Szkolnictwa Wyższego
K_W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu zakres zjawisk, teorii wyjaśniających złożone zależności interakcji zwierzę - człowiek, socjologii zwierząt, z zakresu genetyki, genomiki;	P7S_WG_PO
K_W02	zna w pogłębionym stopniu zakres nauk biologicznych, statystyki matematycznej, podstaw doświadczalnictwa;	P7S_WG_PO
K_W03	zna i rozumie zaawansowane metody i techniki stosowane z zakresu biotechnologii rozrodu i behawioru płciowego zwierząt;	P7S_WG_PO, P7S_WG_Inz
K_W04	ma pogłębioną wiedzę z zakresu wybranych terapii zwierząt. Zna i rozumie formy i metody przygotowania zwierząt do animaloterapii. Zna i rozumie korzystny wpływ zwierząt na człowieka;	P7S_WG_PO, P7S_WG_Inz
K_W05	zna i rozumie w pogłębionym stopniu zakres pielęgnacji zwierząt chorych, geriatriczki zwierząt, zasad adopcji zwierząt;	P7S_WG_PO
K_W06	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację hodowli zwierząt towarzyszących wykorzystywanych w animaloterapii oraz ich właściwe przygotowanie do pracy terapeutycznej;	P7S_WG_PO, P7S_WG_Inz
K_W07	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wpływ działania bioaktywnych składników diety na organizm zwierzęcy. Zna i rozumie zasady komponowania diety dla odpowiednich ras zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii;	P7S_WG_PO, P7S_WG_Inz
K_W08	zna zasady utrzymywania zwierząt wolno żyjących i ich interakcje z człowiekiem;	P7S_WG_PO
K_W09	ma pogłębioną wiedzę z zakresu wykorzystania technik cyfrowych i komputerowych w prowadzeniu dokumentacji terapeutycznej, prowadzenia badań naukowych, gromadzenia i opracowywania wyników do przygotowania prac dyplomowych oraz wykorzystywania ich do opracowywania prac naukowych z zachowaniem ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego;	P7S_WG_PO, P7S_WK_PO, P7S_WK_Inz
K_W10	zna i rozumie zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości, w tym zakładania własnej firmy zajmującej się obszarem zoopsychologii i	P7S_WK_PO, P7S_WK_Inz

	animaloterapii;	
K_W11	w pogłębionym stopniu rozumie uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem zoopsychologia z animaloterapią;	P7S_WK_PO
K_W12	zna psychopedagogiczne uwarunkowania funkcjonowania człowieka w odniesieniu do aspektów rozwojowych i potrzeb;	P7S_WK_PO
K_W13	zna i rozumie metody pracy z osobami zaburzeniami wzroku i słuchu;	P7S_WK_PO
K_W14	zna i rozumie zasady funkcjonowania podmiotów edukacyjnych oraz systemu kształcenia – działań edukacyjnych.	P7S_WK_PO
UMIEJĘTNOŚCI (student potrafi:)		
K_U01	potrafi w pogłębionym stopniu wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozwiązywania złożonych problemów;	P7S_UW_PO
K_U02	potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, dokonuje ich oceny i krytycznej analizy;	P7S_UW_PO
K_U03	potrafi dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych;	P7S_UW_PO, P7S_UW_Inz
K_U04	potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperymenty, w tym pomiary, symulacje komputerowe oraz formułuje hipotezy związane z problemami badawczymi, a także interpretuje uzyskane wyniki i wyciąga wnioski;	P7S_UW_PO, P7S_UW_Inz
K_U05	potrafi projektować zgodnie z zadana specyfikacją oraz wykorzystywać urządzenia, obiekty, systemy typowe dla kierunku zoopsychologia z animaloterapią;	P7S_UW_PO, P7S_UW_Inz
K_U06	potrafi w pogłębiony sposób wykonywać typowe działania edukacyjne dla kierunku zoopsychologia z animaloterapią, oraz organizować pracę indywidualną, samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie oraz podejmować wiodącą rolę w pracy zespołu;	P7S_UW_PO, P7S_UO_PO P7S_UU_PO
K_U07	w pogłębionym stopniu potrafi przygotować wystąpienie ustne używając specjalistycznej terminologii w zakresie zoopsychologii z animaloterapią;	P7S_UW_PO
K_U08	w pogłębionym stopniu potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne z różnicowanymi kręgami odbiorców;	P7S_UK_PO
K_U09	potrafi w pogłębionym stopniu posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P7S_UK_PO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (student jest gotów do:)		
K_K01	jest gotów uznawać znaczenie posiadanej wiedzy do rozwiązywania problemów o charakterze poznawczym	P7S_KK_PO

	i praktycznym;	
K_K02	jest gotów do planowania i przeprowadzania eksperymentów, interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków i zasięgania opinii ekspertów w sytuacjach nietypowych;	P7S_KK_PO
K_K03	jest gotów myśleć i działać w sposób konstruktywny i przedsiębiorczy w kierunku poprawy interesu publicznego;	P7S_KO_PO
K_K04	jest gotów do projektowania oraz wykonywania typowych dla kierunku zoopsychologia z animaloterapią urzędzeń, obiektów systemów;	P7S_KK_PO
K_K05	jest gotów kontrolować własne zachowania w trakcie publicznych prezentacji. Jest gotów do ciągłego rozwijania dorobku zawodowego w zakresie studiowanego kierunku;	P7S_KK_PO, P7S_KR_PO
K_K06	jest gotów do podejmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu, założenia i prowadzenia własnej firmy;	P7S_KO_PO, P7S_KR_PO
K_K07	jest gotów do efektywnego komunikowania się, inicjowania działań w społeczeństwie, prezentowania działań w przystępnej formie w tym z zastosowaniem technik informacyjnych;	P7S_KR_PO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Jacek Sosnowski	dr hab./profesor uczelni/Dziekan Wydziału Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach
Dorota Banaszewska	dr hab./profesor uczelni/Dyrektor Instytutu Zootechniki i Rybactwa
Katarzyna Andraszek	dr hab./profesor uczelni/Zastępca Dyrektora Instytutu Zootechniki i Rybactwa
Roman Niedziółka	dr hab./profesor uczelni/Przewodniczący Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia/ Koordynator kierunku Zoopsychologia z animaloterapią Zespołu ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I° i II°) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I° i II°)
Ewa Wójcik	dr hab./profesor uczelni/Przewodnicząca Zespołu ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I° i II°) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I° i II°)
Sabina Wieruszewska-Duraj	dr/Pełnomocnik Rektora UPH ds. kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
Andrzej Wysokiński	dr hab./profesor uczelni/Przewodniczący Zespołu ds. jakości kształcenia na Wydziale Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach
Sylwia Mazurek	mgr/Kierownik Dziekanatu Wydziału Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	11
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	13
Prezentacja uczelni	14
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	15
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	15
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	23
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	37
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	41
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	53
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	55
Część III. Załączniki	57
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	57
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	70

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach (UPH w Siedlcach) jest akademicką uczelnią publiczną stanowiącą integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Początki jego istnienia sięgają 1969 r., kiedy to na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1969 roku została utworzona w Siedlcach Wyższa Szkoła Nauczycielska. Utworzony został Ustawą z dnia 23 lipca 2010 r. o nadaniu nowej nazwy Akademii Podlaskiej (Dz.U. z 2010 r. Nr 155, poz. 1040). Uniwersytet działa na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668), innych przepisów dotyczących szkół wyższych oraz Statutu uchwalonego przez Senat Uczelni 8 maja 2019 r. Od 1 października 2019 r. w ramach Uczelni funkcjonuje pięć wydziałów: Wydział Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach, Wydział Nauk Humanistycznych, Wydział Nauk Społecznych, Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, oraz Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu. W ofercie dydaktycznej Uczelni znajduje się aktualnie blisko 40 kierunków studiów zarówno o profilu ogólnoakademickim jak i praktycznym. Od 2019 r. prowadzone jest kształcenie w szkole Doktorskiej w sześciu dyscyplinach nauki, w tym w dyscyplinie zootechnika i rybactwo. UPH w Siedlcach ponad ćwierć wieku temu jako pierwsza w Polsce wprowadziła dla studentów z niepełnosprawnościami integracyjny system kształcenia na poziomie wyższym. W Uczelni od wielu lat funkcjonuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które z wielkim powodzeniem realizuje misję wspierania tej grupy studentów.

Wydział Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach jest jednostką organizacyjną Uczelni powstałą na wskutek zmian organizacyjnych zaproponowanych w nowym Statucie przyjętym uchwałą Senatu w dniu 8 maja 2019 r. W jego strukturze funkcjonują obecnie dwa instytuty: Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz Zootechniki i Rybactwa. Wydział pełni misję odkrywania i przekazywania prawdy poprzez nauczanie i wychowywanie młodzieży, badania naukowe, kształcenie kadr naukowych oraz studentów na następujących kierunkach studiów pierwszego stopnia (Agroleśnictwo, Gospodarka przestrzenna, Rolnictwo, Zoopsychologia z animaloterapią, oraz Zootechnika) i drugiego stopnia (Gospodarka przestrzenna, Rolnictwo, Zoopsychologia z animaloterapią, oraz Zootechnika). Tradycje kształcenia na poziomie wyższym i prowadzenia działalności naukowej na Wydziale sięgają 1977 roku. Od tego czasu studia na wydziale ukończyło około 12.5 tys. absolwentów.

Kierunek Zoopsychologia z animaloterapią jest obecny w ofercie dydaktycznej Wydziału od roku akademickiego 2018/2019. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu studiów na tym kierunku jest Instytut Zootechniki i Rybactwa. Oceniany kierunek o profilu ogólnoakademickim prowadzony jest przez kadrę naukowo-dydaktyczną o wysokich kwalifikacjach, stale podnoszącą i rozszerzającą swoją wiedzę i umiejętności oraz doskonalącą jakość kształcenia. Udział samodzielnych pracowników nauki w strukturze kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu wynosi 77%. Od czasu uzyskania pierwszych uprawnień akademickich (1990 r.) nadano 80 osobom stopnie naukowe doktora i 15 osobom stopnie doktora habilitowanego. Wydział i Instytut na podstawie wiedzy i naukowo-zawodowego doświadczenia kadry, czerpiąc wartości z 50-letnich tradycji kształcenia na poziomie wyższym, kształtuje absolwenta, który posiada wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów zoopsychologii, behawioru, hodowli i możliwości wykorzystania zwierząt w różnego typu animaloterapiach.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Wydziały Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach oraz Nauk Społecznych sformułowały koncepcję kształcenia i realizują program studiów na ocenianym interdyscyplinarnym kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, który umożliwi studentom osiągnięcie efektów uczenia się w oparciu o wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach (Uchwała Senatu nr 2/2020 z dnia 29 stycznia 2020 roku https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2020/US-002-20.pdf).

Kierunek Zoopsychologia z animaloterapią o profilu ogólnoakademickim I stopnia został powołany w roku akademickim 2018/2019 (Uchwała Senatu 14/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku), a II stopnia w roku akademickim 2021/2022 (Uchwała Senatu 90/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 roku)

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią w pełni wpisują się w Misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach do roku 2026 (https://www.uph.edu.pl/images/UPH_2021/pliki_pdf/dzial_rozwoju/dostepne_cyfrowo/Strategia_Uniwersytetu_do_roku_2026_dc.pdf; Uchwała Senatu 74/2019 z dnia 8 maja 2019 roku).

Do zasadniczych celów UPH w Siedlcach należy wysoka jakość kształcenia i zapewnienie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności w perspektywie przyszłej pracy zawodowej. Kształcenie na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią wypełnia Misję Uniwersytetu, którą jest stwarzanie jak najlepszych warunków do prowadzenia działalności naukowej, świadczenia usług badawczych oraz transferu wiedzy danego obszaru oraz ścisłej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na rzecz miasta, regionu i kraju. Koncepcja kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią wychodzi naprzeciw zgłaszanym potrzebom społeczeństwa, oczekującego osób z kwalifikacjami zoopsychologa i opiekuna zwierząt. Zdobyte umiejętności można wykorzystać na płaszczyźnie współpracy z gabinetami weterynaryjnymi, klinikami małych zwierząt, gabinetami zajmującymi się rehabilitacją zwierząt oraz placówkami administracyjnymi, zajmującymi się dobrostaniem zwierząt, instytucjami poradnictwa z zakresu zoopsychologii i animaloterapii oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej w tym zakresie. Szczególne predyspozycje w odniesieniu pedagogiki i psychologii można wykorzystać do prowadzenia animaloterapii, co ma pozytywny wpływ na rozwój intelektualny, interpersonalny i ruchowy zarówno dzieci jak i dorosłych. Kierunek wpisuje się w ofertę edukacyjną, która odpowiada potrzebom nowoczesnego rolnictwa, gospodarki i rynku pracy. Kształcenie osób z niepełnosprawnością edukacyjną w interakcji człowiek-zwierzę jest mocno propagowane przez Uniwersytet i jest zgodne z przyjętymi najnowszymi trendami, standardami i oczekiwaniami Ministerstwa Edukacji i Nauki. Ma to swoje istotne odzwierciedlenie w treściach programowych kierunku Zoopsychologia z animaloterapią.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią została wypracowana w toku konsultacji z grupą interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Grono interesariuszy wewnętrznych stanowi kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu Zootechniki i Rybactwa, Instytutu Pedagogiki oraz środowisko studentów, którzy mają możliwość wyrażania swoich opinii na temat oferty dydaktycznej uczestnicząc w posiedzeniach zespołu ds. Programów studiów, Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz opiniującej programy studiów Senackiej komisji ds. jakości kształcenia. Kształtowanie oferty edukacyjnej jednostki przebiega we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi – m.in. placówkami oświaty z terenu Siedlec i powiatu siedleckiego, fundacjami i stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami oświatowymi i samorządowymi (m.in. przedszkolami, szkołami, placówkami edukacji włączającej, placówkami kształcenia specjalnego oraz stowarzyszeniami). Bezpośredni głos w dyskusji dotyczącej koncepcji kształcenia mają osoby z zewnątrz, przedstawiciele Rady Programowej, tj. właściciele i pracownicy firm z sektora (Wipasz;

POLSUSS–AGRO; SEDAR), gabinetów weterynaryjnych (Klinika Małych Zwierząt „Piesio i Krówka”; M. Osiński MIKO-WET), gabinetów zajmujących się pielęgnacją i rehabilitacją zwierząt (Gabinet Groomingu „Pupilon”) osoby związane z hodowlą zwierząt towarzyszących i dzikich (Hodowla Kotów Rasowych i Alpak Tatiana Mołodecka; Hodowla psów rasowych Dwie Korony i dr HUSKY - Edyta Sweklej; „Na Szerokim”; AgrEkoturystyka Grajan; Ranczo na Sówce–Bujenka; Ekologiczna Hodowla Jeleniowatych CERVUS) oraz placówek administracyjnych (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Grzegorzewskiej Siedlce; MODR Siedlce; szkoły z klasami patronackimi), podmiotów zajmujących się dobrostanem i rozrodem zwierząt (Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Siedlcach; Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu O/ Ostrowia Maz.), instytucji poradnictwa z zakresu zopsychologii i animaloterapii (Przytulisko Konika Polskiego „Na KOŃcu wsi”; Ośrodek Rekreacji Konnej „Kucykowa Zagroda”) (Rada Interesariuszy: <https://izir.uph.edu.pl/pracownicy/komisje/63-artykuly-w-jezyku-polskim/514-zespol-ds-programow-studiow>).

Koncepcja kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią jest w ścisłym związku z badaniami prowadzonymi w Instytucie Zootechniki i Rybactwa oraz Instytucie Pedagogiki. Efekty uczenia się na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią studia I stopnia przypisane są do dyscyplin; Zootechnika i Rybactwo – 80% (wiodąca), Pedagogika – 13% i Psychologia – 7%. Zoopsychologia z animaloterapią studia II stopnia odpowiada dyscyplinom; Zootechnika i Rybactwo - 84% (wiodąca) i Pedagogika - 16%.

W proces kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią zaangażowani są nauczyciele akademicy, których dorobek naukowy jest mocno powiązany z dyscyplinami Zootechnika i rybactwo oraz Pedagogika i Psychologia. W latach 2017-2022 pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz Instytutu Pedagogiki opublikowali 365 artykułów w czasopismach (odpowiednio: 220/145); 44 to książki autorskie (odpowiednio 13/31); 46 stanowią redakcje książek (odpowiednio 2/44); 2 Znaki Towarowe i 214 prac o charakterze doniesień naukowych w dyscyplinie Zootechniki i rybactwa (<https://bazawiedzy.uph.edu.pl/start-uph.seam>).

Na uwagę zasługuje wysoki udział studentów ocenianego kierunku, będących autorami lub współautorami publikacji z zakresu „wiodącej” dyscypliny Zootechnika i rybactwo (97 publikacji w czasopismach naukowych, 6 monografii/rozdziałów monografii naukowych, 88 doniesień konferencyjnych, 20 publikacji popularnonaukowych - Załącznik 1.1). Dorobek naukowy jest rezultatem badań wynikający z określonych Zadań Badawczych (6 w dyscyplinie Zootechnika i Rybactwo oraz 4 w dyscyplinie Pedagogika), które są ściśle powiązane z procesem kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (Załącznik 1.2).

Badania związane z kierunkiem Zoopsychologia z animaloterapią w dyscyplinie Zootechnika i rybactwo koncentrują się wśród zagadnień dotyczących:

- genetyki, genomiki, biomonitoringu genetycznego oraz organizacji hodowli zwierząt towarzyszących,
- wykorzystania nowoczesnych technik inżynierskich z zakresu projektowania diet oraz biotechnologii rozrodu wybranych gatunków zwierząt,
- prawidłowego dobrostanu i behawioru zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii, racjonalnych i innowacyjnych działań z zakresu kinezyterapii i psychologii zwierząt,
- pielęgnacji i przygotowania zwierząt do prowadzenia różnych form animaloterapii,
- organizacji i projektowaniu działań edukacyjnych, w tym z osobami o różnych potrzebach,
- prowadzenie różnych form terapii oraz sposobów realizacji ich w interakcji człowiek – zwierzę,
- uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości.

Natomiast w dyscyplinie Pedagogika prowadzone są badania w zakresie:

- pedagogiki specjalnej; Obcość – inność – niższość – jako doświadczenie jednostek i grup społecznych,
- edukacji włączającej; Współczesne wyzwania inkluzji społecznej w perspektywie edukacji włączającej,
- pedagogiki ogólnej i społecznej; Dynamika procesów społecznych i edukacyjnych i ich uwarunkowania w transformującej rzeczywistości,

– pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej; Wyzwania w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Wyniki działalności naukowej pracowników obsługujących kierunek są wykorzystywane w opracowaniu i doskonaleniu programów studiów oraz są ściśle powiązane z realizowanymi na kierunku modułami przedmiotowym (Załącznik 1.3).

Na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, w tym realizację efektów uczenia się, wpływa Intensyfikacja projektów badawczych i edukacyjnych, finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i naukowo-badawczych z MEiN oraz innych agend rządowych. Do najważniejszych projektów realizowanych w ostatnim okresie, które w sposób znaczący wpłynęły na poprawę kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią należą: projekt pt. „Bialska szkoła ćwiczeń” finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; projekt pt. „Doświadczyć tego sam” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2020-2023 (projekt wdrożeniowy). Nr projektu: POWR.03.05.00-00-PU14/19 (projekt docelowo skierowany m.in. do studentów ocenianego kierunku Zoopsychologia z animaloterapią - 25 studentów uczestniczyło w projekcie); projekt pt. „Uniwersyteckie innowacje w dziedzinie nauk społecznych UPH w Siedlcach” – finansowany przez NCBiR w ramach programu Kompleksowe programy szkół wyższych, Umowa Nr POWR.03.05.00-IP.08-00-REG/18.; Projekt pt. „Podniesienie kompetencji studentów/studentek kierunku Pedagogika i Bezpieczeństwo narodowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach” w ramach programu PO WER, Konkurs 2/PRK/POWER/3.1/2016. W ramach Uczelnianego Projektu pt. „Wsparcie uczelni szansą na jej rozwój w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego” (NCBiR) zostali włączeni studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Program dla studentów został zrealizowany w zakresie szkoleń z Certyfikatem i dotyczył m.in.: Gromingu - fryzjer zwierząt (20 studentów); Petsitter – profesjonalny opiekun zwierząt (20 studentów); wyjazdy studyjne do Ośrodka Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego w Rolnictwie - DEULA Nienburg w Niemczech; staże krajowe. Studenci Zoopsychologii z animaloterapią mogli zgłębiać wiedzę specjalistyczną i pod okiem fachowców realizować zadania praktyczne potwierdzone uznanymi Certyfikatami. Od roku 2022 jest realizowany z Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Projekt pt. „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, którego zasadniczym celem jest podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej, a tym samym wdrożenie nowych rozwiązań dydaktycznych.

Na uwagę zasługuje współpraca międzynarodowa w ramach Projektu ERASMUS+ Project (2022-2025) pt. „Innovation of the structure and content of study programs in the field of animal genetic and food resources management with the use of digitalization”, którego głównym celem jest poprawa i udoskonalanie procesu dydaktycznego oraz transfer wiedzy naukowo-dydaktycznej z ośrodków międzynarodowych do studentów.

Realizowane są również badania na rzecz postępu biologicznego wybranych populacji rodów kaczek w ramach dwóch projektów finansowanych ze środków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz dwa specjalistyczne projekty dotyczące dobrostanu zwierząt, innowacyjnego żywienia zwierząt i jakości surowca finansowane ze środków PROW-u

Dużym wsparciem są także środki zewnętrzne przyznane dla Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach w ramach funduszy z obligacji na poprawę i zakup aparatury naukowej. Środki są skierowane także do dyscypliny Zootechnika i rybactwo oraz Pedagogika, które pozwolą na doskonalenie procesu badawczego, w tym kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Uzyskiwane wyniki badań w ramach zadań badawczych oraz projektów są włączane do treści programowych realizowanych modułów na kierunku. Są niezbędne w doskonaleniu programów studiów, implementacji wyników badań i służą rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej.

W 2022 roku pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa (7 osób) wzięli udział w prestiżowym szkoleniu Tutoring akademicki - edukacja spersonalizowana, uzyskując Certyfikat Tutora, co pozwala wdrażać nowoczesne, zindywidualizowane metody nauczania również w odniesieniu do studentów ocenianego kierunku. Ponadto liczna grupa nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyła w szkoleniu z zakresu „Świadomość Niepełnosprawności” (nauka języka migowego, praca z osobami głuchymi, niewidzącymi, dysfunkcją

ruchu) w ramach Projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” realizowanym przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami UPH w Siedlcach z Funduszy Europejskich. Kadra cały czas doskonali swoje umiejętności i podnosi poziom naukowo-dydaktyczny poprzez uzyskiwanie dodatkowych uprawnień związanych z kierunkiem: obsługi wysokozaawansowanej aparatury naukowej z rozrodu zwierząt; mikroskopii; behawioru zwierząt; uprawnień do hipoterapii; jazdy konnej; dogoterapii; felinoterapii; alpakterapii; onoterapii; hirudoterapii; transportu zwierząt.

Popularyzowanie i wdrażanie wyników badań naukowych pracowników Instytutu Pedagogiki realizowanych w ramach projektów przyczyniło się do podniesienia jakości kształcenia studentów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią poprzez organizowanie spotkań prezentujących wypracowane osiągnięcia naukowe oraz współpracę w tym zakresie z „placówkami ćwiczeń” (ośrodkami wychowawczymi, przedszkolami, szkołami, placówkami edukacji włączającej, placówkami specjalnymi). Studenci czynnie uczestniczą w realizacji badań naukowych, szczególnie poprzez udział w działającym od roku 2022 w Instytucie Pedagogiki Kole Naukowym INCLUSION, które podejmuje działania na rzecz inkluzji społecznej, bada przyczyny i przejawy wykluczenia społecznego oraz prowadzi działania edukacyjne w tym zakresie (przewodniczącą koła jest studentka II roku kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, studia I stopnia).

Studenckie Naukowe Koło Sympatyków Zwierząt powstało w 2020 roku z połączenia Koła Naukowego Hodowców Zwierząt oraz Studenckiego Koła Naukowego Hodowców i Użytkowników Koni „Kaskader” i funkcjonuje na Wydziale Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach. Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt (SKNSZ) zrzesza obecnie około 30 studentów z kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, Zootechnika. Prezes Koła oraz Zarząd Koła to osoby studiujące na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studenci IV roku). Studenci intensywnie realizują swoje pasje w zakresie udziału w prowadzeniu szkoleń zwierząt, webinarium, seminariów tematycznych, zbiórek charytatywnych, warsztatów, prowadzeniu badań naukowych. Uczestniczą w badaniach z obszaru: żywienia i rozrodu zwierząt, pielęgnacji zwierząt, behawioru i metod użytkowania zwierząt towarzyszących. Wspólnie z opiekunami, Koło realizuje cykliczne spotkania referatowo-dyskusyjne z cyklu „Przeciwieństwa się przyciągają, a zwierzęta nas łączą” (przeprowadzili kilkadziesiąt spotkań dla różnych grup, m. in. członkowie koła PTZ, interesariusze zewnętrzni, klasy patronackie, studenci innych kierunków). Z tego zakresu prezentują także swoje doniesienia na seminariach we współpracy z Siedleckim Kołem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz na konferencjach. W 2022 roku organizowana była w Uniwersytecie przez SKNSZ ogólnopolska konferencja w formie on-line, gdzie były prezentowane m.in. doniesienia studentów Zoopsychologii z animaloterapią. Studenci SKNSZ byli współautorami artykułów naukowych, monografii, rozdziałów monografii lub doniesień konferencyjnych. Istotnym działaniem jest aktywne i cykliczne uczestnictwo członków SKNSZ w promocji Uczelni i Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, czego przykładem mogą być m.in.; Święto Uczelni, Drzwi Otwarte na Wydziale, Zbiórka darów dla bezdomnych psów i kotów, Akcja „WOŚP”-u, „Hobby horse”, czy Uniwersytet Dziecięcy (<https://izir.uph.edu.pl/studenci/studenckie-kolo-naukowe-sympatykow-zwierzat/>; <https://izir.uph.edu.pl/studenci/studenckie-kolo-naukowe-sympatykow-zwierzat/aktualnosci-sknsz/>).

Absolwent kierunku Zoopsychologia z animaloterapią na poziomie studiów I stopnia uzyskuje tytuł zawodowy inżyniera i posiada zaawansowaną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do funkcjonowania jako zoopsycholog oraz kontrolowania efektywności procesu terapii z udziałem zwierząt. Dysponuje zaawansowaną wiedzą i umiejętnościami w zakresie behawioru zwierząt, pielęgnacji i użytkowania zwierząt oraz różnych form animaloterapii. Posiada również przygotowanie pedagogiczne niezbędne do prowadzenia zajęć o charakterze edukacyjnym i terapeutycznym w placówkach oświatowych z osobami zdrowymi i z niepełnosprawnościami, zgodnie z obowiązującymi standardami MEiN. Jest przygotowany do podjęcia współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi, opiekuńczymi i leczniczymi w zakresie animaloterapii. Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy jako; administrator hoteli dla zwierząt, schronisk oraz hodowli zwierząt towarzyszących i gospodarskich, pracownik podmiotów gospodarczych i organizacji zajmujących się problemami dobrostanu i profilaktyki weterynaryjnej (gabinety weterynaryjne, kliniki dla małych zwierząt), firm gromingowych oraz prowadzenia własnej

działalności. Absolwenci studiów I stopnia są przygotowani do prowadzenia badań naukowych oraz do podjęcia studiów II stopnia lub studiów podyplomowych.

Absolwent studiów II stopnia magisterskich kierunku Zoopsychologia z animaloterapią posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę oraz umiejętności w zakresie pielęgnacji, kinezyterapii zwierząt towarzyszących oraz przygotowania i szkolenia zwierząt do pracy terapeutycznej, asystujących w terapii osób ze specjalnymi potrzebami. Posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę oraz umiejętności dotyczące genomiki i organizacji hodowli zwierząt, biotechnologii rozrodu, bioaktywnych składników diety oraz socjologii zwierząt towarzyszących wykorzystywanych w animaloterapii. Absolwent ma umiejętności współpracy w zespole i komunikacji interpersonalnej, swobodnie posługuje się narzędziami informatycznymi, technikami cyfrowymi, fachową literaturą i normami etycznymi w podejmowanej działalności zoopsychologicznej i animaloterapeutycznej. Poprzez połączenie wiedzy z nabytymi umiejętnościami absolwent jest przygotowany do funkcjonowania w zawodzie zoopsychologa, jest specjalistą od relacji człowieka ze zwierzęciem towarzyszącym.

Absolwent posiada wykształcenie i przygotowanie zawodowe do pracy w instytucjach państwowych i podmiotach gospodarczych różnego szczebla utrzymujących zwierzęta, jako kompetentna osoba zajmująca się szkoleniem, pielęgnacją i dobrostanem zwierząt, jako administrator hoteli i schronisk dla zwierząt, w służbach kontrolujących dobrostan zwierząt, w ośrodkach zajmujących się rehabilitacją zwierząt. Jest przygotowany do podjęcia współpracy z placówkami oświatowymi i wychowawczymi oraz innymi organizacjami. Jest gotów do założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej w zakresie uzyskanych kompetencji. Absolwent poprzez aktywny udział w trakcie studiów w pracach badawczych jest przygotowany do podjęcia pracy w jednostkach naukowo-badawczych lub kontynuowania kształcenia w Szkole Doktorskiej.

Program studiów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią uwzględnia najnowsze trendy oraz standardy odnośnie prowadzenia animaloterapii. Znaczącym wyznacznikiem jakości kształcenia na kierunku jest również bogate doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich Instytutu Pedagogiki zdobyte poza uczelnią, potwierdzone dorobkiem naukowym i odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć w wyodrębnionej w programie studiów ocenianego kierunku dyscyplinie Pedagogika, zwłaszcza w zakresie pedagogiki specjalnej. Umożliwia to w sposób szczególny uwzględnianie w koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku spójności programu studiów z najnowszymi trendami na rynku pracy. Zakłada się bowiem, że potencjalne miejsca pracy absolwentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią koncentrować się będą w obszarze działań animaloterapii i pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, prowadzonych w placówkach specjalnych, integracyjnych i włączających. Źródłem wiedzy i inspiracji do wprowadzania zmian w programach studiów są długoletnie kontakty międzynarodowe w ramach programu ERASMUS+, opinie profesorów wizytujących, czy konferencje tematyczne. Badania o charakterze międzynarodowym przyczyniają się do wymiany dobrych praktyk i przenoszenia na grunt kształcenia studentów nowatorskich rozwiązań w obszarze edukacji.

Program na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią w UPH w Siedlcach, w porównaniu do tożsamyh kierunków prowadzonych w innych ośrodkach akademickich, wyróżnia wyodrębnienie efektów uczenia się w dyscyplinie Pedagogika i Psychologia, i włączenie w program modułu przygotowania pedagogicznego. Stanowi to wyjście naprzeciw zapotrzebowaniu rynku pracy, który od absolwenta oczekuje wiedzy i umiejętności nie tylko w obszarze pracy ze zwierzętami, ale również z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami, w placówkach systemu edukacji, placówkach zdrowia lub pomocy społecznej, placówkach wspomagania terapeutycznego. Przygotowanie z zakresu prowadzenia różnych form animaloterapii z udziałem zwierząt w interakcji człowiek-zwierzę pozwala przygotować i przeprowadzić proces według zakładanego scenariusza. W programie studiów wykorzystywane są międzynarodowe standardy i metody pracy z Programu Pet Partners doskonale funkcjonującego w takich krajach, jak USA, Kanadzie, Wlk. Brytania, Belgia, czy Australia, dzięki któremu można w dłuższej perspektywie czasu uzyskać zadawalające efekty terapii. Animal Assisted Intervention (AAI) pozwala na prowadzenie zajęć według wybranego scenariusza z udziałem określonego gatunku zwierząt towarzyszących w zakresie Animal Assisted Activities (AAA).

Natomiast wprowadzanie elementów Animal Assisted Education (AAE), czyli kontakt emocjonalny, edukacja z udziałem zwierząt jest prowadzona w zakresie zgłębiania wiedzy i nabywania umiejętności przez studenta w obecności osób, w grupach lub indywidualnie, w formie warsztatów praktycznych przewidzianych także dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, oddziałach integracyjnych. Najbardziej specjalistyczne zajęcia przewidywane są w formie (Animal Assisted Therapy (AAT) do których wykorzystywane są przeważnie konie (Ośrodek Jeździecki UPH), psy, koty. Zajęcia AAT wdrażane są m.in. w Senioralnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Siedlcach. Pozytywny udział zwierząt w najnowszych formach zajęć polega na poprawie stanu emocjonalnego i fizycznego pacjenta, czyli uzyskanie tzw. „efektu zwierzęcia”. Studenci są przygotowani do zorganizowania warsztatu i prowadzenia terapii, w tym z osobami z niepełnosprawnością. Program kierunku nawiązuje do standardów krajowych i międzynarodowych prowadzenia animaloterapii.

Kompetencje praktyczne oraz regularna współpraca nauczycieli akademickich ze środowiskiem interesariuszy zewnętrznych, reprezentujących rynek pracy, przyczyniły się do zaprojektowania zmian w programie studiów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, studia I stopnia, poprzez wprowadzenie do programu od roku akademickiego 2023/2024 standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w oparciu o Rozporządzenie MEiN z dnia 25 lipca 2019 r. Propozycja zmian podyktowana jest oczekiwaniami rynku pracy skierowanego do naszych absolwentów, od których na mocy zbliżających się zmian w rozporządzeniu w sprawie nowych szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli i osób zatrudnianych w placówkach oświatowych (np. absolwentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią) wymagać się będzie przygotowania pedagogicznego nabytego w oparciu o standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (posiedzenie KRUPed Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych z dnia 7 kwietnia 2022r., na którym dyskutowany był szeroko przygotowany w Ministerstwie Edukacji i Nauki projekt rozporządzenia w sprawie nowych szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, opiniowany także przez UPH w Siedlcach) oraz kwestie przygotowania pedagogicznego w procesie uzyskiwania kwalifikacji niezbędnych do prowadzenia zajęć w placówkach oświatowych.

Kierunek ogólnoakademicki Zoopsychologia z animaloterapią I stopnia jest interdyscyplinarny i zgodnie z Uchwałą Senatu UPH w Siedlcach Nr 14/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku w sprawie dostosowania programu studiów (Uchwała Senatu 59/2019 z dnia 28 kwietnia 2019) kierunku Zoopsychologia z animaloterapią dla cyklu kształcenia od roku akademickim 2018-2019 (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/olszewskaa/2018/Uchwała_nr_14_2018_w_sprawie_utworzenia_kierunku_studiow_o_nazwie_zoopsychologia_z_animaloterapia_2.pdf; https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2019/UCHWALA_59_2019_program_zoopsychologia.pdf; https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2019/zał_uchwała_59_2019_20191003121600.pdf) został on przyporządkowany do dziedziny nauki rolnicze – dyscyplina Zootechnika i Rybactwo – wiodąca (80%) oraz dziedziny nauki społeczne – dyscyplina Pedagogika (13%) i dyscyplina Psychologia (7%). Studia II stopnia zostały utworzone oraz ustalone programy studiów Ustawą Senatu Nr 90/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 roku dla cyklu kształcenia od roku akademickiego 2021-2022 (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2021/US-090-21.pdf). Kierunek został przyporządkowany do dziedziny nauki rolnicze – dyscyplina Zootechnika i rybactwo - wiodąca (84%) oraz dziedzina nauki społeczne – dyscyplina Pedagogika (16%).

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów są jasno i przejrzysto opisane, uwzględniają przede wszystkim zdobywanie przez studentów zaawansowanej i pogłębionej wiedzy, zdobywania umiejętności, kompetencji społecznych w perspektywie pracy zawodowej. Efekty uczenia zakładane dla kierunku uwzględniają w szczególności osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz efektów inżynierskich. Na poziomie I stopnia (PRK 6) opisanych zostało: 30 efektów uczenia się z obszaru wiedzy, 22 efektów uczenia się z obszaru umiejętności, 9 efektów z obszaru kompetencji społecznych. W obrębie wszystkich efektów uczenia się na poziomie PRK 6 opisanych zostało: 13 efektów inżynierskich z obszaru wiedzy oraz 15 efektów z obszaru umiejętności. Na poziomie II stopnia (PRK 7) opisanych zostało: 14 efektów uczenia się z obszaru

wiedzy, 9 efektów uczenia się z obszaru umiejętności oraz 7 efektów z obszaru kompetencji społecznych. W obrębie wszystkich efektów uczenia się na poziomie drugiego stopnia opisanych zostało: 6 efektów inżynierskich z obszaru wiedzy oraz 3 efekty inżynierskie z obszaru umiejętności.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią studia I stopnia zapewnia osiągnięcie kluczowych efektów uczenia się określonych w ramach poziomu PRK 6. Kluczowe efekty uczenia się na studiach I stopnia obejmują zaawansowaną wiedzę z zakresu psychopedagogicznych uwarunkowań funkcjonowania człowieka w odniesieniu do potrzeb i rozwoju oraz metod psychoterapii osób o różnym stopniu niepełnosprawności. Dzięki realizacji tych efektów (K_W24, K_W25, K_W26, K_U13, K_U16; moduły przedmiotowe; Podstawy pedagogiki, Podstawy psychologii, Podstawy psychologii rozwoju człowieka) absolwent zna koncepcje psychologiczne, procesy poznawcze w zakresie percepcji, uwagi, pamięci, myślenia. Student jest w stanie poprawnie zdefiniować jednostki niepełnosprawności, zna możliwości i ograniczenia takich osób, zna metody diagnostyczne oraz potrafi zastosować odpowiednie działania wychowawcze i terapeutyczne w celu poprawy stanu fizycznego (m.in. motoryki małej i dużej, uszkodzonym narządem słuchu, mowy, wzroku) i psychicznego (m.in. zaburzenia w rozwoju człowieka). Ten zakres działań obejmuje efekty K_U15, K_U21, realizowane w modułach przedmiotowych takich jak: Metodyka pracy z dzieckiem autystycznym i zespołem Aspergera, Praca z osobą niepełnosprawną intelektualnie, Praca z dzieckiem z zaburzeniami słuchu i wzroku, Metodyka pracy z dzieckiem zdrowym. Student potrafi również i budować prawidłowe relacje w grupie oraz pracować nad kształtowaniem prawidłowych postaw, reakcji i zachowań. Kluczowym efektem jest zaawansowana wiedza z zakresu metod wspomagających proces edukacji osób zdrowych i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dzięki której absolwent wie jakie narzędzia wykorzystać lub jaką zastosować terapię także z udziałem zwierząt w celu osiągnięcia najlepszego rezultatu (K_W28; KU20, K_U21 i moduły przedmiotowe; Edukacja włączająca, Metodyka oddziaływań pedagogicznych, Praktyka psychologiczno-pedagogiczna śródroczna). Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej i potrafi zbudować warsztat pracy na poziomie terapeutycznym (zajęcia z symulacji niepełnosprawności, zajęcia z integracji sensorycznej; pracownie sensoryczne w Instytucie Pedagogiki). Absolwent w trakcie studiów uczestniczył w praktycznym cyklu kształcenia w placówkach oświatowych (oddziały integracyjne), ośrodkach społeczno-wychowawczych oraz w trakcie odbywania praktyk przewidzianych w programie studiów (praktyka metodyczna, praktyka pedagogiczno-metodyczna ciągła).

Absolwent I stopnia kierunku Zoopsychologia z animaloterapią ma zaawansowaną kluczową wiedzę nt.: etologii i behawioru zwierząt, zna stany zaburzeń u zwierząt oraz potrafi postawić psychosocjologiczną diagnozę zwierząt i ocenić ich umiejętności adaptacji do pracy z człowiekiem zgodnie z jego potencjałem i możliwościami. W trakcie wyjazdów studyjnych do hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących studenci poznawali zagadnienia behawioralne zachodzące w interakcji człowiek-zwierzę, zwierzę-zwierzę i uczestniczyli w procesie wyboru odpowiednich technik przygotowujących zwierzę do pracy z człowiekiem (moduły: Behawior zwierząt gospodarskich i dzikich, Zaburzenia behawioralne i terapie zaburzeń u zwierząt towarzyszących). Kluczowym efektem inżynierskim jest umiejętność wybrania i przygotowania zwierząt do dalszej hodowli w zakresie predyspozycji terapeutycznych oraz wypracowanie najlepszych rozwiązań w szkoleniu zwierząt (K_W03, K_W07, K_W16, K_U05, K_U07, K_U09; blok modułów; Użytkowanie i zachowanie koni, psów, kotów, Szkolenie zwierząt do pracy z człowiekiem). W wyniku tego student zdobył kompetencje inżynierskie na poziomie zaawansowanej wiedzy i umiejętności z zasad żywienia (K_W08, K_U12), rozrodu (K_W12, K_U03, K_U11) i opieki weterynaryjnej (K_W06, K_W11, K_U06, K_U07) zwierząt kwalifikowanych do działań terapeutycznych. W trakcie realizacji procesu kształcenia w laboratorium diagnostycznym żywienia zwierząt, rozrodu oraz w gabinetach weterynaryjnych student uzyskuje umiejętność profesjonalnej i prawidłowej diagnozy stanu fizjologicznego zwierząt źle żywionych, chorych oraz zapobiegania skutkom tych nieprawidłowości. Kluczowym efektem jest posiadanie zaawansowanej wiedzy (K_W20) i umiejętności (K_U20, K_U21) z zakresu dostosowanej do gatunku pielęgnacji zwierząt towarzyszących. Ukończenie modułu Grooming psów i kotów w ramach umiejętności inżynierskich (K_U06) pozwala na samodzielne wykonywanie standardowych zabiegów pielęgnacyjnych w salonie gromerskim.

Kluczowymi efektami dla studiowanego kierunku są te z obszaru animaloterapii. Absolwent zdobywa zaawansowaną wiedzę inżynierską o systemach, metodologii i zasadach szkolenia pożądanych w animaloterapii. Wiedza (K_W09, K_W15) daje praktyczne umiejętności poprowadzenia sesji terapeutycznej z udziałem konia i pozwala zbudować właściwe relacje w grupie społecznej w interakcji człowiek-zwierzę. Uzyskane umiejętności (K_U06, K_U13, K_U14) z modułu Hipoterapia pozwolą zademonstrować przykładowe zestawy ćwiczeń rehabilitacyjnych (hipoterapia wspomagająca), które pacjenci z niepełnosprawnościami wykonują na koniu, jednocześnie analizując fizyczne reakcje organizmu. Kluczowe inżynierskie efekty z zakresu Hipoterapii są realizowane w integracji instruktorów hipoterapii i jeździectwa w Ośrodku Jeździeckim, należącym do UPH w Siedlcach.

Zawansowana wiedza inżynierska (K_W11, K_W12, K_W20) z zakresu użytkowania terapeutycznego psów i kotów pozwala na szerokie, praktyczne wykorzystanie dogoterapii i felinoterapii w leczeniu zaburzeń somatycznych i neuropsychiatrycznych (moduły: Dogoterapia, Felinoterapia). Praktycznym wsparciem dogoterapii jest wykorzystanie Pracowni Sensoryki i Rehabilitacji Zwierząt, miejsca które służy do opracowywania zaawansowanej metodyki i formy prowadzenia zajęć z psem, a także w interakcji człowiek-zwierzę m.in. w szkolnych oddziałach integracyjnych, placówkach oświatowo-wychowawczych. Absolwent uczestnicząc w zajęciach w pracowni potrafi m.in. zaplanować i zorganizować warsztat pracy felinoterapii z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji i zachowania kota.

Absolwent studiów I stopnia jest w stanie w profesjonalny sposób prowadzić doradztwo w zakresie hodowli zwierząt towarzyszących, amatorskich, analizuje złożone zjawiska, trendy i kierunek promocji w animaloterapii (K_W04, K_W23, K_U16, K_U18) moduły: Marketing, Podstawy przedsiębiorczości, Prowadzenie działalności gospodarczej, Teoria prowadzenia i kultura organizacji biznesu). Ponadto zdobywa umiejętności z zakresu własności intelektualnej, technologii informatycznych, ekonomii oraz językowe w obszarze właściwym dla kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (<http://www.bip.uph.edu.pl/13125,28470,28474,30669/30669/art37640.html>).

Kluczowe efekty inżynierskie dla II stopnia (PRK 7) obejmują pogłębioną wiedzę z zakresu pielęgnacji zwierząt, przygotowania ich do animaloterapii (K_W04, K_W11; moduł: Przygotowanie zwierząt do animaloterapii), oceny prawidłowego rozwoju organizmu zwierzęcia i wykorzystania technik kinezoterapii. W efekcie realizacji programu kształcenia student potrafi projektować zajęcia z osobami o różnych potrzebach edukacyjnych, z osobami o specjalnych potrzebach terapeutycznych (K_W12, K_W14, K_U06, moduł: Projektowanie działań edukacyjnych z osobami o różnych potrzebach), posiada również umiejętności praktyczne do budowania właściwych interakcji człowiek-zwierzę, wykorzystuje zaawansowane techniki i metody z zakresu biotechnologii rozrodu (K_U01, moduł Biotechnologia rozrodu - laboratorium), komponowania prawidłowych diet (K_W07, K_U02, K_U07; moduł: Bioaktywne składniki diet - pracownia żywienia zwierząt, programy żywieniowe), oraz z zakresu behawioru zwierząt (monitoring zwierząt). W Pracowni Sensoryki i Rehabilitacji Zwierząt jest w stanie wykorzystać zaawansowaną wiedzę i potrafi w pogłębiony sposób interpretować objawy najczęstszych zaburzeń układu ruchu u psów, dobierać właściwe formy ćwiczeń – treningu zwierząt oraz planować rozwiązania funkcjonowania na „najwyższym poziomie” układu ruchu zwierząt (K_W04, K_W05, K_U03, K_U04, moduł: Kinezyterapia).

Absolwent studiów II stopnia potrafi samodzielnie założyć własną działalność gospodarczą, promować usługi w zakresie zoopsychologii lub animaloterapii, w pracy zawodowej potrafi kierować zespołem w instytucjach i podmiotach zewnętrznych, analizować złożone zjawiska zachodzące w zoopsychologii i animaloterapii, formułować własne opinie, stosować innowacyjne rozwiązania, wykorzystywać rezultaty badań naukowych, potrafi biegle posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ i używać specjalistycznej terminologii w zakresie zoopsychologii i animaloterapii (<http://www.bip.uph.edu.pl/13125,28470,28474,30669/30669/art37641.html>).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, studia I i II stopnia, profil ogólnoakademicki przyporządkowany jest do dyscypliny Zootechnika i rybactwo, jako wiodącej oraz Pedagogika i Psychologia (I stopień), w których prowadzona jest działalność naukowa Instytutu Zootechniki i Rybactwa odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku i Instytutu Pedagogiki. Program studiów jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się. Wybrane treści programowe pozostają w ścisłym związku z prowadzonymi badaniami naukowymi (Załącznik 1.3).

Efekty uczenia się na kierunku Zoopsychologia z animaloetrapią, studia I i II stopnia, odnoszące się do dyscyplin Pedagogika i Psychologia są spójne z wybranymi efektami z dziedziny nauk społecznych, do których przyporządkowano kierunek. Natomiast efekty odnoszące się do dyscypliny Zootechnika i rybactwo są spójne z efektami dziedziny nauk rolniczych. Efekty zostały dostosowane do prowadzonej działalności naukowo-badawczej, realiów społecznych, rolniczych oraz skonsultowane ze studentami, otoczeniem społeczno-gospodarczym, interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Na tej podstawie sformułowano efekty z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Treści kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloetrapią, dostosowane są do zakładanych efektów uczenia się, aktualnego stanu wiedzy i wymagań rynku pracy, stawianych absolwentom podejmującym pracę zoopsychologa lub animaloterapuety. Treści kształcenia, przyporządkowane poszczególnym modułom przedmiotowym zostały uporządkowane z uwagi na kryterium merytoryczne. Kluczową kwestią jest sekwencja przedmiotów oznaczająca, że istnieje logiczne następstwo prezentowanych treści. Właściwy dobór treści programowych jest rezultatem powierzenia zajęć dydaktycznych nauczycielom akademickim, którzy legitymują się odpowiednim poziomem kompetencji dydaktycznych, dorobkiem naukowym oraz pozaakademickim doświadczeniem zawodowym.

Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią studiów I i II stopnia zapoznają się z treściami kształcenia na zajęciach dydaktycznych oraz praktykach zawodowych. W programie I i II stopnia zajęcia dydaktyczne (tzw. godziny kontaktowe) prowadzone są w formie: wykładów, ćwiczeń laboratoryjnych, ćwiczeń audytoryjnych i seminariów. W realizacji wykładów wykorzystywane są metody wykładu audytoryjnego, informacyjnego, problemowego i konwersatoryjnego. Do każdej z tych metod stosowane jest wspomaganie wykładów prezentacjami multimedialnymi i metodami wizualnymi (rzutniki, projektory multimedialne, filmy dydaktyczne). Ćwiczenia służą uzyskaniu przez studentów wiedzy i umiejętności praktycznych, dlatego realizowane są w: laboratoriach, Ośrodku Jeździeckim UPH w Siedlcach, pracowniach specjalistycznych: Pracowni Sensoryki i Rehabilitacji Zwierząt oraz Pracowni Małych Zwierząt, które są częścią Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach. Ponadto ćwiczenia odbywają się w gabinetach weterynaryjnych, gabinetach groomingu, ośrodkach terapii zwierząt, hodowlach zwierząt gospodarskich, towarzyszących i dzikich (Kryterium nr 5). Zajęcia ćwiczeniowe z zakresu pedagogiki są realizowane w Pracowni Stymulacji Sensorycznej, Pracowni Pedagogiki Kreatywnej w Instytucie Pedagogiki, w szkolnych palcówkach oświatowych i edukacyjnych oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Są to podmioty, z którymi Wydziały mają długoletnią współpracę, a część z nich jest interesariuszami zewnętrznymi i uczestniczy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku, co wpływa na kompletność, urozmaicenie przekazywanej wiedzy i atrakcyjność treści programowych. Część ćwiczeń laboratoryjnych wymaga wykorzystania technik i metod analitycznych, obsługi sprzętu laboratoryjnego, wykorzystania i obsługi programów komputerowych, wykonywania eksperymentów, projektów, analiz scenariuszy podczas pracy samodzielnej lub grupowej. W trakcie zajęć studenci wykonują zadania z udziałem zwierząt. Podczas ćwiczeń audytoryjnych stosowane są takie metody jak: prezentacje multimedialne, metody projektowe, scenariusze, zadania do samodzielnego rozwiązania. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, poprzez aktywizujące formy pracy, co umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje z zakresu znajomości języka obcego na studiach I stopnia zapewniają konwersatoria z przedmiotów kierunkowych: Język obcy I i Język obcy II (wymiar 120 godzin 8 ECTS, semestr 2 i 3) oraz moduły przedmiotowe z możliwością poprowadzenia w języku angielskim (Dietetyka w żywieniu zwierząt, Marketing, Grooming psów i kotów). Na studiach II stopnia osiągnięcie kompetencji ze znajomości języka obcego zapewnia konwersatorium z Języka specjalistycznego realizowane w 2 semestrze (30 godzin, 2 ECTS) i modułu przedmiotowego - Bioaktywne składniki diety.

W procesie kształcenia szczególną uwagę zwraca się na studentów z niepełnosprawnością, lub szczególnie uzdolnionych oraz w innych przypadkach określonych w Regulaminie studiów UPH. Studenci za zgodą Dziekana mogą skorzystać z indywidualnej organizacji studiów oraz mogą uzyskać zgodę na wyjazd w celach naukowych poza Uczelnię. Indywidualna organizacja studiów umożliwia korzystanie z konsultacji z nauczycielami akademickimi w trakcie pełnionych dyżurów. Studentom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji przyznawane jest stypendium socjalne, a także stypendium dla osób z niepełnosprawnością, a dla studentów szczególnie uzdolnionych stypendium rektora. W procesie dydaktycznym stosuje się indywidualne podejście do studentów ze względu na ich uzdolnienia, zainteresowania i specjalne potrzeby edukacyjne. Studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności mogą otrzymać asystenta lub tłumacza języka migowego, pomagających w procesie kształcenia. Infrastruktura Uczelni jest dostosowana do korzystania z sal dydaktycznych, wind, podjazdów, czy Biblioteki Głównej dla osób z niepełnosprawnością. Studenci z niepełnosprawnością wspierani są również przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w zakresie zwiększenia ich możliwości edukacyjnych, umożliwienia im studiowania na równych prawach oraz udziału w życiu studenckim, kulturalnym i sportowym.

Wyznacznikiem doboru metod uczenia się na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, odnoszących się do dyscypliny Pedagogika, są zakładane efekty uczenia się i specyfika modułów przedmiotowych. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. W przypadku studentów studiów pierwszego stopnia metody kształcenia obejmują co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, dotyczące podstawowych umiejętności badawczych, zaś studentom studiów drugiego stopnia gwarantują udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych. Podstawowe umiejętności badawcze studenci nabywają w trakcie seminariów dyplomowych, gdzie poznają zasady prowadzenia badań naukowych. Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mają ponadto możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych i umiejętności badawczych w Kołach Naukowych działających w Instytucie Pedagogiki: 1) Koło Naukowe Pedagogów Kreatywnych, 2) Studenckie Koło Naukowe Wychowania Przedszkolnego, 3) Koło Naukowe INCLUSION, opracowując publikacje naukowe i wystąpienia konferencyjne. Indywidualizacja metod kształcenia wynika z przekonania, że studenci różnią się od siebie, posiadają inne doświadczenia oraz zróżnicowany poziom gotowości do samokształcenia i dalszego rozwoju osobistego. Poprzez indywidualizację metod kształcenia nauczyciel może przekazać ten sam materiał na różnym poziomie, korzystając z różnorodności stosowanych metod dydaktycznych. W zakresie wiedzy stosowany jest tradycyjny wykład (z przewagą wykładu konwersatoryjnego nad typowymi metodami podającymi), dyskusja obserwowana czy pokaz. W zakresie umiejętności stosowane są: ćwiczenia praktyczne, drama, klasyczna metoda problemowa, metoda projektowa, metody aktywne (symulacja, zadania problemowe – casusy). W zakresie kompetencji społecznych wykorzystuje się: działania praktyczne, metodę projektową i samoocenę.

Program studiów I i II stopnia, profil ogólnoakademicki na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią realizowany jest w trybie stacjonarnym, w efekcie którego student uzyskuje 210 pkt ECTS (I stopień) i 90 pkt ECTS (II stopień). W programie I stopnia zajęciom dydaktycznym realizowanym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przyporządkowano 105 pkt. ECTS (tj. 50%). Z modułów przedmiotów bezpośrednio związanych z działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, student uzyskuje 147 pkt. ECTS. Liczba punktów ECTS

przyporządkowana zajęciom fakultatywnym wynosi 64 pkt. ECTS (tj. 30,48%). Zajęcia umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich stanowią 107 pkt. ECTS. Z zajęć ze znajomości Języka obcego student uzyskuje 8 pkt. ECTS, a z dziedziny nauk humanistycznych 6 pkt. ECTS.

W programie studiów II stopnia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (3 semestry) zajęciom dydaktycznym realizowanym w bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich przyporządkowano 66 pkt. ECTS (tj. 73,33%). Z modułów przedmiotów związanych z działalnością naukową w dyscyplinach, do której jest przyporządkowany kierunek, student w uzyskuje 51 pkt. ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom fakultatywnym wynosi 35 pkt. ECTS (tj. 38,88%). Zajęcia umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich stanowią 45 pkt. ECTS. Z zajęć ze znajomości Języka obcego student uzyskuje 2 pkt. ECTS, a z dziedziny nauk humanistycznych 6 pkt. ECTS.

Program studiów I stopnia uwzględnia 2440 godzin dydaktycznych, z czego 930 godz. stanowią wykłady, 145 godz. ćwiczenia audytoryjne, 1305 godzin ćwiczenia laboratoryjne, 60 godz. seminarium dyplomowe i 120 godz. konwersatoria z języków obcych. Program studiów stacjonarnych II stopnia uwzględnia 910 godzin dydaktycznych, z czego 275 godz. wykłady, 125 godz. ćwiczenia audytoryjne, 420 godz. ćwiczenia laboratoryjne, 90 godz. seminarium i pracownia magisterska, i 30 godz. konserwatorium z Języka obcego specjalistycznego.

W bieżącym roku akademickim liczebność grup audytoryjnych na ocenianym kierunku studiów wynosi do 35 osób. Liczba studentów w grupie laboratoryjnej wynosi od 10 do 15 osób, a studentów w grupie seminaryjnej wynosi do 15 osób. Organizację zajęć na studiach stacjonarnych określa Rektor (Zarządzenie Rektora Nr 79/2022 z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych w roku akademickim 2022/2023 z późniejszymi zmianami).

Uregulowania dotyczące realizacji praktyk na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią określone są w programie studiów. Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o Zarządzenie nr 32 /2021 Rektora UPH w Siedlcach z 16 marca 2021 roku. Informacje o szczegółach realizacji praktyk dostępne są na stronie Wydziału Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach oraz Instytutu Zootechniki i Rybactwa w zakładce Studenci. Program, dobór miejsc w celu odbycia praktyk, a także losowo przeprowadzane kontrole zapewniają realizację efektów uczenia się dotyczących wiedzy i umiejętności, a także poszerzenie kompetencji społecznych przez studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Uczelnia stwarza również możliwość realizacji praktyk zawodowych za granicą. Zaliczenie praktyk jest obowiązkowe dla studentów I stopnia kierunku Zoopsychologia z animaloterapią prowadzonych przez Instytut Zootechniki i Rybactwa. Jest również jednym z warunków koniecznych w realizacji programu studiów w celu ich ukończenia. (<https://izir.uph.edu.pl/studenci/praktyki-stud>).

Celem praktyk jest:

1) Praktyczne zapoznanie się studentów z tematyką:

- hodowli zwierząt towarzyszących, gospodarskich i dzikich,
- żywienia poszczególnych gatunków zwierząt, etologią, profilaktyką weterynaryjną, pielęgnacją zwierząt,
- specyfiki pracy terapeutycznej w placówkach systemu edukacji zdrowia lub pomocy społecznej oraz wspomagania terapeutycznego.

2) Szerokie przygotowanie z zakresu:

- zasad utrzymania i hodowli zwierząt towarzyszących, gospodarskich i dzikich,
- dobrostanu i behawioru zwierząt,
- metod oceny predyspozycji i wyboru zwierząt do terapii,
- efektywności procesu terapii z udziałem zwierząt,
- kreatywnego wykorzystania metod terapeutycznych.

3) Kreowanie właściwych postaw związanych z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności w wykonywaniu zadań związanych ze studiowanym kierunkiem.

4) Opanowanie zasad współdziałania i współżycia w zespole.

5) Zdobycie doświadczenia w zakresie podejmowania decyzji i kierowania procesami terapeutycznymi, a także w sferze prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Zgodnie z programem studiów dla kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, każdy student studiów I stopnia powinien odbyć praktykę zawodową według następujących wytycznych:

- 1 tydzień - 30 godzin praktyki psychologiczno-pedagogicznej - realizacja w 2 semestrze w placówkach edukacyjnych (1 pkt. ECTS);
- 3 tygodnie - 90 godzin praktyki pedagogicznej, metodycznej ciągłej - realizacja w trakcie 4 semestru, w podmiotach zajmujących się kształceniem z możliwością udziału zwierząt w procesie dydaktycznym, praktyka realizowana w ośrodkach integracyjnych (4 pkt. ECTS);
- 8 tygodni (tygodniowy wymiar czasu trwania praktyki zawodowej powinien wynosić 40 godzin) - 320 godz. (z możliwością podziału na dwa okresy, po 4 tygodnie w dwóch różnych miejscach odbywania praktyk) - realizacja w trakcie 6 semestru (w okresie wakacyjnym: lipiec - wrzesień) - gospodarstwa hodowlane, profesjonalne hodowle zwierząt towarzyszących, gabinety weterynaryjne, salony groomingu, hotele dla zwierząt, firmy paszowe, stacje hodowlane, związki hodowców, ośrodki związane z doradztwem rolniczym (10 pkt. ECTS).

Podstawą prawną do odbywania praktyki przez studenta jest podpisane porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawodowej, zawarte pomiędzy Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach, Wydziałem Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, który reprezentuje Dziekan Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, a jednostką przyjmującą studenta na praktykę zawodową. Porozumienie jest podpisywane przed rozpoczęciem praktyki zawodowej. Studenci samodzielnie wybierają miejsca realizacji praktyk uwzględniając zalecenia określone dla kierunku zawarte w programie studiów oraz regulaminie praktyk. Studenci samodzielnie dopełniają również wszelkich formalności związanych z realizacją praktyki kształtując w ten sposób swoją wiedzę na temat rynku pracy.

Najczęściej studenci odbywają praktyki pedagogiczne w Przedszkolach, Szkołach Podstawowych, Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych, Zespołach Szkół Specjalnych oraz Ośrodku Jeździeckim UPH. W przypadku praktyki zawodowej miejscami najczęściej wybieranymi są: przychodnie weterynaryjne, gabinety weterynaryjne, pogotowia dla zwierząt, schroniska dla zwierząt, salony pielęgnacji psów, gospodarstwa agroturystyczne, Skansen Rudnik, Zagroda św. Franciszka, Specjalistyczne Gospodarstwo Rolne – Hodowla Alpak, docelowo Ośrodek Jeździecki UPH.

Nadzór nad przebiegiem praktyk koordynuje opiekun praktyk powołany przez Prorektora ds. Studiów. Do jego obowiązków należy między innymi opracowanie programu praktyk oraz organizacja spotkań ze studentami, podczas których omawiane są zagadnienia związane z prawidłowym przebiegiem praktyk. Ponadto opiekun praktyk nawiązuje współpracę z podmiotami przyjmującymi studentów na praktykę. Do obowiązków studenta należy prowadzenie dziennika studenckiej praktyki zawodowej i uzyskanie zaświadczenia o odbyciu praktyki.

Pierwszą praktykę, jaką odbywa student Zoopsychologii z animaloterapią (II semestr pierwszego roku) jest Praktyka psychologiczno-pedagogiczna. Celem jej jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Kolejną praktyką odbywaną przez studentów w semestrze IV, jest Praktyka metodyczno-śródroczna, podczas której student uczestniczy jako osoba hospitująca w różnych formach działalności pedagogicznej placówek, realizowanej przez wychowawców klas i grup wychowawczych, psychologów, pedagogów szkolnych i kadrę placówek oraz samodzielnie realizuje zadania pedagogiczne zgodne z założeniami placówki. Podstawowym założeniem realizacji praktyki pedagogicznej jest nabywanie przez studenta kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i metodycznych. Praktyka zgodna jest ze standardami przygotowania pedagogicznego. W semestrze VI student zobowiązany jest do odbycia Praktyki zawodowej w wymiarze 320 godzin. Celem praktyki jest zapoznanie się z zasadami funkcjonowania różnych podmiotów i instytucji powiązanych z hodowlą zwierząt i opieką weterynaryjną oraz

jednostkami wykorzystującymi zwierzęta w terapiach. Ponadto studenci poszerzają wiedzę praktyczną z zakresu zoopsychologii i animaloterapii oraz mają możliwość przygotowania do samodzielnej pracy oraz nawiązania kontaktów zawodowych, poszerzających możliwości absolwenta na rynku pracy. Celem praktyki jest również zdobycie umiejętności pracy zespołowej, organizacyjnej i logistycznej. Każdorazowo po zakończeniu praktyk student zobowiązany jest do złożenia dzienniczka praktyk jako sprawozdania z wykonywanych prac oraz zaświadczenia o odbyciu praktyk z informacją o wynikach uzyskanych w trakcie praktyk. Informacje te dotyczą: oceny systematyczności w realizacji programu praktyk, oceny za pracę wykonawczą w poszczególnych działach, operatywności i umiejętności kierowania, zarządzania oraz zdolności organizacyjnych i sumienności w wykonywaniu powierzonych obowiązków studentowi.

Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje opiekun praktyk, weryfikując efekty uczenia się w oparciu o indywidualną rozmowę ze studentem, przedłożone zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej oraz o prawidłowo prowadzony dziennik praktyk. Zaliczenie praktyki dokonywane jest w terminie określonym w programie studiów. W przypadku niezaliczenia praktyki w terminie, student ma prawo do złożenia podania do Dziekana o warunkowe zaliczenie semestru z podaniem przyczyny zaistniałej sytuacji oraz wskazania terminu do ponownego zaliczenia praktyki studenckiej. Studenci odbywający praktyki na początku semestru, przed rozpoczęciem praktyk mają zorganizowane spotkania z opiekunem ds. praktyk w celu omówienia sposobu i czasu realizacji praktyk, punktach ECTS oraz liczbie realizowanych godzin każdej z praktyk. Informowani są również o możliwych miejscach realizacji praktyk, a także o niezbędnej dokumentacji. Kontrole praktyk prowadzone są losowo, dotyczy to głównie opieki merytorycznej nad praktykantem oraz informacji o praktykancie od opiekuna praktyki z ramienia podmiotu przyjmującego studenta na praktykę.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki i tryb rekrutacji na kierunek Zoopsychologia z animaloterapią określają odpowiednie Uchwały Senatu UPH oraz Zarządzenia Rektora UPH. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok akademicki 2022/2023 mają zastosowanie następujące akty prawne:

- Uchwała Nr 152/2022 Senatu UPH w Siedlcach z dnia 8 czerwca 2022 roku w sprawie rekrutacji na studia obywateli Ukrainy w roku akademickim 2022/2023 w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa;
- Uchwała Nr 117/2021 Senatu UPH w Siedlcach z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w roku akademickim 2022/2023;
- Uchwała Nr 64/2022 Senatu UPH w Siedlcach z dnia 30 marca 2022 r. zmieniająca Uchwałę Nr 117/2021 Senatu UPH w Siedlcach z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w roku akademickim 2022/2023;
- Uchwała Senatu UPH w Siedlcach Nr 68/2018 z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie określenia zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia w latach akademickich 2019/2020 – 2022/2023;
- Zarządzenie Rektora UPH w Siedlcach Nr 32/2022 z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie określenia szczegółowego terminarza postępowania rekrutacyjnego oraz zasad prowadzenia rekrutacji elektronicznej w roku akademickim 2022/2023;
- Zarządzenie Rektora UPH w Siedlcach Nr 37/2022 z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych w roku akademickim 2022/2023;
- Zarządzenie Rektora UPH w Siedlcach Nr 40/2022 z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych prowadzonych przez UPH dla

kandydatów przyjętych na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w roku akademickim 2022/2023;

- Zarządzenie Rektora UPH w Siedlcach Nr 43/2022 z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie podejmowania i odbywania studiów, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia w UPH przez cudzoziemców.

Podstawę kwalifikacji kandydatów na studia I stopnia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, zgodnie z Uchwałą Senatu Nr 117/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r., stanowią wyniki egzaminów maturalnych z dwóch, spośród następujących przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia, język obcy, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie. Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się na podstawie listy rankingowej sporządzonej z uwzględnieniem ocen z dyplomu (w przypadku absolwentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią i kierunków pokrewnych) lub ocen z rozmowy kwalifikacyjnej obejmującej treści programowe przedmiotów kierunkowych właściwych dla studiów I stopnia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (w sytuacji absolwentów kierunków innych niż Zoopsychologia z animaloterapią i kierunków pokrewnych).

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w innej uczelni określa Regulamin studiów. W przypadku studenta z innej uczelni polskiej, decyzję w tym zakresie podejmuje Dziekan Wydziału. W odniesieniu do studenta będącego cudzoziemcem, decyzję podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana. W sytuacji obywateli Polski i Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, decyzję podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana w oparciu o protokół Wydziałowej komisji ds. weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Zarówno decyzja Dziekana, jak i Rektora określa przeniesione efekty uczenia się wraz z liczbą punktów ECTS oraz wskazuje rok i semestr studiów, na który student zostaje wpisany wraz ze wskazaniem różnic do uzupełnienia, a także warunków i terminu ich uzupełnienia.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Nr 132/2019 Senatu UPH z dnia 25 września 2019 r. Regulacje te są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i umożliwiają właściwą identyfikację posiadanych przez kandydata efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie realizowanego w sposób i metodami zwiększającymi zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się zawartym w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określają: Uchwała Nr 352/2021 Senatu UPH z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w UPH z późniejszymi zmianami, Zarządzenie Rektora Nr 56/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu funkcjonowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, Zarządzenie Rektora Nr 26/2016 z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia warunków jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa oraz zasad ich archiwizowania.

Studia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią I stopnia kończą się egzaminem dyplomowym. Egzamin obejmuje trzy pytania powiązane z przyjętymi dla tego kierunku efektami uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Tematy prac dyplomowych na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią na poziomie studiów II stopnia ustalane są przez promotora z uwzględnieniem zainteresowań badawczych studenta. Zgłoszone przez promotorów tematy prac opiniowane są przez Komisję ds. opiniowania tematów prac dyplomowych, a następnie zatwierdzane przez Dziekana Wydziału. Złożona przez studenta praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i recenzenta. W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania. Jedno z nich dotyczy zagadnień ujętych w treści pracy dyplomowej. Dwa kolejne pytania wynikają z efektów uczenia się w zakresie wiedzy, przyjętych dla kierunku Zoopsychologia z animaloterapią II stopnia, przy czym jedno z tych pytań odnosi się do realizowanego przez studenta modułu fakultatywnego. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie studiów. Sposoby weryfikacji i zasady oceny stopnia osiągnięcia efektów

uczenia się przyjętych dla danego przedmiotu/modułu ujętego w programie studiów, określa jego koordynator w sylabusie przedmiotowym.

W systemie oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów przyjętych dla kierunku efektów uczenia się stosowane są egzaminy, kolokwia, prace projektowe oraz indywidualne zadania problemowe. Wymienione metody pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia efektów z zakresu wiedzy (w tym samodzielnie zdobytej przez studenta, poprzez studiowanie literatury przedmiotu) i umiejętności. Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się poprzez ocenę prac zespołowych (projektów i zadań problemowych) oraz ocenę aktywności, systematyczności i indywidualnego zaangażowania studenta. Umiejętności prowadzenia badań naukowych (dobór metod i technik badawczych, umiejętność analizy informacji i wnioskowania) weryfikowane są w trakcie seminarium oraz poprzez ocenę prac dyplomowych. Weryfikacja efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych ujętych w programie studiów pierwszego stopnia następuje na podstawie oceny osoby kierującej praktyką w jednostce przyjmującej oraz oceny wystawionej przez opiekuna kierunkowego na podstawie pisemnego sprawozdania studenta sporządzonego w formie dziennika praktyk.

Proces opracowywania prac dyplomowych realizowany jest w trakcie Seminarium magisterskiego, które rozpoczyna się w pierwszym semestrze studiów II stopnia. Metodyka prac dyplomowych jest typowa dla dziedziny nauk rolniczych, w tym dla dyscypliny Zootechnika i rybactwo. Metody badawcze wykorzystywane w procesie realizowania prac są dostosowane do ich tematyki. Tematyka prac dyplomowych najczęściej obejmuje: zmiany w zachowaniu zwierząt towarzyszących, terapie zaburzeń u psów i kotów, analiza cech psychofizycznych zwierząt towarzyszących i gospodarskich, projektowanie diet psów i kotów. Ponadto stosowana jest metoda analizy, porównania, syntezy i dedukcji. Do metod tych przyporządkowywane są odpowiednie techniki i narzędzia badawcze. Studenci w uzgodnieniu z promotorem ustalają najbardziej pożądany charakter procesu badawczego i dobierają odpowiednie metody, techniki i narzędzia badawcze. Realizując Seminarium magisterskie wraz z przygotowaniem pracy dyplomowej i przygotowaniem do egzaminu dyplomowego studenci osiągają efekty związane z prowadzeniem działalności naukowej. System sprawdzania i oceniania efektów uczenia się zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Za dokumentowanie stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się odpowiadają nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora UPH Nr 76/2021 z dnia 28 maja 2021 r. pisemne prace egzaminacyjne i zaliczeniowe oraz dokumentacja z przebiegu praktyk zawodowych podlegają archiwizowaniu przez okres minimum dwóch lat. Prace dyplomowe, ich recenzje oraz raport ogólny z badania prac dyplomowych Jednolitym Systemem Antyplagiatowym, archiwizowane są w elektronicznym systemie Archiwum Prac Dyplomowych UPH w Siedlcach.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kierunek Zoopsychologia z animaloterapią jest realizowany w roku akademickim 2022/2023 w oparciu o zasoby kadrowe Instytutu Zootechniki i Rybactwa (4 profesorów zwyczajnych, 13 doktorów habilitowanych, 5 doktorów, 2 magistrów zatrudnionych na 1/3 etatu oraz 2 lekarzy weterynarii również zatrudnionych na 1/3 etatu), Instytutu Pedagogiki (1 doktor habilitowany, 10 doktorów, 5 magistrów), Instytutu Nauk Biologicznych (1 profesor zwyczajny, 3 doktorów habilitowanych, 2 doktorów) Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (1 doktor habilitowany, 3 doktorów), pracowników Centrum Języków Obcych i Centrum Sportu i Rekreacji oraz pracowników prowadzących przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych z innych instytutów. Osoby prowadzące zarówno wykłady, jak i ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, pedagogika, psychologia i biologia. Prowadzący zajęcia mają doświadczenie dydaktyczne z zakresu prowadzonych przedmiotów poparte odpowiednim dorobkiem naukowym. Pracownicy są autorami publikacji wykorzystywanych w dydaktyce:

- Socha Stanisław, Socik Magda Olga, Kołodziejczyk Dorota, 2022, *Konie huculskie i konie polskie: historia i współczesność*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Socha Stanisław, Kołodziejczyk Dorota, 2021, *Zwierzęta hodowane i użytkowane w gospodarstwach agroturystycznych*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Wójcik Ewa Agnieszka, Kęпка Katarzyna, Horoszewicz Elżbieta, 2021, *Felinoterapia kot: w roli terapeuty*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Wójcik Ewa Agnieszka, Kęпка Katarzyna, Danielewicz Agata Anna, 2021, *Hipoterapia: istota i zastosowanie*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Socha Stanisław, Kołodziejczyk Dorota, Błońska Iwona, Jaroszuk Magda, 2018, *Pszczoła miodna (*Apis Mellifera L.*) nie tylko o miodzie*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Banaszewska Dorota, Charuta Anna, Janocha Alina, Niedziałek Grażyna, Wysokińska Anna, 2017, *Prowadzenie produkcji zwierzęcej podręcznik do nauki zawodu technik rolnik, technik agrobiznesu, rolnik: R.3.2 Cz. 1.*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Biesiada-Drzazga Barbara Bogusława, Danielewicz Agata Anna, Horoszewicz Elżbieta, Janocha Alina, Sieczkowska Halina Maria, 2017, *Prowadzenie produkcji zwierzęcej podręcznik do nauki zawodu technik rolnik, technik agrobiznesu, rolnik: R.3.2. Cz. 2.*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Kołodziejczyk Dorota, Jarosz Edyta, Gawryś Paulina Karolina, Socha Stanisław: *Koty małe i duże: co warto o nich wiedzieć?* 2017, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
- Kołodziejczyk Dorota, Weremczuk Dorota Elżbieta, Socha Stanisław, 2016, *Chów i hodowla królików i szynszyli na fermach wielkotowarowych oraz w hodowlach amatorskich*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że nauczyciele akademicki realizujący program studiów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią posiadają dorobek naukowy w swojej dyscyplinie, co gwarantuje prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Ponadto studenci, którzy chcą realizować się naukowo mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje pod kierunkiem doświadczonych i kompetentnych pracowników samodzielnych i niesamodzielnych. Znacząca większość kadry akademickiej posiada tytuł zawodowy inżyniera gwarantujący osiągnięcie inżynierskich efektów uczenia się na prowadzonym kierunku. Nadrzędną zasadą jest powierzanie zajęć nauczycielom akademickim, którzy mają uprawnienia, bądź dodatkowe kwalifikacje wpisujące się w tematykę zajęć. Pracownicy instytutów o wiodącym udziale w prowadzonym kierunku stale realizują proces samokształcenia, zdobywając uprawnienia i kwalifikacje w wyniku odbytych szkoleń, warsztatów seminariów i kursów: ukończone kompleksowe szkolenie osób wykonujących czynności w zakresie transportu i obsługi zwierząt, licencji dla kierowców i osób obsługujących zwierzęta w trakcie przewozu, certyfikowany kurs z otrzymanym tytułem „Felinoterapeuta”, instruktor felinoterapii certyfikowany kurs „Zoopsycholog/behawiorysta specjalizacja koty”, seminarium „Agresja, załatwianie poza kuwetą, znaczenie u kotów” seminarium „Rozpoznawanie bólu i farmakoterapia u kotów”, webinarium „Felinoterapia w praktyce – zajęcia dla dzieci z niepełnosprawnością”, szkolenie „Metody pracy z autystycznym uczniem - praktyczne porady”, Instruktor Hipoterapii, Instruktor Jazdy Konnej, Onoterapia, Podstawy dogoterapii, Marketing i organizacja imprez jeździeckich, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Pamięć u koni, Hipoterapia z autyzmem i Aspergerem, Zastosowanie koncepcji taśm anatomicznych w hipoterapii, Metoda AAC - komunikacja w hipoterapii, Hipoterapia, Alpakoterapia, Asystent lekarza weterynarii, Cavioterapia, Dietetyka weterynaryjna i prawidłowe żywienie psów i kotów, Fitoterapia weterynaryjna, Grooming-podstawy pielęgnacji psów i kotów, Lagoterapia, Masaż psów i kotów, Otyłość psów i kotów, Pielęgnacja i kosmetyka zwierząt, Pierwsza pomoc dla psów i kotów i profilaktyka weterynaryjna, Profilaktyka weterynaryjna wybranych chorób psów i kotów, Psychologia i behavior zwierząt, Redukowanie stresu w gabinecie weterynaryjnym i groomerskim, Rehabilitacja i fizjoterapia psów i kotów, Hirudoterapia u zwierząt, Hirudoterapia i larwoterapia u ludzi, ABC i Przewodnik ośa, Legitymacja międzynarodowa ALPACO THERAPY, kurs certyfikujący Szkoły Tutorów Akademickich Collegium Wratislaviense, kursy Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach „Opieki nad zwierzętami

w doświadczeniach” i „Prowadzenia badań na zwierzętach doświadczalnych”, projekt dydaktyczny „Innovation of the structure and content of study programs in the field of animal genetic and food resources management with the use of digitalization” - projekt w ramach programu Erasmus+ we współpracy z Uniwersytetem Rolniczym w Nitrze i Uniwersytetem Rolniczym w Brnie.

Poza kursami i szkoleniami zewnętrznymi, również jednostki uczelniane organizują szkolenia służące podnoszeniu kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Na uwagę zasługuje szkolenie „Świadomość niepełnosprawności” dla pracowników, realizowane w ramach projektu „UPH w Siedlcach - Uniwersytet Maxi” oraz szkolenie „Technologie informatyczne wspomagające osoby z uszkodzonym wzrokiem” organizowane przez uczelniane Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Dużym uznaniem kadry akademickiej cieszyło się szkolenie w zakresie „Projektowanie Uniwersalne” w ramach projektu „Doświadcz tego sam” organizowane przez uczelniane Centrum Inkluzji Społecznej. W zajęciach w ramach tego projektu aktywnie uczestniczyli studenci różnych roczników kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych odbywa się również poprzez wyjazdy pracowników w ramach Programu Erasmus+. Dla nauczycieli akademickich prowadzone są zajęcia/warsztaty specjalnościowe (realizacja projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni” ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego) mające na celu wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego.

Do osiągnięć dydaktycznych jednostki należy intensywna działalność popularyzatorska. W roku akademickim 2022/2023 pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa prowadzili wykłady i warsztaty tematyczne w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Festiwalu Nauki, licznych wyjazdów do placówek edukacyjnych i samorządowych. Instytut Zootechniki i Rybactwa był także odwiedzany przez uczniów z okolicznych szkół. Podczas tych wizyt uczniowie aktywnie uczestniczyli w warsztatach organizowanych przez pracowników Instytutu przy wsparciu studentów ocenianego kierunku. Wydarzenia te były publikowane w Internecie, na stronach Instytutu, Wydziału i Uczelni.

W Instytucie Zootechniki i Rybactwa funkcjonują cztery zespoły badawcze, których tematyka badań koncentruje się wokół dyscypliny wiodącej na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Zadania badawcze realizowane w Instytucie dotyczą między innymi analizy wpływu wybranych czynników warunkujących reprodukcję i cechy użytkowe zwierząt, cech funkcjonalnych i ich relacji z użytkowością mleczną i behawiorem bydła oraz analizy zmienności cech u bydła i innych gatunków, badań nad efektywnością rozrodu oraz optymalizacją warunków higienicznych i środowiskowych zwierząt udomowionych i dzikich, efektywności żywienia oraz reakcji behawioralnych różnych gatunków zwierząt oraz analiza genomów zwierząt. Pracownicy badawczo-dydaktyczni Instytutu aktywnie uczestniczą w konferencjach naukowych, prezentując na nich wyniki swoich badań. Wsparcie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego odbywa się poprzez nagrody Rektora (indywidualne i zespołowe), przyznawanych za osiągnięcia naukowe i organizacyjne, a także finansowanie awansów naukowych.

Polityka kadrowa opiera się na założeniu, że wysoka jakość kadry naukowo-dydaktycznej to najważniejszy element potencjału rozwojowego, który ma decydujący wpływ na jakość badań naukowych i prowadzony proces dydaktyczny. Dlatego w polityce kadrowej priorytetem jest rozwój kadry, podnoszenie poziomu badań i kształcenie. Instytut stara się stworzyć stabilną, własną kadrę składającą się głównie z pracowników, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają ocenie w zakresie pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Podstawą oceny pracy naukowej są publikacje naukowe afiliowane na rzecz UPH w Siedlcach, spełniające kryteria parametryczne. Podstawą oceny pracy dydaktycznej są ankiety przeprowadzane wśród studentów. W trakcie roku akademickiego przeprowadzane są hospitacje zajęć (wykładowych, audytoryjnych, laboratoryjnych) oraz weryfikacja sylabusów (ocena pod kątem jakości i aktualności prezentowanych treści, wykorzystywania innowacyjnych metod w celu weryfikowania zdobywanych efektów uczenia się). Podstawą oceny pracy organizacyjnej jest w szczególności: aktywizowanie studentów do pracy badawczej (koło naukowe), organizowanie konferencji, seminariów, prace w komisjach, prowadzenie indywidualnej opieki nad studentami oraz działania na rzecz społeczności lokalnych. Ocena pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej

sumuje się w cyklu oceny pracownika, przewidzianym przez prawo, zgodnie z unormowaniami Statutu UPH (§ 85-90), uchwałami Senatu i zarządzeniami Rektora. Na podstawie § 97 Statutu UPH, nauczyciele podlegają ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Rektora. Bieżącej oceny pracy nauczycieli dokonują bezpośredni przełożeni poprzez hospitację zajęć. Wykładowcy podlegają także ocenie studentów w postaci anonimowej ankiety za pośrednictwem systemu USOSweb. Ankieta obejmuje pytania dotyczące prowadzenia zajęć, organizacji czasu, zakresu tematycznego zajęć, przygotowania i obiektywności prowadzącego.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią realizowane są głównie w oparciu o bazę lokalową Wydziału Agrobiologii i Nauk o Zwierzętach, Wydziału Nauk Społecznych oraz Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych. Część zajęć, prowadzona przez osoby spoza wymienionych Wydziałów odbywa się z wykorzystaniem bazy dydaktycznej innych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią korzystają z infrastruktury Centrum Języków Obcych, Centrum Sportu i Rekreacji oraz Ośrodka Jeździeckiego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Zajęcia prowadzone są też w obiektach pozauczelnianych, tj. w Salonie Pielęgnacji Psów „Pupilon” w Siedlcach oraz w Gabinetcie Weterynaryjnym „Piesio” w Siedlcach. Wydział Agrobiologii i Nauk o Zwierzętach dysponuje zapleczem dydaktycznym zlokalizowanym w budynku przy ul. B. Prusa 14. Budynek ten wyposażony jest w aparaturę służącą dydaktyce i badaniom naukowym oraz przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Liczba i wyposażenie sal dydaktycznych jest wystarczająca dla potrzeb kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Wszystkie sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w projektory multimedialne, co umożliwi wykładowcom realizowanie zajęć przy użyciu nowoczesnych pomocy dydaktycznych. Laboratoria, w których prowadzone są zajęcia praktyczne wyposażone są w nowoczesną aparaturę badawczą i sprzęt pozwalający na uzyskanie przez studentów praktycznych umiejętności z zakresu treści programowych kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Wydział posiada również sale dysponujące stanowiskami komputerowymi. Wykaz i wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni Wydziału Agrobiologii i Nauk o Zwierzętach oraz innych jednostek realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią zamieszczono w załączniku (Załącznik 2.5). Z zasobów lokalowych budynku wydzielono salę o powierzchni około 32 m² z przeznaczeniem na pracownię pielęgnacji zwierząt. Wyposażenie i wielkość pracowni dostosowana jest głównie do pielęgnacji miniaturowych, małych i średnich psów. W pracowni będą wykonywane następujące zabiegi: strzyżenie, rozczesywanie, trzymowanie, kąpiele, obcinanie pazurów. Strzyżenie psów będzie odbywało się zgodnie z wzorcami danej rasy, jak również w popularnej i lubianej wersji pet grooming. Ważnym elementem infrastruktury Wydziału Agrobiologii i Nauk o Zwierzętach jest Pracownia Małych Zwierząt, w której studenci realizują zajęcia praktyczne w kontakcie ze zwierzętami amatorskimi. Pracownia ta ma charakter dydaktyczny.. Część pomieszczeń zajmują pracownie hodowli zwierząt (ptaków egzotycznych, ssaków oraz gadów i owadów). Zwierzęta utrzymywane w pomieszczeniach hodowlanych służą jako pomoc w zdobywaniu praktycznego doświadczenia z zakresu biologii, behawioru oraz etologii zwierząt kręgowych i bezkręgowych. Drobne ssaki stanowią model w nauce postępowania ze zwierzętami wykorzystywanymi w animaloterapii. W ramach Wydziału funkcjonuje pracownia Rehabilitacji i Sensoryki Zwierząt. Stanowi ona nowoczesną bazę dydaktyczną, z której korzystają studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, doskonaląc swoją wiedzę oraz umiejętności. Docelowo z pracowni będą mogli również korzystać właściciele zwierząt z regionu Siedlec. Pracownia współpracuje z lekarzami weterynarii. Pracownia jest wyposażona w bieżnię umożliwiającą rehabilitację i treningi zwierząt, pole magnetyczne wykorzystywane między innymi w leczeniu schorzeń ortopedycznych, aparat do laseroterapii mający zastosowanie np. w poprawie mikrokrążenia, aparat do klasycznej sonoterapii i jonoforezy, zmniejszający napięcie mięśni.

Pracownia wyposażona jest również w ścieżkę sensoryczną wykorzystywaną w terapii behawioralnej. Jednym z głównych obiektów dydaktycznych zlokalizowanych w Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach jest Ośrodek Jeździecki dysponujący stajnią, w której utrzymywanych jest siedem koni, ujeżdżalnią, pomieszczeniami gospodarczymi oraz salą dydaktyczną. Ośrodek Jeździecki wykorzystywany jest nie tylko dla celów dydaktycznych, lecz również rekreacyjnych. Osoby zainteresowane mogą skorzystać z nauki jazdy konnej. Konie w ośrodku znajdują się pod całoroczną opieką wykwalifikowanej kadry. Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią pomagają w codziennym funkcjonowaniu ośrodka i organizacji zawodów jeździeckich. W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 w Uczelnianym Ośrodku Jeździeckim dla studentów z niepełnosprawnościami realizowane są zajęcia z hipoterapii. Zajęcia wychowania fizycznego studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią odbywają w nowoczesnych obiektach Centrum Sportu i Rekreacji przy ul. 3 Maja 54. Obiekty sportowe wykorzystywane przez studentów ocenianego kierunku stanowi hala sportowa oraz bogato wyposażone sale specjalistyczne: siłownia, sala fitness i sala aerobowa. Podczas realizacji zajęć z języków obcych studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią korzystają z infrastruktury Centrum Języków Obcych, które zlokalizowane jest w budynku przy ul. 3 Maja 54. Studenci mają do dyspozycji sale wyposażone w sprzęt multimedialny. Wydział Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach wprowadził ułatwienia umożliwiające studentom z niepełnosprawnościami swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. W budynku przy ul. B. Prusa znajduje się winda, podjazd dla wózków inwalidzkich oraz wejścia bez progów, a także pomieszczenia sanitarne przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Jednostka zapewnia studentom kierunku Zoopsychologia z animaloterapią możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych Biblioteki Głównej UPH w Siedlcach, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach.

Zajęcia z modułu pedagogicznego na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, studia I stopnia odbywają się zarówno w gmachu Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, jak i w budynku Wydziału Nauk Społecznych. W roku akademickim 2022/2023 zajęcia w budynku WNS zaplanowane są z przedmiotów Metodyka pracy z osobą z zaburzeniami integracji sensorycznej oraz Metodyka pracy z dzieckiem zdrowym. W zależności od potrzeb dostępu do bazy dydaktycznej, zajęcia z pozostałych przedmiotów realizowane są w budynku WNS na prośbę prowadzącego zajęcia nauczyciela akademickiego w porozumieniu z Dyrekcją Instytutu Zootechniki i Rybactwa.

W budynku Wydziału Nauk Społecznych do dyspozycji studentów są sale dydaktyczne z pełnym wyposażeniem multimedialnym: system zdalny i zainstalowane podwieszane projektory multimedialne. Każda sala wyposażona jest również w komputer stacjonarny z dostępem do Internetu. Dzięki zainstalowanemu systemowi audio-wizualnemu prowadzący mogą podczas zajęć przedstawiać tematyczne filmy, audycje i inne formy prezentacji, urozmaicające oraz rozszerzające treści programowe. W wybranych pomieszczeniach dydaktycznych nauczyciele i studenci, podczas prowadzenia zajęć, mogą wykorzystywać wizualizery.

W budynku WNS znajdują się pomieszczenia ułatwiające realizację badań naukowych, czyli np. prowadzenie zajęć dla dzieci z ASD i zaburzeniami integracji sensorycznej oraz obserwacja ich zachowań. W ramach realizacji treści kształcenia w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych, do dyspozycji studentów i prowadzących zajęcia jest pracownia integracji sensorycznej, która powstała w Instytucie Pedagogiki w ramach projektu pt. „Uniwersyteckie innowacje w dziedzinie nauk społecznych UPH w Siedlcach” – finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu Kompleksowe programy szkół wyższych realizowanego przez nauczycieli akademickich Instytutu Pedagogiki, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Sala stanowi profesjonalne zaplecze dydaktyczne do realizacji zajęć z przedmiotu Metodyka pracy z osobami z zaburzeniami integracji sensorycznej. Wyposażona jest w przyrządy do korekty zaburzeń modulacji sensorycznej, dyskryminacji sensorycznej, w tym zaburzeń zmysłu równowagi, propriocepcji, zmysłu dotyku, zmysłu powonienia i smaku, zmysłu słuchu, zmysłu wzroku oraz problemów motorycznych o podłożu sensorycznym. W ramach realizacji treści kształcenia w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych, do dyspozycji studentów i prowadzących zajęcia jest laboratorium symulacji i doświadczania niepełnosprawności, które powstało w ramach projektu pt. „Doświadcz

tego sam” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt wdrożeniowy), skierowanego m.in. do studentów ocenianego kierunku. Zajęcia projektowe prowadzone są w specjalistycznym laboratorium podzielonym na strefy doświadczania różnych form niepełnosprawności.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni i studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, realizujący zajęcia w budynku Wydziału Nauk Społecznych, mają dostęp do sprzętu multimedialnego, czyli: tablic interaktywnych, komputerów, zestawu do prowadzenia wideokonferencji, mają również ułatwiony dostęp do baz naukowych, oprogramowania do obliczeń statystycznych, programów graficznych. Pomieszczenia do prowadzenia zajęć dydaktycznych są bardzo dobrze wyposażone (Tabela - Załącznik 2.5).

Informacje na temat biblioteki oraz o dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach tworzy Biblioteka Główna, która udostępnia swoje zbiory w wypożyczalni oraz 5 czytelnich: Ogólnej, Wydawnictw Ciągłych, Zbiorów Specjalnych, Internetowej i Oddziału Informacji Naukowej. W każdej czytelnicy znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do katalogu.

Zbiory mają charakter uniwersalny. Biblioteka gromadzi zbiory niezbędne do prowadzenia badań naukowych i realizowania procesu dydaktycznego. Zbiory obejmują różne typy dokumentów zgodnych z kierunkami kształcenia i potrzebami środowiska. Księgozbiór systematycznie uzupełniany jest zakupami i darami oraz pozycjami pozyskanymi w ramach wymiany bibliotecznej. Biblioteka gromadzi dokumenty w formie tradycyjnej (książki, czasopisma, zbiory specjalne) oraz elektronicznej (CD-ROM-y, bazy danych, e-booki).

Roczny wpływ do księgozbioru wynosi około 5000 jednostek inwentarzowych. Zbiory wydawnictw zwartych uzupełnia gromadzony od wielu lat bogaty zasób wydawnictw ciągłych, w tym czasopism, których kolekcja uzupełniana jest w oparciu o listy czasopism punktowanych Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Zbiory tradycyjne Biblioteki obejmują:

- księgozbiór liczący ponad 497 212 jednostek inwentarzowych, w tym 459 281 woluminów książek, 37 931 woluminów czasopism drukowanych oraz 2307 jednostek inwentarzowych pozostałych zbiorów nieelektronicznych,
- 217 tytułów czasopism drukowanych w prenumeracie bieżącej.

Podstawowym źródłem informacji o zbiorach jest katalog komputerowy INTEGRO w systemie PROLIBM21, katalogi kartkowe, Multiwyszukiwarka EDS, Full Text Finder (lista AtoZ) oraz katalogi baz własnych.

Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana – wszystkie operacje są wykonywane w bibliotecznym systemie komputerowym PROLIBM21. Zbiory opracowywane są metodą czynnego współkatalogowania, w ramach Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT.

Katalog biblioteczny dostępny jest na wszystkich urządzeniach mobilnych poprzez multiwyszukiwarkę PROLIB INTEGRO. Katalog zawiera opisy bibliograficzne książek, czasopism, wydawnictw specjalnych oraz rozdziałów prac zbiorowych. Jest systematycznie wzbogacany o spisy treści i okładki. Umożliwia wyszukiwania intuicyjne wielopoziomowe. Opisy posiadają linki do pełnych tekstów. Wynik wyszukiwania można zapisać, wydrukować, przesyłać e-mailem i zacytować. Dodatkowo istnieje możliwość pobrania opisów bibliograficznych do ZOTERO, bezpłatnego i otwartego programu do organizacji źródeł podczas pisania prac naukowych oraz tworzenia i zarządzania bibliografią i przypisami bibliograficznymi.

Katalog został zintegrowany z następującymi zasobami cyfrowymi: Academica BN, Arianta, Biblioteka Cyfrowa UPH, Biblioteka Nauki, Ibuk Libra, Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych (RCIN), Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Repozytorium UPH, Wolne Lektury (razem 4 517 237 dokumentów). Z zasobów cyfrowych oferowanych przez katalog można korzystać spoza sieci uczelnianej poprzez system HAN.

Zasoby biblioteczne BG są również dostępne w KARO - Katalogu Rozproszonym Bibliotek Polskich oraz NUKAT - Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym Bibliotek Naukowych.

Biblioteka Główna oferuje dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym:

- 110 baz danych,
- 450068 tytułów e-książek,
- 5719 czasopism elektronicznych.

W ramach licencji krajowych finansowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny korzysta z zagranicznych baz danych dostępnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki (EBSCO, Nature, Science, Science Direct, Wiley Online Library, Springer) oraz baz bibliometrycznych: (Web of Science, Journal Citation Reports, SCOPUS, SciVal, InCites).

Biblioteka jest również członkiem ogólnopolskich konsorcjów akademickich współfinansujących dostęp do specjalistycznych zbiorów elektronicznych, w ramach których subskrybuje m. in. bazy wielod dziedzinowe: EBSCO - pakiet podstawowy I rozszerzony Academic Research Sources, PROQUEST CENTRAL & PQDT.

Biblioteka subskrybuje również bazy:

- Lex Akademia Premium (dostępność ze wszystkich komputerów w sieci uczelnianej i spoza sieci),
- INFORLEX / INFOR (dostępna na komputerach Biblioteki Głównej - w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UPH oraz w Kabinach Pracy Indywidualnej).

Użytkownicy Biblioteki korzystają z:

- multiwyszukiwarki EBSCO Discovery Service (EDS) – umożliwiającej jednoczesne przeszukiwanie dostępnych w sieci uczelnianej baz danych i zasobów Open ACCESS (= 3,131,249 dokumentów recenzowanych),
- Full Text Finder - nowoczesnego narzędzia typu linkującego, lista czasopism AtoZ, które umożliwia dostęp do czasopism naukowych.

Organizowane są również dostępy testowe do baz danych. Zdalny dostęp spoza sieci uczelnianej do zasobów elektronicznych, umożliwia system HAN, który upraszcza procedury, ponieważ nie wymaga instalacji dodatkowego oprogramowania na komputerze użytkownika i dodatkowej konfiguracji przeglądarki internetowej. Logowanie do systemu HAN odbywa się poprzez hasło i login konta czytelnika w wypożyczalni. Ofertę zbiorów elektronicznych uzupełniają zasoby: Bazy Wiedzy UPH oraz Biblioteki Cyfrowej UPH.

Biblioteka propaguje ideę Otwartego Dostępu (Baza Wiedzy UPH z częścią repozytoryjną, Biblioteka Cyfrowa UPH). Na stronie domowej Biblioteki znajdują się podstrony: Otwarta Nauka <https://bg.uph.edu.pl/otwarta-nauka>, biblioteki cyfrowe zawierające materiały szkoleniowe, linki adresowe). Czytelnicy wykorzystują zasoby ogólnodostępne w Internecie, w tym bazy bibliograficzno-abstraktowe. Dostęp ułatwia wyszukiwarka tematyczna <http://volumin.uph.edu.pl/bazydanych/>. W ramach Open Access czytelnicy wykorzystują również Agregator Centrum Otwartej Nauki - wspólny punkt dostępu do zasobów polskich otwartych repozytoriów, a także zasoby czasopism z bazy Directory of Open Access Journals. Dodatkowo prezentowana jest stała ekspozycja informująca o zasadach prawa autorskiego, licencjach Creative Commons, zasadach dozwolonego użytku w nauce i edukacji.

Biblioteka jest ważnym elementem warsztatu naukowego pracowników Uniwersytetu. Prowadząc działalność dokumentacyjną, tworzy dostępne w Internecie bazy własne:

- Baza Wiedzy Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach - rejestruje dorobek całego zespołu osobowego Uczelni publikowany od 1997 roku, zawiera rozprawy doktorskie UPH oraz zasoby Repozytorium UPH,
- Bibliografia „Problemy Niepełnosprawnych”,
- Biblioteka Cyfrowa UPH.

Biblioteka wspiera procesy dydaktyczne prowadzone w Uniwersytecie. W ramach działalności dydaktycznej i szkoleniowej Oddział Informacji Naukowej realizuje program indywidualnych i grupowych szkoleń dla pracowników i studentów:

– „Przysposobienie biblioteczne online” dla studentów pierwszego roku.
Szkolenie jest obowiązkowe dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia Uniwersytetu oraz wszystkich studentów, którzy wcześniej studiowali w innych uczelniach. Celem szkolenia jest zapoznanie z organizacją i funkcjonowaniem systemu biblioteczno-informacyjnego, charakterem i lokalizacją zbiorów, stroną domową Biblioteki, oferowanymi usługami bibliotecznymi oraz regulaminem i zasadami korzystania. Studenci zobowiązani są do zaliczenia testu online ze szkolenia bibliotecznego i uzyskania jednorazowego wpisu na karcie osiągnięć okresowych. Na wniosek opiekuna roku, studenci I roku studiów mogą odbyć wycieczkę po Bibliotece, prezentującą zasoby i zadania poszczególnych Oddziałów.

– „E-źródła”.

Szkolenie dla magistrantów i doktorantów obejmujące wyszukiwanie informacji w bazach danych, czasopismach elektronicznych i bibliografiach drukowanych. Głównym celem jest zapoznanie studentów i doktorantów z różnymi źródłami informacji, niezbędnymi przy tworzeniu bibliografii. Tematyka szkolenia obejmuje tradycyjne i elektroniczne źródła informacji, w tym katalogi centralne (NUKAT, KARO, BN), elektroniczne naukowe bazy licencjonowane oraz serwisy bibliograficzne i pełnotekstowe, a także otwarte zasoby edukacyjne. Szkolenie ma przygotować użytkownika do samodzielnego korzystania z informacji oraz definiowania własnych potrzeb, zdobywania umiejętności wyszukiwania niezbędnych informacji i jej selekcjonowania wraz z krytyczną oceną źródeł. Tematyka szkoleń jest dedykowana konkretnym kierunkom i dyscyplinom wiedzy. Dzięki szkoleniu student/doktorant zdobywa następujące kompetencje:

- posiada wiedzę na temat źródeł informacji naukowej,
- potrafi zebrać potrzebną literaturę przy wykorzystaniu bibliografii i katalogów bibliotecznych,
- ma wiedzę na temat elektronicznych zasobów UPH,
- posiada praktyczne umiejętności wyszukiwania i pracy z elektronicznymi źródłami informacji.

Pracownicy prowadzą również zajęcia w Szkole Doktorskiej UPH w ramach przedmiotu Naukowe bazy danych.

Biblioteka organizuje również:

- szkolenia z zakresu analizy cytowań publikacji,
- warsztaty z obsługi baz danych,
- pokazy baz danych,
- szkolenia dotyczące deponowania prac w Bazie Wiedzy UPH.

Oprócz szkoleń grupowych, każda zainteresowana osoba może skorzystać ze szkoleń indywidualnych. Ponadto w BG organizowane są szkolenia i warsztaty prowadzone przez wydawców baz danych.

Biblioteka Główna UPH współpracuje z:

- Biblioteką Narodową – w zakresie prac związanych z przejściem z Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej na deskryptory opracowane przez BN,
- Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego - Biblioteka UPH importuje do bazy bibliotecznej PROLIB hasła wzorcowe z Centralnej Kartoteki Haseł Wzorcowych, posadowione na serwerze BUŚ,
- Centrum Otwartej Nauki – zasoby repozytoryjne UPH dostępne są w Agregatorze Centrum Otwartej Nauki, wspólnym punkcie dostępu do zasobów polskich otwartych repozytoriów, co zapewnia ich większą widoczność, szerszą dostępność i łatwiejsze wyszukiwanie,
- Centrum NUKAT - Biblioteka od 2008 r. a od 2011 r. współkataloguje w ramach Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT bibliotek naukowych, we współpracy z Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego – Centrum NUKAT,
- Systemem Informacji o Szkolnictwie Wyższym POLON - Biblioteka odpowiada za eksport danych bibliograficznych publikacji pracowników naukowych UPH do PBN 2.0,
- Od 2009 r. Biblioteka Główna UPH uczestniczy w krajowym projekcie Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce (AFBN), którego zadaniem jest wypracowanie standardów i norm dla bibliotek na podstawie analizy porównawczej danych statystycznych dostarczanych zespołowi ds. standardów przez biblioteki.

Projekty realizowane przez Bibliotekę Główną

1. Biblioteka otrzymała dotację Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu Działalność Upowszechniająca Naukę na dofinansowanie zadań:
  - wdrożenie systemu upowszechniania zbiorów specjalnych Biblioteki Głównej UPH poprzez ich digitalizację i publikację internetową (umowa nr 562/P-DU/2016, termin realizacji: 2016-2017),
  - organizacja Repozytorium Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (619/P-DUN/2014),
  - rozwój bazy własnej - Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką PROLIB Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (501/P-DUN/2013).
2. Biblioteka jest współwykonawcą projektu wdrożeniowego „UPH w Siedlcach - Uniwersytet MAXI” finansowanego przez NCBiR w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja rozwój POWR.03.05.00-00-A034/19-00.

Niezbędne zasoby literaturowe są uzupełniane na bieżąco, zgodnie ze wskazaniami określonymi w sylabusach oraz z uwzględnieniem sugestii czytelników. Pracownicy i studenci uczestniczą w kształtowaniu kolekcji zbiorów bibliotecznych składając pisemne zapotrzebowanie bezpośrednio do rąk bibliotekarza, wysyłając wiadomość pocztą elektroniczną, wypełniając formularz dostępny na stronie lub poprzez katalog (opcja dostępna dla użytkowników posiadających konto w wypożyczalni).

Biblioteka w sposób ciągły monitoruje i analizuje wykorzystanie zbiorów. Pracownicy Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów systematycznie (raz w miesiącu) analizują wypożyczenia i rezerwacje. Pozycje najczęściej wykorzystywane przez czytelników, uzupełniane są na bieżąco. Raz na cztery lata prowadzone jest badanie ankietowe mające na celu poznanie potrzeb użytkowników Biblioteki Głównej UPH. Biblioteka prowadzi również promocję nowych zasobów. Na stronie www, w zakładce Nowości w katalogu <https://bg.uph.edu.pl/zasoby/nowosci-w-katalogu> prezentowane są co tydzień nowe pozycje, z krótkim opisem i linkiem do katalogu. Dodatkowo, w ramach współpracy z Wydawnictwem Naukowym UPH, wszystkie pozycje autorów Uniwersytetu są udostępniane w formie elektronicznej w bazie IBUK Libra. Informacje o zakupionych lub testowanych zasobach elektronicznych zamieszczane są na stronie www oraz rozsyłane są do użytkowników pocztą elektroniczną.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Kształcenie na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią odbywa się w Instytucie Zootechniki i rybactwa we współpracy z Instytutem Pedagogiki, co wynika ze specyfiki kierunku. Integracja z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego jest istotnym celem doskonalenia programów studiów oraz jakości prowadzonego kształcenia na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Współpraca Instytutu Zootechniki i Rybactwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter formalny, oparty o porozumienia zawarte z różnymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w których sprecyzowano zakres prowadzonej współpracy. W grupie interesariuszy uczestniczących w kształtowaniu koncepcji kształcenia i doskonalenia jego jakości występują instytucje/podmioty gospodarcze – potencjalni pracodawcy. Współpraca Instytutu Zootechniki i Rybactwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje działania na rzecz wspierania działalności dydaktycznej, modyfikacji treści nauczania i wzbogacania ich o nowe, istotne z punktu widzenia pracodawców elementy, podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej, tworzenia warunków do kontaktów studentów z praktyką, zdobywanie przez studentów doświadczenia, zwiększania ich kompetencji zawodowych oraz poszerzenie indywidualnych zainteresowań. W tym zakresie Instytut Zootechniki i Rybactwa współpracuje z następującymi instytucjami publicznymi oraz prywatnymi przedsiębiorcami o regionalnym i ogólnopolskim zasięgu działalności: Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

w Końskowoli, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Marii Grzegorzewskiej w Siedlcach, Przystań Konika Polskiego „Na KOŃcu wsi” w Brzozówce, Ośrodek Hodowli Zwierzyny PZŁ Gola w Łęce Małej, Prywatna Hodowla Kotów Rasowych i Alpak w Terespolu, Cervus - Ekologiczna Hodowla Jeleniowatych w Kolonii Wiśniew, Gospodarstwo Eko-Agroturystyczne GRAJAN w Cegłowie, dr Huski Edyta Sweklej w Białej Podlaskiej, Hodowla Psów Rasowych Grzegorz Stelmachowski w Dąbrowie Górniczej, Hodowla Psów Rasowych Polski Owczarek Nizinny w Porębie, Gabinet Weterynaryjny Prima-Vet w Sokołowie Podlaskim, Aleksandra Łuszkiewicz Gabinet Weterynaryjny w Warszawie, Gabinet Weterynaryjny MIKO-VET w Węgrowie, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im Krzysztofa Kluka w Rudce, Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Mińsku Mazowieckim, Zespół Szkół Rolniczych w Woli Osowińskiej, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim, Zespół Szkół nr 3 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stanisława Staszica w Łosicach, Zespół Szkół nr 3 im. Władysława Stanisława Reymonta w Łukowie, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Kazimierz Wielkiego w Siedlcach, Zespołu Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Szkoły Podchorążych Piechoty w Starym Lubiejewie, Zespół Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa w Ostrożanach.

Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych wchodzi w skład Zespołu ds. programów studiów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, w którym uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia na kierunku, opiniowaniu treści programowych, opracowaniu efektów uczenia się i ich weryfikacji oraz dostosowaniu treści programowych do potrzeb pracodawców. Propozycje zmian w programie studiów i zakresie tematyki przedmiotów są konsultowane z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych.

W ramach prowadzonej współpracy interesariusze zewnętrzni, specjaliści – praktycy prowadzili zajęcia w ramach wybranych przedmiotów. Na przykład, specjalista – felinoterapeuta, przybliżył studentom warsztat pracy w ramach przedmiotu „Felinoterapia” realizowanego na III roku studiów stacjonarnych I stopnia kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Specjalista z zakresu profilaktyki i pielęgnacji prowadził zajęcia dotyczące pielęgnacji psów i kotów oraz profilaktyki zdrowotnej realizowane na II i III roku studiów stacjonarnych I stopnia. Specjalista doradca, przedstawiciel interesariusza zewnętrznego, w ramach przedmiotu fakultatywnego „Doradztwo w chowie i użytkowaniu zwierząt” realizowanego na IV roku studiów stacjonarnych I stopnia przedstawił studentom rolę, wymagania formalne oraz zadania stawiane doradcom w ramach ich współpracy z podmiotami zajmującymi się utrzymaniem i hodowlą zwierząt towarzyszących.

W ramach współpracy ze szkołami średnimi, nauczyciele akademicy przy współudziale studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią organizują, zarówno na terenie szkół, jak i w siedzibie Instytutu wykłady, zajęcia laboratoryjne i warsztaty z zakresu behawiorystyki zwierząt i ich wykorzystywania w animaloterapii. Charakter prowadzonej współpracy, obok aktywizowania studentów, umożliwia przybliżenie potencjalnym kandydatom możliwości studiowania na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią.

Elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest organizacja studenckich praktyk zawodowych dla studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. W procesie podnoszenia kwalifikacji i nabywania dodatkowych umiejętności praktycznych uczestniczą w szczególności następujące placówki: Specjalistyczne Gospodarstwo Rolne Hodowla Alpaki w Polsce w Bujence, Fundacja Kotomysz.pl w Mińsku Mazowieckim, Salon Pielęgnacji Psów Pupilon w Siedlcach, Gabinet Weterynaryjny Hau-Miau w Radzynie Podlaskim, Gabinet Weterynaryjny Piesio w Siedlcach, Stajnia Jakubów w Jakubowie, Stajnia Quantana w Międzyrzecu Podlaskim, Centrum Edukacji i Rozwoju „Kolorowe Kredki” w Sokołowie Podlaskim, Centrum Terapii „Heca” w Warszawie, Gabinet Terapeutyczny Terka w Radzynie Podlaskim, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Siedlcach, Ośrodek Rehabilitacyjno - Rekreacyjny w Kopciach, Specjalny

Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Węgrowie. Poprzez ocenę umiejętności i zaangażowania studentów w trakcie praktyk, podmioty oferujące praktyki włączają się w proces weryfikacji efektów uczenia się nabytych przez studentów w okresie ich kształcenia.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwia również organizację zajęć specjalistycznych oraz wizyt studyjnych u interesariuszy zewnętrznych. Dzięki nim studenci mają możliwość praktycznej weryfikacji nabytej wiedzy podczas zajęć kursowych, poszerzenia wiedzy o nowe informacje oraz zwiększenia kompetencji zawodowych. Zajęcia specjalistyczne dla studentów kierunku Zoopsychologii z animaloterapią organizowane są w specjalistycznych gospodarstwach hodowlanych (m.in. Specjalistyczne Gospodarstwo Rolne Hodowla „Alpaki w Polsce” w Bujence, Alpakarium w Rudce, Cervus – Ekologiczna Hodowla Jeleniowatych w Kolonii Wiśniew) oraz gabinetach weterynaryjnych i pielęgnacji zwierząt (m.in. Pupilon – Salon Pielęgnacji Psów w Siedlcach, Gabinet Weterynaryjny Piesio w Siedlcach). Studenci ocenianego kierunku uczestniczyli również w wystawach psów i kotów rasowych (organizowanych m.in. w Warszawie i Siedlcach), a także w targach branży weterynaryjnej „Animals and Veterinary Days” w Nadarzynie.

Z inicjatywy Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt, działającego przy Instytucie Zootechniki i Rybactwa Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, została nawiązana formalna współpraca z Siedleckim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej oraz popularyzacyjnej. W ramach tej współpracy studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią pod kierunkiem nauczycieli akademickich (opiekunów koła) realizują swoje pasje naukowe. Zdobywają doświadczenie i umiejętności prezentowania swojej wiedzy przed audytorium składającym się z nauczycieli akademickich, studentów, specjalistów z zakresu behawiorystyki i animaloterapii, a także sympatyków zwierząt. Przejawem tej współpracy są odbywające się webinaria z cyklu „Przeciwieństwa się przyciągają, a zwierzęta nas łączą”.

Wyrazem współpracy Instytutu Zootechniki i Rybactwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest również udział pracowników Instytutu w różnych gremiach instytucji krajowych, np. Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego (dr inż. Agata Danielewicz, członek zarządu warszawskiego oddziału Towarzystwa), Związku Kynologicznego w Polsce (dr inż. Elżbieta Horoszewicz), Polskie Towarzystwo Zootechniczne (prof. dr hab. Stanisław Kondracki, prof. dr hab. Stanisław Socha, dr hab. Elżbieta Bombik, członkowie Zarządu Głównego), Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie (prof. dr hab. Stanisław Kondracki).

Współpraca Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, w tym Instytutu Zootechniki i Rybactwa z otoczeniem społeczno - gospodarczym ma również charakter nieformalny. Jej przejawem są cykliczne, często wieloletnie i bezpośrednie relacje nauczycieli akademickich z interesariuszami zewnętrznymi będące platformą wymiany poglądów oraz kształtowania wizji kształcenia z uwzględnieniem potrzeb pracodawców. Współpraca ta ma także charakter społeczny. Organizowane przez Uniwersytet Przyrodniczo – Humanistyczny w Siedlcach Festiwal Nauki i Sztuki, Dni Otwarte z Wydziałem Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach oraz Piknik Naukowy z Wydziałem Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach, pozwalają nie tylko przybliżyć otoczeniu społecznemu działalność naukowo – dydaktyczną i infrastrukturę Wydziału i Instytutu, ale pełnią również funkcję edukacyjną. W ramach corocznie odbywającego się Festiwalu Nauki i Sztuki oraz Wydziałowych Dni Otwartych organizowane są przez nauczycieli akademickich, przy współudziale studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, wykłady, prelekcje i warsztaty z zakresu zachowań behawioralnych i terapeutycznego wykorzystania zwierząt. W ramach Pikniku Naukowego z Wydziałem Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa, przy czynnym udziale studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią oraz interesariuszy zewnętrznych, przygotowali dla przybyłych ze swoimi zwierzętami uczestników lokalnej społeczności ścieżki sensoryczne dla psów, pokazy pielęgnacji zwierząt oraz udzielali konsultacji w zakresie zaburzeń behawioralnych zwierząt towarzyszących. Obecni goście mieli również możliwość bezpośredniego

kontakty z alpakami, małymi zwierzętami towarzyszącymi (m.in. króliki, szynszyle, kawie domowe, chomiki) oraz rekreacyjnej przejażdżki konnej prowadzonej w asyście uprawnionego instruktora. Inną formą nieformalnej działalności Instytutu z otoczeniem społecznym są wykłady, warsztaty i pokazy z zakresu terapeutycznego wykorzystania zwierząt towarzyszących prowadzone przez pracowników Instytutu oraz studentów kierunku dla słuchaczy Uniwersytetu Dziecięcego, Uniwersytetu Otwartego i Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Lokalna społeczność – właściciele zwierząt domowych z zaburzeniami behawioralnymi mają możliwość uczestniczenia w nieodpłatnych konsultacjach prowadzonych przez wykwalifikowanych w tym zakresie nauczycieli akademickich (dr inż. Agata Danielewicz, dr inż. Elżbieta Horoszewicz). Działalność ta, obok jej charakteru społecznego, ma za zadanie aktywizację studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, zrzeszonych w Studenckim Kole Naukowym Sympatyków Zwierząt. W najbliższej przyszłości, właściciele zwierząt towarzyszących z regionu będą mogli również odpłatnie korzystać z Pracowni Rehabilitacji i Sensoryki Zwierząt umożliwiającej ich rehabilitację i trening. Społeczny charakter współdziałania z otoczeniem ma również współpraca prowadzona z placówkami przedszkolnymi i szkołami podstawowymi z oddziałami integracyjnymi. Warsztaty i pokazy prowadzone są przez pracowników Instytutu i studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, zarówno w placówkach przedszkolnych i szkołach, jak i bezpośrednio w Instytucie, w tym w Pracowni Małych Zwierząt i Uczelnianym Ośrodku Jeździeckim. Działalność ta obok jej charakteru edukacyjno - wychowawczego, poprzez bezpośredni i czynny kontakt dzieci i młodzieży ze zwierzętami ma również funkcję terapeutyczną.

Obszary współpracy Instytutu Pedagogiki z instytucjami akademickimi i ośrodkami naukowymi ściśle korespondują z procesem kształcenia studentów kierunku zoopsychologia z animaloterapią. Przejawia się to znacznym udziałem kadry dydaktyczno-naukowej ocenianego kierunku w przedsięwzięciach o charakterze naukowo-badawczym, takich jak udział w konferencjach naukowych, mobilności międzynarodowej (CEEPUS, ERASMUS +). Pracownicy Instytutu Pedagogiki współpracują z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce. Współpraca ta ma na celu wymianę doświadczeń w zakresie procesu kształcenia i programów studiów, ale też rozwój naukowy studentów i kadry m.in. poprzez udział w konferencjach naukowych organizowanych przez uczelnie krajowe. Wśród nich wymienić należy: Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Handlowa, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu, UAM w Poznaniu, UMCS w Lublinie, KUL, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet im. K. Wielkiego w Bydgoszczy, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i inne.

Prowadzone badania naukowe związane są z potrzebami edukacyjnymi w szkolnictwie wyższym, potrzebami społecznymi oraz tematyką założeń „strategicznych obszarów badawczych”. Jednocześnie akcentuje się potrzebę powiązania struktur nauki z gospodarką i otoczeniem społecznym. Stymulowanie takiej współpracy należy do jednych z podstawowych zadań uczelni, jak i jednostek samorządu terytorialnego. Kluczowym zatem kierunkiem współpracy jest doskonalenie programu studiów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, wymiana doświadczeń kadry naukowo-dydaktycznej w jak najlepszym wykorzystaniu potencjału studentów ocenianego kierunku i przygotowaniu ich do podjęcia pracy zawodowej (Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja Włączająca” w Polsce i Bułgarii, zorganizowana przez studentów Koła Naukowego INCLUSION (przewodnicząca koła - studentka kierunku Zoopsychologia z animaloterapią).

Udział przedstawicieli rynku pracy w określaniu i w ocenie efektów uczenia się umożliwia zróżnicowane formy współpracy podejmowane z lokalnym biznesem i jednostkami publicznymi, których przedstawiciele aktywnie uczestniczą w konferencjach i seminariach naukowych organizowanych przez jednostki organizacyjne i studenckie koła naukowe. Stwarza to okazję do wymiany poglądów na temat oczekiwań pracodawców co do zasadności i ewentualnych zmian w zakresie realizowanych efektów uczenia się oraz treści programowych. Uzyskanie informacji zwrotnych od pracodawców o kompetencjach studentów i umiejętnościach wykorzystania wiedzy w praktyce zapewniają również studenckie praktyki zawodowe.

Jednym z głównych kierunków działań współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia jest ciągłe doskonalenie i pogłębianie współpracy Uniwersytetu z miastem Siedlce i ościennymi powiatami celem lepszego wykorzystania prac badawczych na rzecz rozwoju miasta i regionu. Również Instytut Pedagogiki poprzez intensywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i kulturalnym, skutecznie realizuje strategię rozwoju, zapewnia warunki do praktycznej weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią oraz stwarza podstawy ewaluacji procesu kształcenia we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Realizuje się ona poprzez udział w seminariach metodycznych, spotkaniach edukacyjnych, otwartych dyskusjach, działaniach profilaktycznych i wychowawczych, tematycznych konferencjach, otwartych wykładach, udział w wystawach i tematycznych prelekcjach, aktywne uczestnictwo w organizowanych uroczystościach i imprezach, i wielu innych. Na polu współpracy z interesariuszami zewnętrznymi wykształciła się sieć placówek, w których studenci realizują praktyki zawodowe i rozwijają umiejętności praktyczne.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Ze względu na specyfikę kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, kształcenie odbywa się przede wszystkim w oparciu o kadre Instytutu Zootechniki i Rybactwa przy udziale pracowników Instytutu Pedagogiki. W Instytucie Zootechniki i Rybactwa realizowana jest strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (Załącznik do Uchwały nr 64/2018 z dn. 28.11.2018 r.). Duży nacisk kładziony jest na stałe zwiększanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia, czego efektem ma być lepsze przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy nie tylko na rynku polskim, ale i międzynarodowym, który współcześnie wymaga zrozumienia aspektów wielokulturowości oraz specjalistycznej znajomości języków obcych. Powyższe może być realizowane zarówno w oparciu o wymianę akademicką oraz praktyki studentów w ramach programu Erasmus+, jak i współpracę kadry z jednostkami zagranicznymi. Dzięki temu możliwa jest wymiana doświadczeń, a docelowo wzrost kompetencji, który bezpośrednio przełoży się nie tylko na jakość kształcenia, ale i na promocję kierunku studiów Zoopsychologia z animaloterapią także poza granicami kraju, przyczyniając się do ewentualnego zwiększenia liczby studentów zagranicznych. Ponadto znaczny nacisk kładziony jest na funkcjonowanie na arenie międzynarodowej, w tym promowanie kierunku studiów Zoopsychologia z animaloterapią przez Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt. W najbliższej przyszłości planowane jest dalsze rozwijanie działalności Koła na arenie międzynarodowej m.in. przez organizację konferencji międzynarodowej oraz zintensyfikowanie współpracy pracowników Instytutu z jednostkami zagranicznymi.

Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mają możliwość wyboru nauki języka obcego także w ramach oferty przedmiotów fakultatywnych. Od roku akademickiego 2019/2020 na studiach I stopnia przewidziano 2 przedmioty fakultatywne umożliwiające wybór nauki języka obcego: Dietetyka w żywieniu zwierząt (45 godzin – 15 wykładów i 30 laboratoriów – 3 ECTS, 5 semestr) i Grooming psów i kotów (40 godzin – 10 wykładów i 30 laboratoriów – 3 ECTS, 5 semestr). Od roku akademickiego 2020/2021 rozszerzono ofertę przedmiotów fakultatywnych w języku obcym o Marketing (45 godzin – 15 wykładów i 30 ćwiczeń – 2 ECTS, 5 semestr), a od roku akademickiego 2021/2022 wraz z rozszerzeniem oferty edukacyjnej o II stopień studiów wprowadzono przedmiot Bioaktywne składniki diety (45 godzin – 15 wykładów i 30 laboratoriów – 4 ECTS, 1 semestr). Aktualnie studenci mają możliwość uzyskania 8 ECTS w oparciu o przedmioty przeprowadzone w języku angielskim na studiach I stopnia oraz 4 ECTS na studiach II stopnia. Oferta jest stale rozszerzana: od przyszłego roku planowane jest wprowadzenie możliwości wyboru języka nauczania dla przedmiotu Bioróżnorodność zwierząt (50 godzin – 15 wykładów i 35 laboratoriów – 4 ECTS, 5 semestr). Docelowo rozszerzenie oferty przedmiotów prowadzonych w języku angielskim mogłoby przełożyć się na utworzenie specjalności prowadzonej w języku angielskim. Wyżej wymienione przedmioty fakultatywne oprócz prezentacji treści w języku angielskim obligują

studentów do zapoznania się z terminologią charakterystyczną dla danego przedmiotu m.in. w postaci analizy publikacji i artykułów oraz ich grupowym przedyskutowaniu. Zaliczenia takiego przedmiotu również odbywają się w języku angielskim.

Przygotowanie językowe przeprowadzane zarówno w ramach obowiązkowych lektoratów, jak i przedmiotów fakultatywnych z możliwością wyboru języka umożliwia studentom posługiwanie się językiem obcym w stopniu umożliwiającym propagowanie wiedzy na zewnątrz, tj. w trakcie konferencji i seminariów międzynarodowych, w których uczestniczyło 5 studentek kierunku studiów Zoopsychologia z animaloterapią (International Conference „Environment-Animal-Human”; 14.10.2021 oraz Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt”; 15.04.2021). Podkreślić należy, że dwie studentki uzyskały wyróżnienia za jakość wygłoszonych referatów. Co więcej studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią ze Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt byli współorganizatorami seminarium i warsztatów dla grupy studentów z Uniwersytetu Nauk Stosowanych w Lucernio (Szwajcaria), które odbyły się 14 września 2022 roku w Cegłowie.

Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mają możliwość uczenia się języków obcych (angielskiego, rosyjskiego i niemieckiego) w ramach lektoratów obowiązkowych prowadzonych na I stopniu studiów przez pracowników Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach w łącznym wymiarze 120 godzin – 8 ECTS (po 60 godzin i 4 ECTS na 2 i 3 semestrze). Ponadto studenci mają możliwość pogłębienia nabytej wiedzy i umiejętności o język obcy specjalistyczny (angielski, rosyjski lub niemiecki) w wymiarze 30 godzin (2 ECTS) na 2 semestrze studiów II stopnia. Umożliwia to uzyskanie umiejętności z języka obcego na poziomie B2+. Założeniem realizacji treści programowych przedmiotu „Język obcy” realizowanych na studiach I i II stopnia kierunku Zoopsychologia z animaloterapią jest przygotowanie przyszłych absolwentów do biegłego posługiwania się językiem nie tylko w sytuacjach codziennych, ale również do rozumienia treści obcojęzycznych wymaganych do prawidłowego przygotowania pracy inżynierskiej i magisterskiej (korzystanie z piśmiennictwa obcojęzycznego). Studenci mają też możliwość uczestniczenia w dodatkowych kursach oraz przystąpienia do egzaminu o randze międzynarodowej (TOIEC Listening and Reading) i ewentualnego uzyskania w jego ramach certyfikatu biegłości. Zarówno kursy jak i egzaminy prowadzone są przez lektorów Centrum Języków Obcych (autoryzowanego partnera ETS Global Polska).

Zarówno studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią, jak i pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz administracyjno-techniczni Instytutu Zootechniki i Rybactwa mają możliwość wyjazdów zagranicznych do uczelni partnerskich lub odbycia praktyk w ramach programu Erasmus+. Koordynowaniem Programu zajmuje się jednostka podlegająca Prorektorowi ds. nauki, tj. Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą w porozumieniu z koordynatorem Wydziałowym, który przeprowadza nabór studentów i pracowników do uczestnictwa w Programie w ramach obowiązującego harmonogramu. W celu informowania oraz zachęcania do wyjazdów organizowane są regularne spotkania zarówno z Uczelnianym, jak i Wydziałowym Koordynatorem ds. Erasmus+. Ponadto stale uaktualniane są informacje dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu zawierającej wszystkie niezbędne dokumenty oraz wyszukiwarkę praktyk studenckich (<https://www.uph.edu.pl/studenci/program-erasmus>).

Obecnie studenci oraz pracownicy mają możliwość wyjazdu do blisko 100 uczelni partnerskich, w tym: Agricultural University – Plovdiv, University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Universidad Politécnica de Cartagena, Universidad Politécnica de Madrid, ETSI Agronomos, Aleksandras Stulginskis University ASU, Latvia University of Life Sciences and Technologies, Instituto Politécnico de Santarem, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj Napoca, Slovak University of Agriculture in Nitra, Adnan Menderes University (ADU), IGDİR UNIVERSITY, Munzur University i wielu innych (wykaz uczelni partnerskich dostępny jest w zakładce programu Erasmus+).

Oferta dla studentów z zagranicy obejmuje aktualnie możliwość wyboru 3 przedmiotów realizowanych na studiach I stopnia w języku angielskim: Dietetyka w żywieniu zwierząt (Dietetics in animal nutrition) – 40 godzin (10 wykładów i 30 laboratoriów, 3 ECTS), Żywnienie zwierząt

towarzyszących i dzikich (Nutrition of companion and wild animals) – 45 godzin (15 wykładów i 30 laboratoriów, 3 ECTS), Fitobiotyki w profilaktyce zwierząt (Phytobiotics in animal prophylactics) – 30 godzin (10 wykładów i 20 laboratoriów, 3 ECTS). Aktualnie trwają prace nad rozszerzeniem oferty o przedmiot Bioaktywne składniki diety (Bioactive compounds of diet) - 45 godzin (15 wykładów i 30 laboratoriów – 4 ECTS), który będzie realizowany na II stopniu studiów.

Na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią studiuje aktualnie 4 osoby pochodzące z Białorusi (3 osoby na studiach I stopnia i 1 osoba na studiach II stopnia). Studenci są pod stałą opieką specjalnie powołanej jednostki w obrębie Uniwersytetu, tj. Welcome Center, której głównym celem jest wsparcie studentów międzynarodowych oraz kandydatów decydujących się na podjęcie studiów w Uniwersytecie (nr umowy: BPI/WTP/2021/1/00030/U/0000; finansowanie: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej). Opieka obejmuje m.in. przeprowadzanie warsztatów, spotkań otwartych, integracji studentów zagranicznych i polskich oraz pomoc w sprawach formalnych. Ponadto organizowane są certyfikowane szkolenia dotyczące różnic międzykulturowych. Aktualnie przeszkolony został koordynator Wydziałowy ds. Erasmus+ i Welcome Center będący pracownikiem Instytutu Zootechniki i Rybactwa.

Pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa współpracują z jednostkami zagranicznymi podnosząc swoje kompetencje. W ciągu ostatnich 3 lat w ramach programu Erasmus+ w wymianie akademickiej udział wzięło łącznie 6 osób. Spośród pracowników badawczo-dydaktycznych (Staff Mobility for Teaching) do Slovak University of Agriculture in Nitra wyjechało 5 osób, a z pracowników administracyjno-technicznych w ramach Staff Mobility for Training wyjechała jedna osoba. Współpraca międzynarodowa ma również charakter bezpośredni obejmujący wyjazdy pracowników do uczelni zagranicznych, w tym Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu (Lithuanian University of Health Sciences) w celu nawiązania współpracy naukowej i dydaktycznej, czego efektem jest zatwierdzony przyjazd profesora wizytującego w semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023. Ponadto dzięki wyżej wymienionej współpracy podpisano umowę między Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach a wyżej wskazaną jednostką, które zakłada m.in. wymianę studentów oraz współpracę badawczą.

Instytut Zootechniki i Rybactwa stara się angażować profesorów wizytujących do przeprowadzania zajęć w języku angielskim w ramach pobytów krótko- i długoterminowych. W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 przewidziany jest przyjazd profesora wizytującego z Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu (Lithuanian University of Health Sciences) – specjalisty w zakresie żywienia zwierząt, paszoznawstwa, jakości i bezpieczeństwa pasz, chowu i hodowli drobiu oraz marketingu premiksów i pasz leczniczych z Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu (Lithuanian University of Health Sciences). W zajęciach przewidziany jest udział wszystkich studentów studiujących na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią.

Instytut Pedagogiki uczestniczący w kształceniu na ocenianym kierunku studiów uwzględnia istotną rolę umiędzynarodowienia, m. in. zatrudniając profesorów wizytujących, którzy prowadzą zajęcia w j. angielskim na studiach pierwszego stopnia i drugiego stopnia. Profesorowie wizytujący biorą udział w spotkaniach mających na celu wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia studentów, prezentują koncepcje kształcenia z macierzystych uczelni; spotkania są okazją do omówienia wniosków dotyczących realizacji dotychczasowych programów studiów i stanowią rekomendacje do wprowadzanych zmian w procesie kształcenia.

Program studiów uwzględnia również obowiązkowe zajęcia konwersatoryjne z języka obcego. Studenci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym przez nauczycieli uczelni zagranicznych przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+. Dodatkowo Erasmus+ stwarza możliwości studiowania na uczelniach zagranicznych. Kształcenie językowe studentów zagranicznych odbywa się poprzez konsultacje organizowane w zależności od zgłaszanych przez nich potrzeb. Mogą oni również korzystać z przygotowanej dla nich oferty kursów w jęz. angielskim.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach oferuje studentom wszechstronne wsparcie, udzielane w zależności od zgłaszanych potrzeb wynikających z bieżącej sytuacji życiowej, realizacji programu studiów lub osiągniętych efektów. Kryteria udzielania wsparcia studentom mają charakter ogólnouczelniany, powszechny, przejrzysty i bezstronny. Podstawowym dokumentem, w którym określono rodzaje wsparcia udzielanego studentom, jest Regulamin Studiów (UCHWAŁA Nr 352/2021 SENATU UNIWERSYTETU PRZYRODNICZO-HUMANISTYCZNEGO w Siedlcach). Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mogą korzystać ze wsparcia materialnego obejmującego różnego rodzaju stypendia i zapomogi oraz niematerialnego w postaci: pomocy edukacyjnej, doradczej, naukowej i psychologicznej.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się rozpoczyna się od momentu przyjęcia na studia. Z uwagi na zróżnicowany poziom nauczania w szkołach ponadpodstawowych studentom mającym trudności w opanowaniu materiału dydaktycznego proponowane są zajęcia wyrównawcze dofinansowane z programu Ministerstwa Edukacji i Nauki. Z takiej pomocy w roku akademickim 2021/2022 korzystali studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią. Bardzo ważną formą wsparcia nowoprzyjętych studentów w procesie uczenia się i kształtowania ich świadomości oraz funkcjonowania na uczelni jest opracowany „Przewodnik dla studentów pierwszego roku”, w którym zebrano najważniejsze informacje przydatne w codziennym życiu akademickim. Zamieszczono go na stronie internetowej Uczelni (https://www.uph.edu.pl/images/UPH_2022/pliki_pdf/Przewodnik_UPH_2022.pdf), a także na stronie internetowej właściwego Wydziału i Instytutu (<https://izir.uph.edu.pl/studenti>).

Istotną rolę w procesie uczenia się pełni Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. W zbiorach tradycyjnych Biblioteki znajduje się 495948 jednostek inwentarzowych, w tym: 457178 książek, 36763 czasopism, 2007 pozostałych zbiorów nieelektronicznych i 293 tytuły czasopism bieżących (papierowe). Zasoby elektroniczne obejmują 114 baz danych, 6715 czasopism elektronicznych, 226956 książek elektronicznych i 2182 innych zbiorów elektronicznych. Studenci mają do dyspozycji: czytelnie studenckie, w których przygotowano stanowiska pracy dla osób z niepełnosprawnościami, kabiny pracy indywidualnej wyposażone w terminale komputerowe, bezpłatne skorzystanie ze skanera, możliwość wyszukiwania i zamawiania książek i skryptów on-line (również poza Uczelnią), dostęp do tematycznych baz danych związanych ze studiowaną dziedziną, pomoc pracowników Biblioteki, w tym Oddziału Informacji Naukowej. W bieżącym roku akademickim został uruchomiony Książkomat, który umożliwia studentom odbiór zamówionych materiałów 24 godziny na dobę.

Ważnym ułatwieniem dla wszystkich studentów na terenie Uczelni jest dostęp do bezpłatnej wewnątrzuczelnianej sieci internetowej EDUROAM oraz możliwość korzystania z komputerów w pracowniach komputerowych.

Jedną z form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualnego programu studiów. Korzystanie z obydwu form wsparcia szczegółowo wyjaśnia Regulamin Studiów (UCHWAŁA Nr 352/2021 SENATU UNIWERSYTETU PRZYRODNICZO-HUMANISTYCZNEGO w Siedlcach z późniejszymi zmianami). O indywidualną organizację studiów wnioskować mogą studenci z niepełnosprawnością, sportowcy, studentki w ciąży, studenci będący rodzicami oraz osoby szczególnie zaangażowane w działalność społeczną na rzecz środowiska akademickiego oraz lokalnego. Indywidualny program studiów może być powiązany z realizacją części programu studiów w innej uczelni, w instytucji krajowej lub zagranicznej na podstawie indywidualnego programu studiów, w szczególności w ramach porozumień lub programów, których Uniwersytet jest sygnatariuszem. Studenci mogą również ubiegać się o różnego rodzaju urlopy w zależności od sytuacji życiowej.

Podstawową formą dydaktycznego wsparcia studentów są konsultacje realizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych przedmiotów. Odbywają się one w zaplanowanych godzinach podanych na stronie internetowej Instytutu Zootechniki i Rybactwa (<https://izir.uph.edu.pl/studenci/konsultacje>) oraz podczas zajęć dydaktycznych. Studenci w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia lub on-line (w czasie pandemii COVID-19) uzyskują potrzebne informacje i wyjaśnienia. Realizacja dydaktycznego i naukowego wsparcia studentów to także udział w posiedzeniach otwartych Siedleckiego Koła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. Wsparciem dla studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią są także szkolenia, staże oraz wyjazdy studyjne podnoszące i rozwijające kompetencje oraz kwalifikacje kluczowe niezbędne na rynku pracy. Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 uczestniczyli w szkoleniach „Grooming (fryzjer zwierząt)” i „Petsitter” zorganizowanych w ramach projektu „Wsparcie uczelni szansą na jej rozwój” w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, prowadzonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Szkolenie „Grooming (fryzjer zwierząt)” obejmowało 80 godzin lekcyjnych i trwało od 15.12.2021 do 15.01.2022r. Certyfikaty ukończenia szkolenia otrzymało 20 studentów. Szkolenie „Petsitter” trwało 40 godzin lekcyjnych i odbyło się od 17.01.2022 do 23.01.2022. Certyfikaty uzyskało 20 studentów. W ramach projektu „Wsparcie uczelni szansą na jej rozwój” 12 studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią zrealizowało 9-dniowy wyjazd studyjny do Ośrodka Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego w Rolnictwie - DEULA Nienburg w Niemczech. Ponadto, w ramach wyżej wymienionego projektu 23 studentów zrealizowało miesięczne staże (120 godzin).

W latach 2020-2022 studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią uzyskali wsparcie w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym i wejściu na rynek pracy w ramach projektu „Doświadcz tego sam” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie nr POWR.03.05.00-00-PU14/19-00. Działania projektowe pozwoliły na zaspokojenie potrzeb studentów, zlikwidowanie barier ekonomicznych, społecznych i organizacyjnych związanych z podnoszeniem kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Studenci pozyskali wiedzę i umiejętności w pracy z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi i niesamodzielnymi, nabyli kompetencje dotyczące postępowania wobec osób o szczególnych potrzebach. W ramach tego projektu studenci korzystali z różnych form wsparcia. Uczestniczyli m.in. w: wykładach, warsztatach, zadaniu praktycznym z udziałem osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych i w konsultacjach. Infrastruktura wykorzystana do zajęć projektowych to przede wszystkim dostępny dla osób o szczególnych potrzebach budynek Wydziału Nauk Społecznych oraz Laboratorium Symulacji Niepełnosprawności wyposażone w sprzęt niezbędny do empatycznego doświadczania barier z jakimi spotykają się w życiu codziennym osoby o szczególnych potrzebach. Certyfikaty poświadczające ukończenie kursu i podniesienie kompetencji z zakresu dostępności i projektowania uniwersalnego otrzymało 25 studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią.

W ramach wyjazdów studyjnych studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mieli możliwość uczestniczenia w: międzynarodowej wystawie branży zoologicznej i weterynaryjnej poświęconej zwierzętom towarzyszącym „Animal Days” (Targi PTAK WARSAW EXPO); krajowych i międzynarodowych wystawach zwierząt towarzyszących (Siedlce, Lublin); wyjeździe do Ośrodka Edukacji Przyrodniczej „Ziołowy Zakątek” mającym do dyspozycji ogród botaniczny z kolekcją roślin użytkowych; zajęciach terenowych, m.in. w Ranczu na Sówce (dom alpaka i ich przyjaciół - wielbłądów, koni, osiołków, krów, kaczek, gęsi, kur i kotów), w Gospodarstwie Ekologicznym Grajan w Rososzy i w innych.

Wspieranie studentów w procesie uczenia się uzupełniane jest różnymi mechanizmami wsparcia materialnego. Do najważniejszych należy system stypendialny, którego podstawowymi składowymi są: stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób z niepełnosprawnością oraz zapomogi. Zasady i kryteria przyznawania pomocy materialnej reguluje Regulamin świadczeń dla studentów UPH (Zarządzenie Rektora Nr 147 z dnia 12 października 2020

r.). Akty prawne, procedury i inne niezbędne informacje dotyczące pomocy socjalnej zamieszczone są na stronie internetowej Uniwersytetu w zakładce Studenci → Stypendia (<https://www.uph.edu.pl/studenci/stypendia>). W Uczelni powołana została Sekcja ds. Świadczeń dla Studentów, która zajmuje się kompleksową obsługą systemu przyznawania świadczeń.

Stypendium Rektora może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. Przez wyróżniające wyniki w nauce rozumie się średnią ocen, nie niższą niż 4,30 ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów na danym kierunku, uzyskaną za rok studiów w poprzednim roku akademickim. Jednakże parametrem determinującym otrzymanie takiego stypendium jest posiadanie publikacji, wystąpień na konferencjach naukowych oraz ich organizacja. Zdobyte punkty za poszczególne aktywności studentów będących członkami Koła służą również do ustalenia rankingu Kół, co wpływa na wielkość dofinansowania ich działalności z puli środków rektorskich. O stypendium Rektora mogą również ubiegać się studenci przyjęci na I rok studiów I stopnia, tj.: laureaci olimpiad, medaliści w zawodach sportowych (co najmniej o tytuł Mistrza Polski), jeśli spełniają wymogi określone we wskazanych zarządzeniach Rektora UPH. Oprócz świadczeń przyznawanych w Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach studenci mogą również ubiegać się o stypendium Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia, którego szczegółowe kryteria i tryb przyznawania regulują odrębne przepisy. Stypendium takie otrzymała również na rok akademicki 2021/2022 studentka ocenianego kierunku. O stypendia mogą ubiegać się również cudzoziemcy studiujący w Uniwersytecie, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie świadczeń. Zgodnie z Regulaminem Studiów (UCHWAŁA Nr 352/2021 SENATU UNIWERSYTETU PRZYRODNICZO-HUMANISTYCZNEGO w Siedlcach z późniejszymi zmianami), Dziekan i Rektor mogą wyróżnić studentów:

- 1) ustną pochwałą;
- 2) dyplomem uznania;
- 3) nagrodą rzeczową.

Powyższe nagrody i wyróżnienia przyznawane są za szczególnie wyróżniającą się działalność naukową, sportową, organizacyjną oraz w zakresie kultury.

Wyjątkową motywacją jest nagroda im. prof. Leśława Szczerby dla najlepszego studenta Uczelni w wysokości 5.000 zł corocznie przyznawana przez Stowarzyszenie Przyjaciół Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (<https://www.uph.edu.pl/universytet/pozostale-informacje/nagroda-im-prof-leslaw-szczerby>). System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej obejmuje m.in. rozpowszechnianie informacji o działalności na Wydziale Kół Naukowych, przede wszystkim Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt podczas spotkań ze studentami.

Wsparciem dla studentów spoza Siedlec i najbliższych okolic jest możliwość zamieszkania w jednym z czterech domów studenckich. Miejsce w domu studenta w pierwszej kolejności może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej. Student studiów stacjonarnych może także z tego tytułu otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości z tytułu zakwaterowania w domu studenckim lub innym niż dom studencki obiekcie. W Domu Studenta nr 4 część pokoi wyposażona jest w pokoje przystosowane dla osób z niepełnosprawnością oraz windę. Dla potrzeb i wygody studentów recepcje w akademikach czynne są całą dobę. Zamieszkanie w domu studenta to wsparcie w postaci bezpłatnych mediów oraz niepowtarzalna atmosfera.

W ramach NFZ w „Przychodni Lekarskiej SALUS” w Siedlcach studenci UPH w Siedlcach mogą korzystać z bezpłatnej i kompleksowej opieki zdrowotnej. Uczelnia przywiązuje szczególną uwagę do opieki i wsparcia osób z niepełnosprawnościami i studentów ze specjalnymi potrzebami. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach jest pierwszą uczelnią w Polsce, która już w 1989 roku wprowadziła integracyjny system kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. W ramach struktury Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach funkcjonuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oraz jest powołany Pełnomocnik Rektora ds. osób

z niepełnosprawnością. Głównym celem Centrum jest wielowymiarowa pomoc studentom z niepełnosprawnościami umożliwiająca studiowanie na równych prawach. Udział w zajęciach dydaktycznych, życiu naukowym, społecznym, kulturalnym i sportowym. Praca Centrum to koordynowanie i organizowanie pracy jednostek wspomagających kształcenie osób z niepełnosprawnościami oraz dbanie o realizację zajęć zgodnie z indywidualnymi potrzebami studentów. Studenci zarejestrowani w Centrum mają możliwość skorzystania z systemowo zaplanowanej opieki, w tym m.in. opieki osobistego asystenta oraz pomocy w dojeździe na uczelnię, sporządzaniu notatek, wypożyczaniu książek z biblioteki - dla osób z wadą wzroku, uczestnictwie w zajęciach sportowych, w lektoratach - dla osób z dysfunkcją słuchu, konsultacjach logopedycznych i psychologicznych oraz w zajęciach z hipoterapii.

Nieocenionym wsparciem dla studenta z niepełnosprawnością jest pomoc asystenta wspierającego, którego zadaniem jest umożliwienie wykonywania wszystkich czynności związanych z procesem kształcenia oraz funkcjonowaniem w uczelni. Do zadań asystenta wspierającego należy:

- pomoc przy wypełnianiu dokumentów związanych z procesem kształcenia,
- pomoc przy sporządzaniu notatek z zajęć dydaktycznych,
- pomoc osobom z niepełnosprawnością ruchową przy pokonywaniu barier architektonicznych, w dotarciu na zajęcia dydaktyczne oraz w przemieszczaniu się między budynkami Uczelni,
- informowanie studentów o ułatwieniach wprowadzonych przez Uczelnię,
- pomoc w kontakcie z wykładowcami w celu zdobycia materiałów dydaktycznych,
- wspieranie studenta z niepełnosprawnością w załatwianiu wszelkich formalności związanych z procesem kształcenia w dziekanatach i innych jednostkach organizacyjnych Uczelni,
- pomoc w korzystaniu z zasobów bibliotecznych.

Nauczyciele akademicy są uwrażliwiani na konieczność pogłębiania wiedzy osób z niepełnosprawnościami i innymi trudnościami, oferując zainteresowanym wszelką pomoc. Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami systematycznie organizuje bezpłatne kursy języka migowego, w których mogą brać udział zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci. Ponadto ramach realizowanego na Uczelni projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” prawie wszyscy pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa ukończyli szkolenie „Świadomość niepełnosprawności” oraz część pracowników dydaktycznych szkolenie „Jak to się robi w bibliotece: zasady tworzenia i adaptowania materiałów dla osób niewidomych i niedowidzących”. W budynkach Uczelni, gdzie prowadzone są zajęcia dydaktyczne zainstalowano podjazdy dla wózków inwalidzkich, działają windy oraz przystosowano toalety. Na drzwiach budynków Uczelni zamieszczone są tabliczki oznakowujące pomieszczenia z funkcją czytania językiem Braille’a.

Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mogą korzystać z naukowych i dydaktycznych wyjazdów zagranicznych. Wymiana międzynarodowa studentów odbywa się przede wszystkim w oparciu o zasady programu Erasmus+. Uczelnia realizuje program CEPUS – Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej umożliwiający wyjazdy na studia, staż i praktyki zawodowe.

W 2021 roku zostało utworzone Welcome Center – Biuro Obsługi Studentów Międzynarodowych, które ma za zadanie wsparcie w procesie adaptacji studentów w okresie pierwszych dni na naszej Uczelni, organizację warsztatów międzykulturowych i szkoleń.

Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mogą zgłębiać wiedzę i rozwijać swoje zainteresowania, a także poznać ciekawych ludzi w kołach naukowych działających na Wydziale. Funkcjonowanie kół naukowych uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami zapewniając tym osobom pełne korzystanie z działalności. Każde koło ma opiekuna/opiekunów, którzy odpowiadają za merytoryczną jakość prowadzonych badań naukowych oraz spotkań referatowo-dyskusyjnych. Członkami kół mogą być studenci Wydziału Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach z każdego roku studiów oraz innych Wydziałów UPH w Siedlcach. Obecnie ponad 20 studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią poszerza wiedzę i doskonali umiejętności w Studenckim Kole Naukowym Sympatyków Zwierząt (SKNSZ), które prężnie działa przy Instytucie Zootechniki

i Rybactwa. Studenci zrzeszeni w SKNSZ chętnie prezentują swoje wyniki badań i dyskutują z innymi studentami na konferencjach naukowych, sami także organizują takie spotkania/prelekcje m.in. współpracując z Siedleckim Kołem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. W ramach organizowanych Webinarów (w chwili obecnej III cyklu spotkań) dochodzi do wymiany wiedzy, doświadczeń, a w efekcie rozwoju naukowego zawodowego i społecznego studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią.

Studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mają możliwość poszerzania swoich zainteresowań biorąc udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych prezentując wyniki swoich badań naukowych w formie ustnej prezentacji lub posteru, a często najlepsze prace są wyróżniane. Dodatkowym bonusem jest również możliwość otrzymania punktów do stypendium, m.in. stypendium rektora. Sukcesem dwóch studentek kierunku Zoopsychologia z animaloterapią są wyróżnienia na Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych "Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt" w roku akademickim 2020/2021.

Koło naukowe w ramach działalności organizacyjno-dydaktyczno-naukowej wspierane jest materialnie oraz pozamaterialnie przez Uczelnię (np. dofinansowanie lub zorganizowanie wyjazdów na konferencje, wyjazdy studyjne, udostępnianie sal na działalność kół). System wsparcia motywuje studentów do kreatywnych działań, tj. organizacji konkursów, warsztatów i pokazów. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach ma wieloletnią tradycję organizacji Konferencji Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych oraz pasjonatów nauki. Odbywa się ona we wrześniu, jest wydarzeniem jednodniowym, dającym studentom szansę zaprezentowania swych zainteresowań naukowych i osiągnięć kół na forum środowisk różnych uczelni. Jest to doskonała okazja, aby wymienić poglądy, podzielić się doświadczeniami z przedstawicielami innych kół, a także nawiązać współpracę. Konferencja ma charakter interdyscyplinarny i odbywa się w równoległych sesjach, grupujących referaty o zbliżonej tematyce.

Wsparcie naukowe studenci uzyskują od opiekunów Koła Naukowego oraz innych nauczycieli akademickich zaangażowanych w aktywność naukową osób działających w kołach naukowych, jak i od opiekunów nadzorujących realizację prac dyplomowych. Nauczyciele akademicy pomagają studentom merytorycznie, wspierają realizację prac badawczych, opracowywanie wyników i ich prezentację podczas konferencji, seminariów lub wspierają proces przygotowywania publikacji naukowych. Efektem wspólnie przeprowadzonych badań było opublikowanie kilkunastu prac, w tym: w czasopiśmie z listy JCR, artykułu popularno-naukowego, rozdziałów w monografiach konferencyjnych oraz licznych doniesień konferencyjnych.

Wsparcie dla studentów we wchodzeniu na rynek pracy stanowi funkcjonujące w Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach Biuro Karier. W Biurze Karier student/absolwent może liczyć na pomoc w postaci przygotowania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej (symulacja rozmowy z pracodawcą), rozmowę doradczą, testy kompetencji/predyspozycji, informowanie o dostępnych ofertach pracy, stażach, praktykach. Skorzystanie ze wsparcia w wyszukiwaniu ofert pracy wymaga rejestracji w serwisie Akademickich Biur Karier (serwis z ofertami pracy, stażu, praktyk, które udostępniają pracodawcy z całej Polski). W serwisie Biura Karier codziennie dostępnych jest kilkadziesiąt aktualnych ofert (<https://biurokarier.uph.edu.pl/menu-oferty-pracy-stazu-praktyk>). Również bezpośrednio na Uczelnię/Wydział trafiają oferty pracy, które zamieszczane są na tablicach ogłoszeniowych i umieszczane na stronach internetowych.

Ważną formą wsparcia dla studentów jest Ogólnopolski Tydzień Kariery (OTK). Ostatni, czternasty OTK brzmiał „Złap za stery do swojej kariery” i odbył się od 17 do 23 października 2022. Wydarzenie umożliwiło studentom obycie szkoleń nt. „Jak prawidłowo przygotować CV i list motywacyjny” i „Zaplanuj swoją karierę”. Studenci na terenie Uczelni mogli również uczestniczyć w corocznej Uniwersyteckiej Giełdzie Pracy, w trakcie której mieli możliwość spotkać się z potencjalnymi pracodawcami i zapoznać z ich ofertą. W spotkaniu uczestniczyli studenci ostatniego semestru studiów inżynierskich kierunku Zoopsychologia z animaloterapią.

W wejściu na rynek pracy wspierani są także studenci z niepełnosprawnością, udziela go Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oraz Biuro Karier. Na stronie Biura Karier zostały zamieszczone informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia dla osób z niepełnosprawnością dzięki uczestnictwie w projekcie „Nowa szansa na pracę”, współfinansowanym ze środków PFRON w ramach programu „Absolwent” realizowanym przez Stowarzyszenie Edukacja i Nauka. Projekt ma na celu podniesienie kompetencji oraz zatrudnienie uczestników.

W rozwoju sportowym, artystycznym i kulturalnym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie: Akademickiego Związku Sportowego (AZS), Centrum Sportu i Rekreacji, Ośrodka Jeździeckiego, Uczelnianego Ośrodka Kultury, Chóru Akademickiego UPH, Uczelnianego czasopisma studenckiego "Kuryer Uniwersytecki" oraz Duszpasterstwa Akademickiego. Studenci mają bardzo bogatą ofertę aktywności sportowej, artystycznej i organizacyjnej. Każdego roku około 15 studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią w ramach programu studiów w Ośrodku Jeździeckim UPH realizuje zajęcia z wychowania fizycznego. Klub Uczelniany AZS umożliwia realizację zainteresowań sportowych i reprezentowania Uczelni w zawodach sportowych. W latach 2021-2023 jeden student kierunku Zoopsychologia z animaloterapią reprezentował barwy Uczelni w Integracyjnych Mistrzostwach Polski AZS i zdobył szereg osiągnięć sportowych: brązowy medal w Integracyjnych Mistrzostwach Polski w tenisie stołowym, srebrny medal w Integracyjnych Mistrzostwach Polski w badmintonie, 5 miejsce w Integracyjnych Mistrzostwach Polski w narciarstwie alpejskim, brązowy medal w Integracyjnych Mistrzostwach Polski w tenisie stołowym, 13 miejsce w Integracyjnych Mistrzostwach Polski w bilardzie oraz był członkiem drużyny męskiej, która zajęła 13 miejsce w Integracyjnych Mistrzostwach Polski w bocci.

Od listopada 2021 roku do czerwca 2022 roku realizowano projekt pod nazwą "Uniwersytet Sportowy" w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, dofinansowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Celem projektu była promocja sportu i aktywizacja sportowa środowiska UPH w Siedlcach (<https://us.uph.edu.pl/o-projekcie>).

Rozwój różnych dziedzin życia studentów umożliwia Parlament studencki, którego zadaniem jest dbanie o dobro społeczności akademickiej. W porozumieniu z samorządem studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące m.in.: kwestii socjalno-bytowych, opiniowania projektów wewnętrznych aktów prawnych UPH dotyczących spraw studenckich. Studenci mają swoich przedstawicieli, którzy reprezentują ich w Senacie i Radach. Parlament studencki jest organizatorem/współorganizatorem wielu imprez kulturalnych. Współpracuje z Uczelnianym Ośrodkiem Kultury, Kuryerem Uniwersyteckim, kołami naukowymi, czy Radami Mieszkańców Domów Studenta. Ważnym ogniwem pracy Samorządu jest Komitet Organizacji Jackonaliów, który rokrocznie skupia najaktywniejszych studentów.

W trakcie studiów studenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią włączani są również w działalność społeczną. Istotnym elementem wsparcia w rozwoju aktywności organizacyjnej jest udział studentów we współorganizacji warsztatów, seminariów, konkursów plastycznych i fotograficznych, konsultacji behawioralnych, wyjazdów studyjnych, itp. Wraz z pracownikami Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz doktorantami w ramach akcji „Dni Otwarte”, „Festiwal Nauki”, „Piknik Naukowy Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach” studenci współorganizują zajęcia dla miłośników zwierząt i nie tylko. Uczestniczą w organizacji zajęć dla dzieci o tematyce dotyczącej zachowania zwierząt i budowania z nimi pozytywnych relacji zarówno na terenie Uczelni, jak również na terenie przedszkoli i szkół podstawowych oraz innych placówek zewnętrznych. Studenci z własnej inicjatywy włączają się akcje charytatywne, a przykładem może być aktywny udział członków Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt w Finałach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (31.01.2022r., 29.01.2023 r.) (link do ostatniego: <https://izir.uph.edu.pl/homepage/aktualnosci/687-studenckie-kolo-naukowe-sympatykow-zwierzat-zagralo-dla-wielkiej-orkiestry-swiatecznej-pomocy-w-31-finale-2023>), czy zbiórce darów dla zwierząt

potrzebujących przybyłych z Ukrainy (marzec/kwiecień 2022 r.), które zostały przekazane Fundacji Judyta.

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach stworzył struktury i procedury zapewniające pomoc naukową, dydaktyczną i materialną, co sprzyja rozwojowi naukowemu, zawodowemu i społecznemu studentów. Informacje o dostępnych formach wsparcia: stypendiach, trybie i zasadach przyznawania akademików, ubezpieczeniach i opiece zdrowotnej, pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami itp. są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni w zakładce Studenci. Informacja o systemach wsparcia studentów w zakresie materialnym, działalności naukowej, praktyk studenckich, mobilności zagranicznej, aktywności sportowej, artystycznej, aktywizacji zawodowej, pomocy psychologicznej i innych odbywa się z wykorzystaniem internetowych kanałów komunikacyjnych oraz portali społecznościowych (zakładka dla studentów na stronie uczelni, wydziału, Facebook), jak również poprzez umieszczanie materiałów informacyjnych i ogłoszeń na tablicach informacyjnych w budynku Wydziału i przez bezpośredni kontakt z pracownikami dziekanatu, opiekunami roku, Dziekanem, kadrą dydaktyczną, samorządem studentów, starostami roku. Informacje dotyczące systemu wsparcia, w tym pomocy materialnej, zamieszczane są również na stronie USOSWeb (<https://www.uph.edu.pl/studenci/stypendia-uph/stypendia-dla-studentow>). Informacje dotyczące możliwości zamieszkania w domach studenckich dostępne są na stronie internetowej uczelni oraz pod adresem <https://domystudenckie.uph.edu.pl/>. O terminach składania wniosków studenci są powiadamiani oddzielnymi ogłoszeniami. Szczegóły dotyczące pomocy materialnej dla osób z niepełnosprawnościami można znaleźć na stronie CWN <https://cwn.uph.edu.pl/materialne>. Na Wydziale organizowane są na początku każdego roku akademickiego spotkania ze studentami pierwszorocznymi, w trakcie których omawia się system wsparcia i zasady przyznawania pomocy materialnej. Na bieżąco, w zależności od potrzeb kluczowe tematy dotyczące wsparcia studentów (informacje na temat konferencji, kursów i różnego typu akcji) przekazywane są studentom w trakcie bezpośrednich spotkań m.in. z opiekunami roczników i Koła Naukowego.

Informacje dotyczące wyników ankiet, oceny jakości kształcenia, realizacji praktyk zawodowych oraz wyników okresowych przeglądów wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia omawiane są na posiedzeniach Komisji Programowej przy udziale studentów. Opiekun ds. praktyk spotyka się ze studentami w celu przedstawienia oferty miejsc praktyk, zasad i sposobu ich realizacji oraz zaliczania.

Istotną rolę w procesie kształcenia studentów odgrywają powoływani przez Dziekana opiekunowie roku. Zobligowani są oni do organizowania regularnych spotkań ze studentami, podczas których przekazują informacje dotyczące procedur i procesu dydaktycznego. Wspólnie z władzami Wydziału przeciwdziałają nieprawidłowościom w procesie kształcenia i dbają o właściwe relacje studentów z nauczycielami i pracownikami administracyjnymi Wydziału. Są oni również osobami pośredniczącymi w rozwiązywaniu sporów i sytuacji konfliktowych pomiędzy studentami oraz studentami a kadrą. Sytuacje konfliktowe rozstrzygane są na wniosek starosty roku lub konkretnego studenta (składany drogą mailową, telefoniczną lub pisemną) do opiekuna roku w drodze mediacji: studenci-opiekun roku lub w przypadku braku konsensusu: studenci - opiekun roku – Dziekan. Każdy student ma możliwość udać się na cotygodniowy dyżur Dziekana. W Uczelni funkcjonują również Rzecznicy Dyscyplinarni, którzy mogą uczestniczyć w wyjaśnianiu sytuacji spornych.

Rozstrzygnięciem konkretnych spraw spornych zajmuje się Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów powoływana przez Senat. Rozstrzygnięciem spraw dotyczących przewinień dyscyplinarnych nauczycieli akademickich zajmuje się, powoływana przez Senat Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, w składzie której znajdują się pracownicy Uczelni i studenci. Rozpatrywanie skarg realizowane jest zawsze z równym poszanowaniem praw strony zgłaszającej skargę i zaskarżanej. W zakresie rozpatrywania wniosków i skarg studentów pomocna jest także ankieta zajęć dydaktycznych, wypełniana anonimowo

i dobrowolnie w odniesieniu do każdego prowadzącego. Ankietyzację przeprowadza się drogą elektroniczną w systemie USOSweb. Jej formularz umożliwia nie tylko odpowiedź na pytania zamknięte w skali punktowej (1-5), ale także pozostawia miejsce na dodatkowy komentarz (pochwałę lub skargę).

Wszyscy członkowie społeczności akademickiej, w tym studenci zobowiązani są do postępowania zgodnego z zapisami Regulaminu Studiów i Statutu UPH w Siedlcach. Każdy student składając ślubowanie w czasie immatrykulacji zobowiązuje się do dbania o godność studenta i dobre imię Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz odnoszenia się z szacunkiem do członków społeczności akademickiej.

Istotnym aspektem uwzględniania wniosków studentów jest otwarta postawa kadry w zakresie ustalania terminarza sesji egzaminacyjnych. Wszyscy studenci Wydziału, w tym kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mają zapewnioną kompleksową i profesjonalną obsługę administracyjną ze strony osób zatrudnionych w Dziekanacie. Dziekanat dostępny jest dla interesantów od poniedziałku do piątku w godzinach zarówno przed, jak i popołudniowych. Pełni również dyżury w soboty, w trakcie zjazdów studentów studiów niestacjonarnych. Bezpośrednią obsługą studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią zajmuje się jeden pracownik Dziekanatu. Informacje dotyczące podstawowych danych kontaktowych dla studentów kierunku Zoopsychologia z animaloterapią dostępne są na internetowej stronie Wydziału (<https://wanz.uph.edu.pl/studenci/dziekanat-wanz>). Do kontaktu mailowego dla studentów, a także interesariuszy zewnętrznych służą służbowe adresy mailowe pracowników dziekanatu oraz adres mailowy dziekanatu (dwanz@uph.edu.pl). Bieżące uwagi dotyczące funkcjonowania dziekanatu studenci mogą przekazywać pośrednio lub bezpośrednio, sygnalizując propozycje zmian lub ewentualne problemy.

Obsługa procesu dydaktycznego wspomagana jest systemami informatycznymi USOSweb i Archiwum Prac Dyplomowych (APD). W systemie USOSweb zamieszczane są informacje dotyczące spraw bieżących, ogłoszenia, formularze ankiet studenckich, a przede wszystkim wyniki weryfikacji efektów uczenia się. Służy on do wyboru przez studentów przedmiotów. Wdrożona również została procedura elektronicznego składania wniosków o stypendia. System APD odgrywa ważną rolę w procesie dyplomowania. Dostęp do informacji o programach studiów i procedurach toku studiów realizowany jest poprzez zamieszczanie odpowiednich dokumentów na stronach internetowych Wydziału i Instytutu oraz na tradycyjnych tablicach informacyjnych.

Pracownicy dziekanatu mają możliwość poszerzania swoich kompetencji poprzez uczestniczenie w kursach i szkoleniach, m.in. kurs „Świadomość niepełnosprawności” w ramach projektu ”UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI”. Ponadto na bieżąco doskonali swoje umiejętności w obsłudze systemów wykorzystywanych w realizacji procesu dydaktycznego.

W trosce o studentów, podejmowane są działania informacyjne i edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. W ramach programu studiów studenci odbywają obowiązkowe ogólne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Przystępując do realizacji praktyk zawodowych studenci są szkoleni przez praktykodawcę. Na Wydziale organizowane są wykłady i szkolenia. Rektor UPH ustanowił Pełnomocnika ds. przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji, którego zadaniem jest m.in. rozpatrywanie skarg dotyczących braku równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz wszelkich innych form dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, wiek, rasę, wyznanie, religię, niepełnosprawność czy orientację seksualną.

Za fizyczne bezpieczeństwo studentów w trakcie zajęć, w sposób bezpośredni odpowiedzialni są prowadzący zajęcia. W przypadku zajęć laboratoryjnych prowadzący zobligowani są do zapoznania studentów z obowiązującymi zasadami BHP i nadzorowania ich przestrzegania. W Instytucie Zootechniki i Rybactwa przeszkolonych jest 13 pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów odbywa się na poziomie wydziałowym oraz ogólnouczelnianym. Realizację działań monitorują zgodnie z kompetencjami: Dziekan, Władze Instytutu Zootechniki i Rybactwa, opiekunowie roczników, opiekunowie Kół

Naukowych. Kadra wspierająca proces kształcenia (obsługa dziekanatu) podlega ocenie studentów w anonimowej ankiecie w systemie USOSweb. W sposób ciągły sprawdzany jest stan bazy socjalnej dla studentów. W budynku przy ul. Prusa 14 uruchomiona została Strefa Studenta, w której między innymi zlokalizowany jest ogólnodostępny barek, punkt xero, komputer z dostępem do internetu oraz strefa relaksu.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach obejmuje wiele etapów realizowanych za pośrednictwem stron internetowych Uczelni, Wydziału i Instytutu, portali społecznościowych oraz bezpośredniego kontaktu ze studentami. Publiczny dostęp do informacji obejmuje między innymi:

- publikowanie programu studiów (opisu programu studiów wraz z sylabusami) w Biuletynie Informacji Publicznej UPH w Siedlcach (<http://www.bip.uph.edu.pl/>);
- publikowanie elementów programu studiów (opisu efektów uczenia się, planów studiów i sylabusów) oraz rozkładów zajęć na stronie internetowej Instytutu Zootechniki i Rybactwa (<https://izir.uph.edu.pl/>);
- na stronie internetowej Uczelni w zakładce kandydaci (<https://www.uph.edu.pl/kandydaci>) publikowane są informacje dotyczące między innymi kierunków studiów, wymaganych dokumentów, aktów prawnych, akademików i informacje dla osób z niepełnosprawnościami, znajduje się tam także interaktywny przewodnik rekrutacyjny;
- na stronie internetowej Uczelni w zakładce studenci (<https://www.uph.edu.pl/studenci/niezbednik-studenta>), Wydziału (<https://wanz.uph.edu.pl/>) i Instytutu (<https://izir.uph.edu.pl/>) publikowane są wewnętrzne akty prawne dotyczące jakości kształcenia, wymagania dotyczące prac dyplomowych i studenckich praktyk zawodowych, wzory wniosków studenckich i innych dokumentów, kontakty do opiekunów roku, regulamin studiów, informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, terminów i godzin obsługi studentów w dziekanacie oraz dyżurach Dziekana, procedur ubiegania się o pomoc materialną i zdrowotną;
- w celu ułatwienia komunikacji każdy student ma swoje indywidualne konto w systemie USOSweb oraz konto mailowe z domeną uph.edu.pl;
- udostępnianie programów szczegółowych poszczególnych modułów/przedmiotów ujętych w programie studiów (sylabusów) w systemie USOSweb (<https://usosweb.uph.edu.pl/>);
- udostępnianie bieżących informacji dotyczących realizacji programu studiów na stronie Wydziału i Instytutu odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku studiów oraz za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook (<https://www.facebook.com/WANZ.UPH.Siedlce>; <https://www.facebook.com/Instytut.Zootechniki.Rybactwa>);
- prezentowanie na stronie internetowej Uniwersytetu oferty kształcenia oraz informacji dotyczących warunków i zasad postępowania rekrutacyjnego (www.uph.edu.pl/kandydaci);
- udostępnianie oferty kształcenia na stronie Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach (<https://wanz.uph.edu.pl/>) oraz na stronie Instytutu Zootechniki i Rybactwa (<https://izir.uph.edu.pl/>);
- udostępnienie oferty kształcenia oraz informacji o programie studiów na stronie głównej Uniwersytetu (<https://www.uph.edu.pl/>);
- informacje dotyczące kierunków studiów oraz rekrutacji zawarte w Informatorze dla kandydatów na studia przekazywane są także podczas organizowanych na Uczelni i poza nią spotkań i targów o charakterze promocyjnym takich jak Dni Otwarte Festiwal Nauki, Pikniki Naukowe, Targi Edukacyjne; informatory z ofertą kształcenia przekazywane są także bezpośrednio do szkół;

- oferta kształcenia, program studiów oraz warunki jego realizacji i sposób osiągnięcia i weryfikacji efektów uczenia się prezentowane są również na spotkaniach z opiekunem roku; ponadto każdy nauczyciel akademicki ma obowiązek poinformować studentów o treściach programowych danego przedmiotu, polecanej literaturze i o sposobach weryfikacji osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia na pierwszych zajęciach z przedmiotu/modułu;
- najważniejsze informacje z życia Wydziału i Instytutu zamieszczane są na stronach internetowych tych jednostek, na stronie głównej Uczelni oraz w mediach społecznościowych;

Wszystkie informacje dostępne na stronie internetowej Wydziału i Instytutu są na bieżąco aktualizowane i pogrupowane w odpowiednich zakładkach, umożliwiającym sprawne wyszukiwanie. Weryfikacja publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach prowadzona jest w sposób ciągły. Przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym studentów, mogą zgłaszać uwagi, zastrzeżenia i propozycje w zakresie dostępu do informacji u opiekunów roczników studenckich, w sekretariacie Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz kierownikowi Dziekanatu Wydziału Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach za pośrednictwem strony internetowej Instytutu (<https://izir.uph.edu.pl/>) i Wydziału (<https://wanz.uph.edu.pl/>).

W UPH funkcjonuje również Uniwersytecki System Obsługi Studenta (USOS) a także Mobilny USOS UPH. Poprzez system studenci rejestrują się na wybrane zajęcia przewidziane programem studiów, mogą składać podania, załatwiać podstawowe sprawy w dziekanacie, kontaktować się z prowadzącymi zajęcia, sprawdzać oceny, wypełniać anonimowo ankiety oceniające prowadzących itp. Każdy student dysponuje własnym hasłem dostępu. Przepływ informacji uwzględnia przepisy dotyczące ochrony danych osobowych studentów i pracowników Uniwersytetu.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz Regulaminem organizacyjnym Uniwersytetu (Zarządzenia Rektora Nr 114/2021 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego) nadzór nad kierunkiem studiów sprawuje Dziekan Wydziału. Realizując zadania związane z organizacją i koordynacją procesu kształcenia na Wydziale Dziekan odpowiada między innymi za: zgodność programów studiów z obowiązującymi przepisami prawa, wypełnianie obowiązków dydaktycznych przez pracowników, organizację studenckich praktyk zawodowych i egzaminów dyplomowych oraz prowadzenie dokumentacji przebiegu studiów studentów kierunków prowadzonych na Wydziale.

Kierunek Zoopsychologia z animaloterapią prowadzony jest na Wydziale Agrobioinżynierii i Nauk o Zwierzętach w Instytucie Zootechniki i Rybactwa. Bezpośredni nadzór nad realizacją procesu dydaktycznego w Instytucie sprawuje Dyrektor Instytutu. W zakresie jego obowiązków jest między innymi nadzór nad prowadzeniem działalności badawczej i dydaktycznej przez pracowników badawczych oraz badawczo-dydaktycznych Instytutu oraz nad upowszechnianiem ich osiągnięć naukowych. Ponadto odpowiada za przygotowanie i realizację programów studiów, powierza nauczycielom akademickim Instytutu obowiązki dydaktyczne oraz odpowiada za opracowanie i realizację programu studiów. Za opiniowanie projektów programów studiów na poziomie Wydziału odpowiada wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia, natomiast na poziomie uczelni Senacka Komisja ds. jakości kształcenia.

Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia pełnią zespoły i komisje powołane przez Dyrektora Instytutu (<https://izir.uph.edu.pl/pracownicy/komisje>):

- Zespół ds. programów studiów na kierunku Zootechnika studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia oraz Zoopsychologia z animaloterapią studia stacjonarne I i II stopnia,
- Komisja ds. weryfikacji prac dyplomowych na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią,
- Komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się i analizy sylabusów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią,

– Komisja ds. opiniowania tematów prac dyplomowych.

Zarządzenie Nr 16/2019 Rektora UPH z 14 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia, reguluje szczegółowe zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów. Dotyczy to między innymi sposobu opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i innych form kształcenia, sposobu opracowywania niektórych elementów planu studiów, trybu uchwalania programu studiów oraz terminów dotyczących uchwalania programów studiów. W projektowaniu programu studiów, zgodnie ze Statutem Uniwersytetu, kluczową rolę odgrywa Zespół ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia i II stopnia) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I stopnia), w skład którego wchodzi między innymi koordynator akredytowanego kierunku studiów oraz studenci, którzy uczestniczą w pracach Zespołu. Procedura zatwierdzania programu studiów przez Senat Uczelni uruchamiana jest na wniosek Dziekana, który po zasięgnięciu opinii wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia, przekazuje projekt programu Prorektorowi ds. studiów.

Zarządzenie Rektora UPH Nr 76/2021 z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie ustalenia zasad monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się określa zasady okresowej kontroli programów studiów. Na mocy zarządzenia koordynatorzy przedmiotów, po zakończeniu każdego semestru studiów, zobowiązani są do sporządzenia raportów, na podstawie których przeprowadzana jest weryfikacja efektów przyjętych dla każdego modułu/przedmiotu ujętego w programie studiów. W raportach koordynatorzy potwierdzają osiągnięcie i weryfikację założonych efektów lub wskazują te, które nie zostały osiągnięte lub zostały osiągnięte z trudnością. W sytuacji stwierdzenia przypadku trudności w osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się (powyżej 50% końcowych ocen dostatecznych i niedostatecznych uzyskanych w ramach zaliczenia modułu/przedmiotu) koordynator modułu/przedmiotu zobligowany jest do wskazania zmian w zakresie osiągania efektów uczenia się. Może to dotyczyć korekty metod dydaktycznych, treści programowych, udziału samodzielnej pracy studenta oraz sposobu weryfikacji osiągania efektów uczenia się. Do chwili obecnej koordynatorzy nie zgłaszali problemów z osiągnięciem efektów uczenia się, jednak w przyszłości wskazane w raportach ewentualne zmiany będą podlegały ocenie Zespołu ds. programów studiów, a następnie za pośrednictwem Dyrektora Instytutu zostaną przekazane wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia.

Okresowy monitoring programów studiów na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią uwzględnia również informacje i opinie pochodzące od potencjalnych pracodawców i interesariuszy zewnętrznych. W Instytucie Zootechniki i Rybactwa została powołana Rada Interesariuszy Zewnętrznych, której działalność opiera się na systematycznej współpracy pomiędzy sferą nauki i praktyki, ponadto stanowi bazę podmiotów, w których studenci mogą realizować zawodowe praktyki studenckie, odbywać staże, oraz znaleźć potencjalne miejsca zatrudnienia. Opinia interesariuszy zewnętrznych jest ważnym głosem w projektowaniu programów studiów i przydatności przyjętych efektów uczenia się z punktu widzenia rynku pracy. Monitoring zawodowych losów absolwentów systematycznie odbywa się za pośrednictwem Biura Karier UP-H.

W ramach działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia, Zespół ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia i II stopnia) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I stopnia) okresowo dokonuje przeglądu programu studiów. Uwzględniając opinię zarówno koordynatorów przedmiotów, opiekunów roczników studentów, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, komisje okresowo dokonują doskonalenia programu studiów. W przypadku zmian w programach uwzględniane są sugestie i uwagi zamieszczone w ankietach studenckich (dostępnych w systemie USOSweb) w zakresie jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> Potencjał badawczo-dydaktyczny stanowi kompetentna, stale doskonaląca się kadra, o odpowiednim dorobku naukowym i dużym doświadczeniu dydaktycznym, co gwarantuje wysoki poziom zajęć dydaktycznych oraz prawidłową realizację treści programowych przypisanych do konkretnego modułu/przedmiotu. Otwarcie na różne grupy studentów w tym studentów z niepełnosprawnościami. Uniwersytet jest pierwszą uczelnią w Polsce, która rozpoczęła kształcenie studentów z niepełnosprawnością. Atrakcyjny program studiów, zgodny ze standardami animaloterapii, misją i strategią Uczni uwzględniający zainteresowania studentów, potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Wyjście naprzeciw potrzebom studentów, angażowanie studentów w działalność naukową i organizacyjną Instytutu, aktywne uczestnictwo Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt w działaniach promocyjnych na rzecz Uniwersytetu oraz współpraca z placówkami edukacyjnymi. Dobra infrastruktura badawcza oraz nowoczesna baza biblioteczna. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> Mała aktywność międzynarodowa zarówno kadry naukowej, jak i studentów. Niska skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych z NCN i NCBiR oraz projektów międzynarodowych. Baza dydaktyczna w zakresie kierunku Zoopsychologia z animaloterapią wymaga systematycznego udoskonalania i uzupełniania, co się wiąże z wysokimi nakładami finansowymi.

Czynniki zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastająca liczba placówek, w których studenci i absolwenci kierunku Zoopsychologia z animaloterapią mogą doskonalić swoje umiejętności praktyczne, a w przyszłości dających szanse na zatrudnienie. 2. Wzrost zapotrzebowania na specjalistów zajmujących się terapią z udziałem zwierząt skierowanej szczególnie do osób z niepełnosprawnością. 3. Zwiększająca się rola zwierząt towarzyszących i wykorzystywanych w animaloterapii w życiu człowieka. 4. Zwiększająca się aktywność pracowników Instytutu Zootechniki i Rybactwa w nawiązywaniu współpracy z jednostkami samorządowymi i edukacyjnymi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębiający się niż demograficzny wpływający na zmniejszenie liczby kandydatów na studia. 2. Zróżnicowany poziom przygotowania kandydatów na studia zagrażający osiągnięciu wymaganych w programie efektów uczenia się. 3. Rosnąca liczba uczelni mających w swojej ofercie kierunki pokrewne z Zoopsychologią z animaloterapią. 4. Polityka zatrudnienia i stosunkowo niski poziom wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym, zwłaszcza młodej kadry naukowo-dydaktycznej, nie motywuje do podejmowania pracy w uczelni.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	18	37	---	---
	II	29	22	---	---
	III	---	21	---	---
	IV	---	13	---	---
II stopnia	I	---	15	---	---
	II	---	---	---	---
Jednolite studia magisterskie	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
	III	---	---	---	---
	IV	---	---	---	---
	V	---	---	---	---
	VI	---	---	---	---
Razem:		47	108	---	---

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022	30	25	---	---
	---	---	---	---	---
II stopnia	...	---	---	---	---
	...	---	---	---	---
	...	---	---	---	---
Jednolite studia magisterskie	...	---	---	---	---
	...	---	---	---	---
	...	---	---	---	---
Razem:		30	25	---	---

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ I STOPNIA	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	7 semestrów, 210 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	2811
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	105
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Dyscyplina: Zootechnika i rybactwo – 107 Pedagogika – 26 Psychologia - 14
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	15
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)⁵	1 tydzień – 30 godzin; 3 tygodnie – 90 godzin 8 tygodni – 320 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach	2./ nie dotyczy

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	
ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ II STOPNIA	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	3 semestry, 90 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1231
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Dyscyplina: Zootechnika i rybactwo – 45 Pedagogika – 13
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	35
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁷	nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik	2./ nie dotyczy

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

kształcenia na odległość.	
---------------------------	--

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁸

ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ I STOPNIA				
	Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Lp.	Dyscyplina zootechnika i rybactwo			
1.	Genetyka zwierząt	wykład, laboratorium	50	4
2.	Fizjologia zwierząt	wykład, laboratorium	30	3
3.	Metody hodowli zwierząt wykorzystywanych w terapii	wykład, laboratorium	45	3
4.	Etologia zwierząt wykorzystywanych w terapii	wykład, laboratorium	30	2
5.	Diagnostyka i profilaktyka chorób zwierząt	wykład, laboratorium	45	3
6.	Opieka weterynaryjna	laboratorium	30	3
7.	Żywnienie zwierząt towarzyszących i dzikich	wykład, laboratorium	45	3
8.	Higiena i dobrostan zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii	wykład, laboratorium	40	3
9.	Użytkowanie i zachowanie koni	wykład, laboratorium	30	2
10.	Użytkowanie i zachowanie ptaków	wykład, laboratorium	30	2
11.	Genetyka behawioralna	wykład, laboratorium	35	3
12.	Rozród zwierząt	wykład, laboratorium	45	3
13.	Użytkowanie i zachowanie psów	wykład, laboratorium	30	2
14.	Użytkowanie i zachowanie kotów	wykład, laboratorium	30	2
15.	Behawior zwierząt gospodarskich i dzikich	wykład, laboratorium	60	5
16.	Farmakologia w zaburzeniach behawioralnych	wykład	30	2

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

17.	Dietetyka w żywieniu zwierząt	wykład, laboratorium	45	3
18.	Grooming psów i kotów	wykład, laboratorium	40	3
19.	Dogoterapia	wykład, laboratorium	45	3
20.	Hipoterapia	wykład, laboratorium	45	3
21.	Felinoterapia	wykład, laboratorium	45	3
22.	Niestandardowe animaloterapie	wykład, laboratorium	45	3
23.	Doradztwo w chowie i użytkowaniu zwierząt	ćwiczenia	20	1
24.	Pierwsza pomoc / Profilaktyka zdrowotna	wykład, laboratorium	45	4
25.	Diagnostyka genetyczna / Cytogenetyka zwierząt towarzyszących	wykład, laboratorium	50	4
26.	Bydło miniaturowe / Świnie miniaturowe w interakcji człowiek-zwierzę	wykład	15	2
27.	Zwierzęta dzikie w środowisku / Środowiskowe uwarunkowania zdrowia zwierząt	wykład, laboratorium	30	3
28.	Przygotowanie zwierząt do wystaw / Sztuka sędziowania	laboratorium	30	3
29.	Gołębie / Kanarki i papugi	wykład, laboratorium	30	3
30.	Utrzymanie zwierząt akwariowych / Hodowla zwierząt w terrarium	wykład, laboratorium	30	3
31.	Bioróżnorodność zwierząt / In situ i ex situ hodowle zwierząt	wykład, laboratorium	50	4
32.	Transport zwierząt / Zachowania owadów	wykład	15	1
33.	Szkolenie zwierząt do pracy z człowiekiem / Hodowla psów rasowych	wykład, laboratorium	30	3
34.	Funkcjonowanie podmiotów gospodarczych związanych ze zwierzętami / Zwierzęta w sporcie	wykład, laboratorium	30	3
35.	Fitobiotyki w profilaktyce zwierząt / Produkcja karm przemysłowych dla zwierząt towarzyszących	wykład, laboratorium	30	3

36.	Jeździectwo / Rekreacyjne wykorzystanie koni	wykład, laboratorium	40	4
37.	Sokolnictwo / Diagnostyka andrologiczna	laboratorium	30	3
Lp.	Dyscyplina pedagogika			
1.	Podstawy pedagogiki	wykład	45	4
2.	Podstawy pedagogiki specjalnej	wykład	15	1
3.	Praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	ćwiczenia	15	1
4.	Edukacja włączająca	wykład	15	1
5.	Podstawy pedagogiki rewalidacji osób niepełnosprawnych	wykład	15	1
6.	Metodyka oddziaływań pedagogicznych	laboratorium	30	2
7.	Metodyka pracy z dzieckiem autystycznym i zespołem aspergera	laboratorium	15	1
8.	Metodyka pracy z osobą niepełnosprawną intelektualnie	laboratorium	15	1
9.	Metodyka pracy z osobą z zaburzeniami integracji sensorycznej	ćwiczenia	15	1
10.	Metodyka pracy z osobą z zaburzeniami słuchu i wzroku	ćwiczenia	15	1
11.	Metodyka pracy z dzieckiem zdrowym	ćwiczenia	15	1
12.	Praktyka metodyczna śródroczna	ćwiczenia	15	1
13.	Praktyka pedagogiczna metodyczna ciągła	ćwiczenia	0	4
14.	Historia udomowienia zwierząt / Zwierzęta w kulturze i sztuce	wykład	20	2
15.	Etyka w zawodzie zoopsychologa i animaloterapeuty	wykład	15	1
16.	Szkolenie zwierząt do pracy z człowiekiem	wykład, laboratorium	30	3
Lp.	Dyscyplina psychologia			
1.	Podstawy psychologii	wykład	30	3
2.	Psychopedagogiczne aspekty pracy z dzieckiem	ćwiczenia	15	1
3.	Psychologia rozwoju człowieka	wykład	30	2

4.	Diagnostyka psychopedagogiczna	wykład	30	2
5.	Praktyka pedagogiczno-psychologiczna śródroczna	laboratorium	15	1
6.	Praktyka pedagogiczno-psychologiczna ciągła	ćwiczenia	0	1
7.	Zaburzenia behawioralne i terapie zaburzeń u zwierząt towarzyszących	wykład, laboratorium	75	4
Razem:			1830	147

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁹

ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ I STOPIEŃ				
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia¹⁰
Genetyka zwierząt	wykład, laboratorium	50	4	Dr hab. inż. Katarzyna Andraszek; dr hab. inż. Ewa Wójcik
Fizjologia zwierząt	wykład, laboratorium	30	3	Dr hab. inż. Anna Wysokińska
Metody hodowli zwierząt wykorzystywanych w terapii	wykład, laboratorium	45	3	Prof. dr hab. inż. Stanisław Socha; dr inż. Dorota Kołodziejczyk
Etologia zwierząt wykorzystywanych w terapii	wykład, laboratorium	30	2	Dr inż. Dorota Kołodziejczyk; dr inż. Ewa Salamończyk
Higiena i dobrostan zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii	wykład, laboratorium	40	3	Prof. dr hab. inż. Stanisław Kondracki; dr hab. inż. Krzysztof Górski
Diagnostyka i profilaktyka chorób zwierząt	wykład, laboratorium	45	3	lek. wet. Paweł Prokopowicz; lek. wet. Ewa Latusek

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹⁰ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Opieka weterynaryjna	laboratorium	30	3	lek. wet. Paweł Prokopowicz; lek. wet. Ewa Latusek
Żywienie zwierząt towarzyszących i dzikich	wykład, laboratorium	45	3	Dr hab. inż. Anna Milczarek
Użytkowanie i zachowanie koni	wykład, laboratorium	30	2	Dr inż. Agata Danielewicz
Użytkowanie i zachowanie kotów	wykład, laboratorium	30	2	Dr hab. inż. Elżbieta Bombik; dr inż. Ewa Salamończyk
Genetyka behawioralna	wykład, laboratorium	35	3	Dr hab. inż. Katarzyna Andraszek; dr hab. inż. Krzysztof Górski
Rozród zwierząt	wykład, laboratorium	45	3	Prof. dr hab. inż. Stanisław Kondracki; dr hab. inż. Anna Wysokińska
Użytkowanie i zachowanie ptaków	wykład, laboratorium	30	2	Dr Urszula Zaremba
Użytkowanie i zachowanie psów	wykład, laboratorium	30	2	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz; mgr inż. Anna Jakubczak
Behawior zwierząt gospodarskich i dzikich	wykład, laboratorium	60	5	Prof. dr hab. inż. Piotr Guliński; dr hab. inż. Elżbieta Bombik; dr hab. inż. Krzysztof Górski; dr hab. inż. Krzysztof Młynek; dr hab. inż. Roman Niedziółka; dr hab. inż. Andrzej Zybert
Farmakologia w zaburzeniach behawioralnych	wykład	30	2	lek. wet. Paweł Prokopowicz; lek. wet. Ewa Latusek
Przedmiot fakultatywny 2 (Pierwsza pomoc / Profilaktyka zdrowotna)	wykład, laboratorium	45	4	lek. wet. Paweł Prokopowicz; lek. wet. Ewa Latusek; dr inż. Agata Danielewicz / dr inż. Elżbieta Horoszewicz; mgr inż. Anna Jakubczak
Przedmiot fakultatywny 3 (Diagnostyka genetyczna / Cytogenetyka zwierząt)	wykład, laboratorium	50	4	Dr hab. inż. Katarzyna Andraszek; dr hab. inż. Ewa Wójcik

towarzyszących)				
Dietetyka w żywieniu zwierząt	wykład, laboratorium	45	3	Dr hab. inż. Bogusław Olkowski
Groming psów i kotów	wykład, laboratorium	40	3	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz; mgr inż. Anna Jakubczak
Przedmiot fakultatywny 4 (Bydło miniaturowe / Świnie miniaturowe w interakcji człowiek-zwierzę)	wykład	15	2	Prof. dr hab. inż. Piotr Guliński / dr hab. inż. Andrzej Zybert
Przedmiot fakultatywny 5 (Zwierzęta dzikie w środowisku / Środowiskowe uwarunkowania zdrowia zwierząt)	wykład, laboratorium	30	3	Dr hab. inż. Elżbieta Bombik / Dr hab. inż. Elżbieta Bombik; dr hab. inż. Krzysztof Górski
Przedmiot fakultatywny 6 (Przygotowanie zwierząt do wystaw / Sztuka sędziowania)	laboratorium	30	3	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz; dr inż. Ewa Salamończyk / dr inż. Ewa Salamończyk; dr inż. Edyta Sweklej
Przedmiot fakultatywny 7 (Gołębie / Kanarki i papugi)	wykład, laboratorium	30	3	Dr Urszula Zaremba
Przedmiot fakultatywny 8 (Utrzymanie zwierząt akwariowych / Hodowla zwierząt w terrarium)	wykład, laboratorium	30	3	dr hab. inż. Alina Janocha; dr hab. inż. Anna Milczarek; dr hab. inż. Dorota Banaszewska / Dr hab. inż. Dorota Banaszewska
Przedmiot fakultatywny 9 (Bioróżnorodność zwierząt / In situ i ex situ hodowle zwierząt)	wykład, laboratorium	50	4	Dr inż. Krystian Tarczyński / dr hab. inż. Ewa Wójcik; dr hab. inż. Katarzyna Andraszek; Dr inż. Krystian Tarczyński
Dogoterapia	wykład, laboratorium	45	3	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz
Hipoterapia	wykład, laboratorium	45	3	Dr inż. Agata Danielewicz

Przedmiot fakultatywny 10 (Transport zwierząt / Zachowania owadów)	wykład	15	1	Dr inż. Agata Danielewicz; dr inż. Ewa Salamończyk / dr hab. inż. Krzysztof Młynek
Przedmiot fakultatywny 11 (Szkolenie zwierząt do pracy z człowiekiem / Hodowla psów rasowych)	wykład, laboratorium	30	3	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz
Przedmiot fakultatywny 12 (Funkcjonowanie podmiotów gospodarczych związanych ze zwierzętami / Zwierzęta w sporcie)	wykład, laboratorium	30	3	dr hab. inż. Roman Niedziółka; dr inż. Agata Danielewicz / Dr Urszula Zaremba; dr hab. inż. Halina Sieczkowska; mgr Wiktor Boruta
Felinoterapia	wykład, laboratorium	45	3	Dr inż. Ewa Salamończyk
Niestandardowe animaloterapie	wykład, laboratorium	45	3	Dr hab. inż. Roman Niedziółka; dr hab. inż. Halina Sieczkowska
Doradztwo w chowie i użytkowaniu zwierząt	ćwiczenia	20	1	Dr inż. Ewa Salamończyk
Przedmiot fakultatywny 13 (Fitobiotyki w profilaktyce zwierząt / Produkcja karm przemysłowych dla zwierząt towarzyszących)	wykład, laboratorium	30	3	Dr hab. inż. Bogusław Olkowski / Dr hab. inż. Alina Janocha
Przedmiot fakultatywny 14 (Jeździectwo / Rekreacyjne wykorzystanie koni)	wykład, laboratorium	40	4	Dr inż. Agata Danielewicz; mgr Wiktor Boruta
Przedmiot fakultatywny 15 (Sokolnictwo / Diagnostyka andrologiczna)	laboratorium	30	3	Dr hab. inż. Elżbieta Bombik; dr Urszula Zaremba / Dr hab. inż. Anna Wysokińska
Razem:		1345	107	

ZOOPSYCHOLOGIA Z ANIMALOTERAPIĄ II STOPIEŃ				
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia¹¹
Organizacja hodowli zwierząt towarzyszących	wykład	20	2	Prof. dr hab. inż. Stanisław Socha
Bioaktywne składniki diety	wykład, laboratorium	45	4	Dr hab. inż. Bogusław Olkowski
Przedmiot fakultatywny 3 (Ptaki ozdobne z elementami terapii / Niestandardowe hodowle)	wykład, laboratorium	30	3	Dr hab. inż. Dorota Banaszewska; dr Urszula Zaremba
Alpakoterapia	wykład, laboratorium	30	3	Dr hab. inż. Roman Niedziółka
Kinezyterapia	wykład, laboratorium	60	5	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz; mgr inż. Anna Jakubczak
Przygotowanie zwierząt do animaloterapii	wykład, laboratorium	80	7	Dr inż. Agata Danielewicz; dr Urszula Zaremba; dr hab. inż. Krzysztof Górski
Biotechnologia rozrodu	wykład, laboratorium	40	4	Prof. dr hab. inż. Stanisław Kondracki; dr hab. inż. Anna Wysokińska
Przedmiot fakultatywny 4 (Biomonitoring genetyczny / Genomika)	wykład, laboratorium	35	3	Dr hab. inż. Ewa Wójcik / Dr hab. inż. Katarzyna Andraszek
Przedmiot fakultatywny 5 (Behawior płciowy / Zwierzęta wolno żyjące utrzymywane przez człowieka)	wykład, laboratorium	30	3	Prof. dr hab. inż. Stanisław Kondracki; dr hab. inż. Anna Wysokińska / dr hab. inż. Elżbieta Bombik

¹¹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Aromaterapia w terapiach zaburzeń zwierząt	wykład, laboratorium	30	2	Dr hab. inż. Halina Sieczkowska
Pielęgnacja zwierząt chorych	laboratorium	30	2	Lek. wet. Paweł Prokopowicz; lek. wet. Ewa Latusek
Promocja, zakładanie i prowadzenie firmy	ćwiczenia	30	2	Dr inż. Marek Niewęglowski; dr hab. inż. Andrzej Zybert
Przedmiot fakultatywny 7 (Hirudoterapia / Apiterapia)	wykład, laboratorium	45	3	Dr inż. Agata Danielewicz / Dr inż. Dorota Kołodziejczyk
Przedmiot fakultatywny 9 (Wykorzystanie technik cyfrowych w mediach i prowadzeniu dokumentacji terapeutycznej / Wykorzystanie technik komputerowych w projektowaniu terapeutycznym w pracy ze zwierzętami)	laboratorium	30	2	Dr hab. inż. Andrzej Zybert / dr inż. Krystian Tarczyński
Razem:		535	45	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹²

Nazwa programu/zajęć /grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Studia I stopnia					
Studia I stopnia Język obcy 1	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	stacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/	przedmiot obowiązkowy dla danego

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

				niemiecki)	roku
Studia I stopnia Język obcy 2	Ćwiczenia audytoryjne	trzeci	stacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/ niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Dietetyka w żywieniu zwierząt	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	piąty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Marketing	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	piąty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Grooming psów i kotów	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	piąty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia II stopnia					
Studia II stopnia Język obcy specjalistyczny (angielski, niemiecki, rosyjski)	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	stacjonarne	w zależności od wyboru języka (angielski/ niemiecki /rosyjski)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia II stopnia Bioaktywne składniki diety	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	pierwszy	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

- 2.1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
- 2.2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
- 2.3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
- 2.4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

- 2.5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
- 2.5. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru.

**Uniwersytet
Przyrodniczo-
-Humanistyczny
w Siedlcach**